

Projektivní diferenciální geometrie

Projektivní diferenciální geometrie křivek

In: Eduard Čech (author): Projektivní diferenciální geometrie. (Czech). Praha: Jednota československých matematiků a fyziků, 1926. pp. [214]--292.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/402424>

Terms of use:

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Kapitola III.

Projektivní diferenciální geometrie křivek.

Aritmetické křivky ve dvojrozměrném prostoru.

306. Ve **306** až **344** předpokládáme, že $m=2$. Buď $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivka třídy $r \geq 2$. Buď $\varphi(u)$ ($u \in \langle a, b \rangle$) funkce třídy $s \geq 1$. Buď

$$(1) \quad D\varphi = \frac{1}{\sqrt[3]{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \right)}} \frac{d\varphi}{du}.$$

Když $r \geq n+1$, $s \geq n > 1$, buď

$$D^2\varphi = D(D\varphi), \quad D^3\varphi = D(D^2\varphi), \quad \dots \quad D^n\varphi = D(D^{n-1}\varphi).$$

Když $r \geq 3$, jest

$$(2) \quad (xDxD^2x) = 1.$$

Operace D nazývá se diferenciální parametr ar. křivky $C_a x(u)$. Diferenciální parametr D jest nezávislý na volbě parametru u : je-li také v parametr ar. křivky $C_a x(u)$, a je-li $\varphi(u) = \psi(v)$, jest $D\varphi = D\psi$.

Důkaz je snadný.

307. Buď u parametr regulární ar. křivky $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$); buď D diferenciální parametr pro $C_a x$. Pravíme, že u jest 1° pozitivní, 2° negativní, 3° normální parametr ar. křivky $C_a x$, když $1^{\text{o}} Du > 0$, $2^{\text{o}} Du < 0$, $3^{\text{o}} Du = 1$ pro všecka u z $\langle a, b \rangle$. Buď $a \leq u_0 \leq b$; buď c libovolná konstanta. Pak

$$(1) \quad v = \int_{u_0}^u \frac{du}{Du} + c = \int_{u_0}^u \sqrt[3]{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \right)} du + c$$

jest normální parametr pro $C_a x(u)$.

Budě u_1, u_2 dvě různá čísla z $\langle a, b \rangle$. Z definice regulární ar. křivky je zřejmé, že nemůže být

$$(Du)_{u=u_1} > 0, (Du)_{u=u_2} < 0.$$

308. Budě $C_a x(u)$ (u v $\langle a+0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivka třídy $r \geq 2$. Budě D diferenciální parametr pro $C_a x$. Budě

$$(1) \quad \xi = \xi(u) = (x D x).$$

Množství ar. přímek $\xi(u)$ (u v $\langle a+0, b-0 \rangle$) jest duální ar. křivka $\mathfrak{C}_a \xi(u)$ třídy $r-2$. Pravíme, že duální ar. křivka $\mathfrak{C}_a \xi(u)$ jest adjungována k ar. křivce $C_a x(u)$ a píšeme

$$\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Jest též

$$(2) \quad \mathfrak{C}\{\xi(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}.$$

Duální ar. křivka $\mathfrak{C}_a \xi(u)$ jest regulární, je-li třídy 2, zejména tedy, kdykoli $r \geq 4$.

Viz 192 a 193.

309. Budě $C_a x(u)$ regulární ar. křivka třídy $r \geq 4$; budě D diferenciální parametr pro $C_a x(u)$. Budě

$$\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Pak D jest diferenciální parametr pro $\mathfrak{C}_a \xi(u)$.

Dle 306 a 308 jest

$$(1) \quad \xi(u) = \frac{1}{\sqrt[3]{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right)}} \left(x \frac{dx}{du} \right).$$

Dle 193 (3) je tedy

$$\left(\xi \frac{d\xi}{du} \frac{d^2 \xi}{du^2} \right) = \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right).$$

310. Budě $C_a x(u)$ regulární ar. křivka třídy $r \geq 4$; budě D diferenciální parametr pro $C_a x$. Budě

$$\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Pak jest

$$(1) \quad (\xi D \xi) = x.$$

a

$$(2) \quad C_a x(u) = \text{Adj. } \mathfrak{C}_a \xi(u).$$

Dle 192 (2) a 309 (1) jest

$$\left(\xi \frac{d\xi}{du} \right) = \sqrt[3]{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right)} x,$$

z čehož vychází (1). Z (1) a 309 plyne (2).

311. Buď $C_a x(u)$ regulární ar. křivka třídy $r \geq 2$. Buď

$$\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Buď K unimodulární kolineace ar. bodů; buď $K' = \text{Adj. } K$.
Buď $x(u) \sim x'(u)$ v K ; buď $\xi(u) \sim \xi'(u)$ v K' . Pak jest

$$\mathfrak{C}_a \xi'(u) = \text{Adj. } C_a x'(u).$$

Ježto K jest unimodulární, jest

$$\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right) = \left(x' \frac{dx'}{du} \frac{d^2 x'}{du^2} \right).$$

Tedy $C_a x(u)$ a $C_a x'(u)$ mají týž diferenciální parametr D a $Dx \sim Dx'$ v K . Tedy dle 43 (1) $(x Dx) \sim (x' Dx')$ v K' .

312. Buď $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivka třídy $r \geq 2$. Pravíme, že $C_a x(u)$ jest virtuální třídy $r+2$, když:
1° souřadnice ar. přímky $\left(x \frac{dx}{du} \right)$ jsou funkce třídy r v $\langle a, b \rangle$;
2° výraz $\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right)$ jest funkce třídy r v $\langle a, b \rangle$.

Snadno se vidí, že, když $C_a x$ je třídy $r+2$, a když $\varphi(u) = \varphi$ je funkce třídy r , ar. křivka $C_a \varphi x$ jest virtuální třídy $r+2$. Tím jsme vedeni k tomuto rozšíření pojmu virtuální třídy: Buď $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivka třídy r ($2 \leq r \leq 3$). Buď $\varphi = \varphi(u)$ funkce třídy $r-2$ v $\langle a, b \rangle$. Pravíme, že $C_a \varphi x$ jest regulární ar. křivka virtuální třídy r . V tomto případě pod symboly

$$\left(\varphi x, \frac{d(\varphi x)}{du} \right); \left(\varphi x, \frac{d(\varphi x)}{du}, \frac{d^2(\varphi x)}{du^2} \right),$$

jež samy o sobě nemusí mít význam, rozumíme resp.:

$$\rho^2 \left(x \frac{dx}{du} \right), \rho^3 \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right).$$

O křivce $C\{x\}$ pravíme, že jest virtuální třídy $r \geq 4$, když ar. křivka $C_a x$ jest virtuální třídy r .

Z definice virtuální třídy následuje ihned: Je-li $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 4$, $\text{Adj. } C_a x$ jest regulární duální ar. křivka virtuální třídy r .

313. Buď $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 4$. Buď D diferenciální parametr ar. křivky $C_a x$. Buď

$$\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Pak jest

$$(1) \quad Sx\xi = 0, SxD\xi = 0, S\xi Dx = 0,$$

$$(2) \quad SxD^2\xi = 1, SDxD\xi = -1, S\xi D^2x = 1,$$

$$(3) \quad SDxD^2\xi = 0, SD^2xD\xi = 0.$$

Rovnice (1) vycházejí ihned ze **308 (1)** a **310 (1)**. Dle **306 (2)** a **308 (1)** jest

$$S\xi D^2x = S(xDx)D^2x = (xDxD^2x) = 1,$$

což je třetí rovnice (2). Dle **310 (2)** platí tedy též prvá rovnice (2). Druhá rovnice (2) vychází pak odtud, že

$$0 = D(Sx D\xi) = SDxD\xi + SxD^2\xi.$$

Ze **308 (1)** plyně derivováním

$$D\xi = (xD^2x);$$

tedy

$$SD^2xD\xi = SD^2x(xD^2x) = (D^2x, x, D^2x) = 0,$$

což je druhá rovnice (3). Dle duality platí tedy též prvá rovnice (3).

314. Bud $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 4$.

Bud

$$(1) \quad \mathbb{C}\{\eta(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}.$$

Když a jen když

$$(2) \quad S\left(\frac{dx}{du} \frac{d^2\eta}{du^2} - \frac{d^2x}{du^2} \frac{d\eta}{du}\right) = 0,$$

existuje konstanta λ taková, že

$$(3) \quad \mathbb{C}_a \frac{1}{\lambda} \eta(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Bud $\mu = \mu(u) \neq 0$ funkce třídy 1; bud $A = \mu \frac{d}{du}$. Pak jest

$$(4) \quad \Delta x = \mu \frac{dx}{du}, \Delta^2 x = \Delta \left(\mu \frac{dx}{du} \right) = \mu^2 \frac{d^2x}{du^2} + \Delta \mu \cdot \frac{dx}{du}$$

a stejně pro η . Tedy

$$S(\Delta x \Delta^2 \eta - \Delta^2 x \Delta \eta) = \mu^3 S \left(\frac{dx}{du} \frac{d^2\eta}{du^2} - \frac{d^2x}{du^2} \frac{d\eta}{du} \right).$$

Klademe-li $\mu = \sqrt[3]{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \right)}$, vidíme, že rovnice (2) jest ekvivalentní

s rovnicí

$$(5) \quad S(DxD^2\eta - D^2xD\eta) = 0.$$

Bud $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Dle (1) existuje $\lambda = \lambda(u)$ takové, že $\eta(u) = \lambda(u) \xi(u)$. Máme ukázati, že $D\lambda = 0$, když a jen když platí (5). Avšak

$$\begin{aligned} S(Dx D^2 \eta - D^2 x D\eta) &= S[Dx D^2(\lambda \xi) - D^2 x D(\lambda \xi)] = \\ &= \lambda S(Dx D^2 \xi - D^2 x D\xi) + D\lambda S(2Dx D\xi - \xi D^2 x) + D^2 \lambda S\xi Dx, \end{aligned}$$

tedy dle 313

$$S(Dx D^2 \eta - D^2 x D\eta) = -3D\lambda.$$

315. Bud $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 3$. Bud $\lambda(u)$ funkce třídy 1. Bud

$$\eta(u) = \lambda(u) \left(x \frac{dx}{du} \right).$$

Pak existuje $\mu(u)$ třídy 1 taková, že

$$x(u) = \mu(u) \left(\eta \frac{d\eta}{du} \right).$$

Když a jen když $\lambda(u) = \mu(u)$, jest

$$\mathfrak{C}_a \eta(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Vskutku dle 192 (2) jest

$$\left(\eta \frac{d\eta}{du} \right) = [\lambda(u)]^2 \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right) x(u).$$

316. Bud $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 4$. Bud D diferenciální parametr ar. křivky $C_a x(u)$. Bud $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Výraz $k(u)$ definovaný rovnicí

$$(1) \quad 2k(u) = SD^2 x D^2 \xi$$

nazývá se prvý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$; $k(u)$ je též prvý unimodulární invariant duální ar. křivky $\mathfrak{C}_a \xi(u)$. Jest

$$(2) \quad 2k(u) = -S(Dx D^2 x)(D\xi D^2 \xi),$$

$$(3) \quad 2k(u) = - \cdot \frac{S \left(\frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right) \left(\frac{d\xi}{du} \frac{d^2 \xi}{du^2} \right)}{\left[\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right) \right]^2}.$$

Bud K unimodulární kolineace ar. bodů; bud $x(u) \sim x'(u)$ v K . Pak $k(u)$ jest prvý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x'(u)$.

Dle 90 jest

$$S(Dx D^2 x) (D\xi D^2 \xi) = \begin{vmatrix} SDx D\xi & SDx D^2 \xi \\ SD^2 x D\xi & SD^2 x D^2 \xi \end{vmatrix},$$

z čehož plynne (2) dle (1) a 313.

Bud $\mu = \mu(u) \neq 0$ funkce třídy 1; bud $A = \mu \frac{d}{du}$. Pak jest dle 314 (4)

$$(4) \quad \begin{aligned} (\Delta x \Delta^2 x) &= \mu^3 \left(\frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right), \quad (\Delta \xi \Delta^2 \xi) = \mu^3 \left(\frac{d\xi}{du} \frac{d^2 \xi}{du^2} \right) \\ (x \Delta x \Delta^2 x) &= \mu^3 \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right), \end{aligned}$$

tedy

$$\frac{S(\Delta x \Delta^2 x)(\Delta \xi \Delta^2 \xi)}{(x \Delta x \Delta^2 x)^2} = \frac{S \left(\frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right) \left(\frac{d\xi}{du} \frac{d^2 \xi}{du^2} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right)^2}.$$

Klademe-li $\mu = \sqrt[3]{\frac{1}{x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2}}}$, obdržíme (3).

Že $k(u)$ je prvý unimodulární invariant pro $C_a \xi(u)$, vychází z (1), 309 a 310.

Že $k(u)$ je prvý unimodulární invariant pro $C_a x'(u)$, vychází z (1) a 311.

317. Bud $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 5$. Bud D diferenciální parametr ar. křivky $C_a x(u)$. Bud $C_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Výraz $n(u)$ definovaný rovnicí

$$(1) \quad 2n(u) = S[(Dx D^2 x) (D\xi D^1 \xi) - (Dx D^3 x) (D\xi D^2 \xi)]$$

nazývá se druhý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$. Druhý unimodulární invariant duální ar. křivky $C_a \xi(u)$ jest roven $-n(u)$. Jest

$$(2) \quad 2n(u) = \frac{S \left[\left(\frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right) \left(\frac{d\xi}{du} \frac{d^2 \xi}{du^2} \right) - \left(\frac{dx}{du} \frac{d^3 x}{du^3} \right) \left(\frac{d\xi}{du} \frac{d^2 \xi}{du^2} \right) \right]}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right)^{1/3}}.$$

Bud K unimodulární kolineace ar. bodů; bud $x(u) \sim x'(u)$ v K . Pak $n(u)$ jest druhý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x'(u)$.

Formule (2) odvodí se z (1) podobně jako formule 316 (3). Že druhý unimodulární invariant duální ar. křivky $C_a \xi(u)$ rovná se $-n(u)$,

vychází z (1), **309** a **310**. Že $n(u)$ je druhý unimodulární invariant pro $C_a x'(u)$, vychází z (1) a **311**.

318. Buď $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 4$. Buď D diferenciální parametr ar. křivky $C_a x(u)$. Buď $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Buď

$$(1) \quad X = (D\xi D^1 \xi), \quad \Xi = (Dx D^1 x).$$

Pak jest

$$(2) \quad SX\xi = 1, \quad SXD\xi = 0, \quad SXD^2\xi = 0,$$

$$(3) \quad S\Xi x = 1, \quad S\Xi Dx = 0, \quad S\Xi D^2x = 0,$$

$$(4) \quad (x, Dx, X) = 1, \quad (\xi, D\xi, \Xi) = 1.$$

Buď $k(u)$ první unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$. Jest

$$(5) \quad 2k(u) = -SX\Xi.$$

Buď $r \geq 5$; buď $n(u)$ druhý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$. Jest

$$(6) \quad Dk + n = S\Xi DX,$$

$$(7) \quad Dk - n = SXD\Xi.$$

Druhá a třetí rovnice (3) jsou zřejmé dle definice Ξ . Prvá rovnice (3) vychází ze **306** (2). Duálně obdrží se rovnice (2). Prvá rovnice (4) vychází z prvé (2) dle **308** (1); duálně se obdrží druhá (4). Z (1) a **316** (2) plyně (5); z (1) a **317** (1) plyně

$$(8) \quad 2n(u) = S(\Xi DX - XD\Xi).$$

Z (5) plyně derivováním

$$(9) \quad -2Dk = S(\Xi DX + XD\Xi).$$

Z (8) a (9) plynou rovnice (6) a (7).

319. Buď $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 4$. Buď D diferenciální parametr ar. křivky $C_a x(u)$. Buď $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Buď

$$X = (D\xi D^2 \xi), \quad \Xi = (Dx D^2 x).$$

Buď $k(u)$ první unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$.

Pak jest

$$(1) \quad D^2x = X + 2k(u)x,$$

$$(2) \quad D^2\xi = \Xi + 2k(u)\xi.$$

Buď $r \geq 5$; buď $n(u)$ druhý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$. Pak jest

$$(3) \quad DX = (n - Dk)x,$$

$$(4) \quad D\Xi = -(n + Dk)\xi.$$

Dle **318 (4)** ar. body x, Dx, X jsou lin. nezávislé. Lze tedy určiti $\lambda_0, \lambda_1, \mu$ tak, že

$$D^2x = \lambda_0 x + \lambda_1 Dx + \mu X.$$

Odtud plyne dle **313** a **316 (1)**

$$\begin{aligned} 1 &= S\xi D^2x = \mu S\xi X, \\ 0 &= SD\xi D^2x = -\lambda_1 + \mu SXD\xi, \\ 2k &= SD^2\xi D^2x = \lambda_0 + \mu SXD^2\xi, \end{aligned}$$

z čehož dle **318 (2)** vychází (1). Duálně obdrží se (2).

Ze **318 (2)** vychází derivováním

$$S\xi DX = 0, \quad SD\xi DX = 0.$$

Tedy DX náleží do Adj. $\{\xi, D\xi\} = \{(\xi D\xi)\}$. Tedy dle **310 (1)** existuje v takové, že

$$DX = vx.$$

Dle **318 (3)** je tedy

$$v = S\Xi DX,$$

z čehož plyne (3) dle **318 (6)**. Podobně obdrží se (4).

320. Buďte $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$), $C_a x'(u)$ ($u \in \langle a-0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivky virtuální třídy $r \geq 5$. Buďte $k(u), n(u)$ ($k'(u), n'(u)$) resp. první a druhý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$ ($C_a x'(u)$). Když a jen když

$$k(u) = k'(u), \quad n(u) = n'(u), \quad (u \in \langle a, b \rangle)$$

existuje unimodulární kolineace K taková, že pro všecka u z $\langle a, b \rangle$ jest

$$x(u) \sim x'(u) \vee K.$$

Je zřejmé, že podmínky jsou nutné. Že stačí, vychází snadno z **68**, **318 (4)** a **319 (1), (3)**.

Orientace křivky ve dvojrozměrném prostoru.

321. Buďte $\{x(u_i)\}$ ($i = 1, 2, 3$) tři různé body křivky $C\{x(u)\}$ třídy $r \geq 1$. Pravíme, že body $\{x(u_1)\}, \{x(u_2)\}, \{x(u_3)\}$ jsou v pozitivní (negativní) orientaci vzhledem k parametru u křivky $C\{x\}$, když číslo

$$(u_2 - u_1)(u_3 - u_2)(u_1 - u_3)$$

jest kladné (záporné). Vyměněli mezi sebou dva z bodů

$\{x(u_i)\}$ ($i = 1, 2, 3$), přejde pozitivní (negativní) orientace v negativní (pozitivní).

Je-li také $v = \varphi(u)$ parametr křivky $C\{x(u)\}$, jest orientace vzhledem k v táz, jako orientace vzhledem k u nebo opačná dle toho, zda $\frac{d\varphi}{du} > 0$ či $\frac{d\varphi}{du} < 0$.

Bud $r \geq 2$ a $C\{x(u)\}$ bud regulární. Bud $\mathfrak{C}\{\xi(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}$. Orientace přímek $\{\xi(u_i)\}$ ($i = 1, 2, 3$) duální křivky $\mathfrak{C}\{\xi(u)\}$ vzhledem k u rovná se orientaci bodů $\{x(u_i)\}$ křivky $C\{x(u)\}$ vzhledem k u .

Zřejmé.

322. Bud $\{x(u_0)\}$ bod křivky $C\{x(u)\}$. Bud y ar. bod neobsažený v $\{x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0} \}$. Bud $\left(x \frac{dx}{du} y \right)_{u=u_0} > 0$. Bud W dosti malé okolí bodu $\{x(u_0)\}$; bud C^W průřez křivky $C\{x(u)\}$ s okolím W . Jsou-li $\{x(u_i)\}$ ($i = 1, 2, 3$) tři různé body křivky C^W , jest jejich orientace vzhledem k parametru u rovna orientaci přímek $\{(y, x(u_i))\}$ svazku Adj. $\{y\}$ vzhledem k ar. bodu y .

Bud $x(u_0) = x_0, \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0} = x_1$. Ježto $(x_0 x_1 y) \neq 0$, můžeme položiti

$$(1) \quad x(u) = \lambda_0(u)x_0 + \lambda_1(u)x_1 + \lambda_2(u)y.$$

Jest

$$\lambda_0(u_0) = 1, \quad \lambda_1(u_0) = 0,$$

$$\left(\frac{d\lambda_0}{du} \right)_{u=u_0} = 0, \quad \left(\frac{d\lambda_1}{du} \right)_{u=u_0} = 1.$$

Můžeme tedy určiti $\varepsilon > 0$ tak malé, že pro $u_0 - \varepsilon \leq u \leq u_0 + \varepsilon$ jest

$$(2) \quad \frac{\lambda_1(u)}{\lambda_0(u)} = \mu(u) > 0, \quad \frac{d\mu}{du} > 0.$$

Dle **164** lze zvoliti W tak malé, že průřez C^W křivky $C\{x(u)\}$ s okolím W je křivka a že u je v $\langle u_0 - \varepsilon, u_0 + \varepsilon \rangle$, kdykoli bod $\{x(u)\}$ jest obsažen v C^W . Budte u_1, u_2, u_3 tři různá čísla z $\langle u_0 - \varepsilon, u_0 + \varepsilon \rangle$. Ježto $(x_0 x_1 y) > 0$, orientace přímek $\{(y, x(u_i))\}$ ($i = 1, 2, 3$) svazku Adj. $\{y\}$ vzhledem k ar. bodu y rovná se dle **93** a dle (1) orientaci bodů $\{\lambda_0(u_i)x_0 + \lambda_1(u_i)x_1\}$ ($i = 1, 2, 3$) řady bodové $\{x_0, x_1\}^\sigma$ vzhledem k ar. přímkce $(x_0 x_1)$, tedy dle **92** rovná se orientaci jednorozměrných bodů $\{|\lambda_0(u_i), \lambda_1(u_i)|_b\} = \{|1, \mu(u_i)|_b\}$. Jsou tedy přímkry $\{(y, x(u_i))\}$ svazku Adj. $\{y\}$ v pozitivní nebo negativní orientaci vzhledem k ar. bodu y dle toho, zda výraz

$$V = [\mu(u_2) - \mu(u_1)][\mu(u_3) - \mu(u_2)][\mu(u_1) - \mu(u_3)]$$

je kladný či záporný. Dle věty o střední hodnotě je však

$$\begin{aligned}\mu(u_2) - \mu(u_1) &= (u_2 - u_1) \left(\frac{d\mu}{du} \right)_{v=v_j}, \\ \mu(u_3) - \mu(u_2) &= (u_3 - u_2) \left(\frac{d\mu}{du} \right)_{v=v_i}, \\ \mu(u_1) - \mu(u_2) &= (u_1 - u_2) \left(\frac{d\mu}{du} \right)_{v=v_k},\end{aligned}$$

kde také čísla v_1, v_2, v_3 náležejí do $(u_0 - \varepsilon, u_0 + \varepsilon)$. Je tedy

$$V = k(u_2 - u_1)(u_3 - u_2)(u_1 - u_3),$$

kde

$$k = \left(\frac{d\mu}{du} \right)_{u=v_1} \left(\frac{d\mu}{du} \right)_{u=v_2} \left(\frac{d\mu}{du} \right)_{u=v_3},$$

takže $k > 0$ dle (2).

323. Buď $C_\alpha x(u)$ regulární ar. křivka třídy $r \geq 2$; buď D diferenciální parametr ar. křivky $C_\alpha x$. Buď $\{x(u_0)\}$ bod křivky $\{Cx(u)\}$; buď y ar. bod takový, že

$$(1) \quad (x(u_0), [Dx]_{u=u_0}, y) > 0.$$

Existuje $\varepsilon > 0$ takové, že, když $\{z\}$ je průsečík přímky Adj. $\{y, x(u)\}$ ($0 < |u - u_0| < \varepsilon$) s tečnou křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$, orientace bodů $\{y\}$, $\{z\}$, $\{x(u)\}$ řady bodové $\{y, x(u)\}^\sigma$ vzhledem k ar. přímce $(y, x(u))$ jest pozitivní.

Dle (1) lze určiti $\lambda_0(u)$, $\lambda_1(u)$, $\lambda_2(u)$ tak, že

$$2) \quad x(u) = \lambda_0(u)x_0 + \lambda_1(u)x_1 + \lambda_2(u)y,$$

kde

$$x_0 = x(u_0), \quad x_1 = [Dx]_{u=u_0}.$$

Položme

$$\varphi(u) = (x_0, x_1, x(u)).$$

Dle 306 (2) jest

$$\varphi(u_0) = 0, \quad (D\varphi)_{u=u_0} = 0, \quad (D^2\varphi)_{u=u_0} = 1;$$

odtud snadno vychází, že existuje $\varepsilon > 0$ takové, že pro $0 < |u - u_0| < \varepsilon$ jest $\varphi(u) > 0$. Dle (2) je však $\varphi(u) = \lambda_3(u)(x_0 x_1 y)$, takže dle (1) pro $0 < |u - u_0| < \varepsilon$ jest $\lambda_3(u) > 0$. Dle (2) můžeme položiti

$$z = \lambda_0(u)x_0 + \lambda_1(u)x_1 = x(u) - \lambda_2(u)y.$$

Orientace bodů $\{y\}$, $\{z\}$, $\{x(u)\}$ vzhledem k ar. přímce $(y, x(u))$ rovná se orientaci jednorozměrných bodů

$$\{|1, 0|_b\}, \quad \{|-\lambda_2(u), 1|_b\}, \quad \{|0, 1|_b\}$$

a je tedy pozitivní, když $\lambda_2(u) > 0$.

Oskulační kuželosečka ($m = 2$).

324. Bud $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $s \geqq 4$. Bud D diferenciální parametr ar. křivky $C_a x$. Bud $\xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Bud $\Xi(u) = (Dx, D^2x)$. Bud

$$(1) \quad \overset{u}{P}_r = (D\xi)^2 - 2\xi\Xi - 2k\xi^2.$$

Bud $\{x(u_0)\}$ bod křivky $C\{x(u)\}$. Kuželosečka $C[\overset{u}{P}_r]$ nazývá se oskulační kuželosečka křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$.

Je-li křivka $C\{x(u)\}$ třídy $r \geqq 4$, má $C[\overset{u}{P}_r]$ — a žádná jiná kuželosečka — pětibodový styk s $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$.

Bud nejprve $r \geqq 5$. Zřejmě jest

$$(2) \quad \overset{u}{SP}_r x(u) = 0.$$

Dle 319 (2), (4) jest, je-li n druhý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$,

$$(3) \quad \overset{u}{DP}_r = 2n\xi^2.$$

Zřejmě $\xi(u)$ má s $C\{x(u)\}$ dvojbodový styk v $\{x(u)\}$; tedy dle 174 $[\xi(u)]^2$ má s $C\{x(u)\}$ čtyřbodový styk v $\{x(u)\}$; tedy dle (2), (3) a 183 mají $\overset{u}{P}_r$ a $C\{x(u)\}$ pětibodový styk v $\{x(u)\}$. Tedy dle 180 $C[\overset{u}{P}_r]$ a $C\{x(u)\}$ mají pětibodový styk v $\{x(u)\}$.

Výsledek přenese se na případ $r = 4$ dle 178.

Předpokládejme nyní, že kuželosečka $C[Q_r]$, kde

$$Q_r = [a_{00}\xi^2 + a_{11}(D\xi)^2 + a_{22}\Xi^2 + 2a_{01}\xi D\xi + 2a_{02}\xi\Xi + 2a_{12}D\xi \cdot \Xi]_{u=u_0}$$

má s $C\{x(u)\}$ v $\{x(u_0)\}$ pětibodový styk. Zřejmě, ať jakkoli zvolíme a_{ik} , má $Q_r - a_{22}\Xi^2$ jednobodový styk s $C\{x(u)\}$ v $\{x(u_0)\}$. Odtud snadno vidíme, že $a_{22} = 0$; jinak by totiž $C[Q_r]$ neměla v $\{x(u_0)\}$ ani jednobodový styk s $C\{x(u)\}$. Podobně vidíme, že jest $a_{12} = 0$; jinak by $C[Q_r]$ měla v $\{x(u_0)\}$ právě jednobodový styk s $C\{x(u)\}$. Ježto $\overset{u}{P}_r$ i Q_r mají v $\{x(u_0)\}$ pětibodový styk v $\{x(u_0)\}$ s $C\{x(u)\}$, totéž platí i o přímkové formě

$$Q_r - a_{11}\overset{u}{P}_r = \xi(u_0)[(a_{00} - 2ka_{11})\xi + 2a_{01}D\xi + 2(a_{02} + a_{11})\Xi]_{u=u_0}.$$

Odtud snadno vychází, že ar. přímka

$$(4) \quad [(a_{00} - 2ka_{11})\xi + 2a_{01}D\xi + 2(a_{02} + a_{11})\Xi]_{u=u_0}$$

má v $\{x(u_0)\}$ trojbodový styk s $C\{x(u)\}$. Ježto $\{x(u_0)\}$ není inflexní bod

pro $C\{x(u)\}$, je to jen tak možno, že výraz (4) rovná se 0_r , takže

$$Q_r = a_{11} \overset{u_0}{P}_r, \quad C[Q_r] = C[\overset{u_0}{P}_r].$$

325. Buď $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 4$. Buď D diferenciální parametr ar. křivky $C_a x$. Buď $C_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Buď $\{y\}$ libovolný bod. Položme

$$(1) \quad y = \left(\lambda_0 x + \lambda_1 \frac{dx}{du} + \lambda_2 \frac{d^2 x}{du^2} \right)_{u=u_0},$$

$$(2) \quad \eta = \left(\lambda_0 \xi + \lambda_1 \frac{d\xi}{du} + \lambda_2 \frac{d^2 \xi}{du^2} \right)_{u=u_0}.$$

Přímka $\{\eta\}$ jest polára bodu $\{y\}$ vzhledem k oskulační kuželosečce křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$.

Definujeme-li $\overset{u_0}{P}_r$ jako ve **324**, stačí patrně ukázati, že, ať jakkoli zvolíme u , polára bodu $\{z\}$, kde

$$(3) \quad z = \mu_0 x + \mu_1 D x + \mu_2 D^2 x$$

vzhledem k $C[\overset{u_0}{P}_r]$ jest $\{\zeta\}$, kde

$$(4) \quad \zeta = \mu_0 \xi + \mu_1 D \xi + \mu_2 D^2 \xi.$$

Formule (3) a (4) definují korelaci K . Ukažme nejprve, že K jest polarita vzhledem k jisté kuželosečce C_2 . Dle **56** (1) máme ukázati, že

$$Sx D\xi = S\xi Dx, \quad Sx D^2\xi = S\xi D^2x, \quad SDx D^2\xi = SD\xi D^2x,$$

což je správné dle **313**. Ukažme dále, že $C_2 = C[\overset{u_0}{P}_r]$. Dle **50** stačí ukázati, že $Sz\xi = 0$, když a jen když $SP_r z = 0$. Dle (3), (4), **313** a **316** (1) jest však

$$Sz\xi = 2\mu_0\mu_2 - \mu_1^2 + 2k\mu_2^2.$$

Dle (3), **313**, **318** (3) a **324** (1) jest

$$SP_r z = -2\mu_0\mu_2 + \mu_1^2 - 2k\mu_2^2.$$

326. Buď $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 5$; buď $n(u)$ druhý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$. Buď $\{x(u_0)\}$ bod křivky $C\{x(u)\}$. Pravíme, že $\{x(u_0)\}$ jest sextaktický bod křivky $C\{x(u)\}$, když $n(u_0) = 0$. Když a jen když existuje kuželosečka obsahující všecky body křivky $C\{x(u)\}$, jsou všecky body křivky $C\{x(u)\}$ sextaktické. Když $C\{x(u)\}$ je třídy ≥ 5 , jest bod $\{x(u_0)\}$ sextaktický pro

$C\{x(u)\}$, když a jen když oskulační kuželosečka křivky $C\{x(u)\}$ má v tomto bodě s $C\{x(u)\}$ šestibodový styk.

Že oskulační kuželosečka křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$ má s $C\{x(u)\}$ šestibodový styk v $\{x(u_0)\}$, když a jen když $n(u_0) = 0$, vychází ze 184 a 324(3): vskutku $[\xi(u_0)]^j$ nemůže mít v $\{x(u_0)\}$ pětibodový styk s $C\{x(u)\}$, ježto jinak by $\{x(u_0)\}$ byl inflexní pro $C\{x(u)\}$. Odtud je zřejmé, že všecky body kuželosečky jsou sextaktické. Obráceně, je-li identicky $n(u) = 0$, vychází ze 324(3), že přímková forma \tilde{P}_r nezávisí na u , takže dle 324(2) všecky body křivky $C\{x(u)\}$ náležejí pevné kuželosečce.

Norma křivky ($m = 2$).

327. Bud $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 2$. Bud D diferenciální parametr ar. křivky $C_a x(u)$. Bud $\varrho(u)$ ($u \in \langle a, b \rangle$) funkce třídy $r-2$ všude různá od nuly. Pak diferenciální parametr ar. křivky $C_a \varrho(u)x(u)$ jest $\frac{1}{\varrho} D$.

Důkaz je snadný.

328. Bud $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 2$. Bud $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Bud $\varrho(u)$ ($u \in \langle a, b \rangle$) funkce třídy $r-2$ všude různá od nuly. Pak jest

$$\mathfrak{C}_a \varrho(u) \xi(u) = \text{Adj. } C_a \varrho(u) x(u).$$

Vychází snadno ze 308 a 327.

329. Bud $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 5$. Bud D diferenciální parametr ar. křivky $C_a x$. Bud $\varrho(u)$ ($u \in \langle a, b \rangle$) funkce třídy $r-2$ všude různá od nuly. Bud $k(n)$ první (druhý) unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$; týž význam měj $\bar{k}(n)$ pro $C_a \varrho x$. Pak jest

$$(1) \quad \bar{k} = \frac{1}{\varrho^2} \left[k + \frac{D^2 \varrho}{\varrho} - \frac{3}{2} \left(\frac{D \varrho}{\varrho} \right)^2 \right],$$

$$(2) \quad \bar{n} = \varrho^{-3} n.$$

Bud \bar{D} diferenciální parametr ar. křivky $C_a \varrho x$. Bud $\mathfrak{C}_a \xi = \text{Adj. } C_a x$. Dle 316(1), 317(1) a 328 jest

$$2\bar{k} = S \bar{D}^2(\varrho x) \bar{D}^2(\varrho \xi),$$

$$2\bar{n} = S [\bar{D}(\varrho x), \bar{D}^2(\varrho x)] [\bar{D}(\varrho \xi), \bar{D}^3(\varrho \xi)] - S [\bar{D}(\varrho x), \bar{D}^3(\varrho x)] [\bar{D}(\varrho \xi), \bar{D}^2(\varrho \xi)].$$

Dle 327 je však $\bar{D} = \frac{1}{\rho} D$, tedy

$$\bar{D}(\rho x) = Dx + \frac{D\rho}{\rho} x, \quad \bar{D}^2(\rho x) = \frac{1}{\rho} \left[D^2x + \frac{D\rho}{\rho} Dx + \left(\frac{D^2\rho}{\rho} - \frac{(D\rho)^2}{\rho^2} \right) x \right]$$

a stejně pro ξ , takže

$$2\bar{k} = \frac{1}{\rho^2} S \left[D^2x + \frac{D\rho}{\rho} Dx + \left(\frac{D^2\rho}{\rho} - \frac{(D\rho)^2}{\rho^2} \right) x \right] \left[D^2\xi + \frac{D\rho}{\rho} D\xi + \left(\frac{D^2\rho}{\rho} - \frac{(D\rho)^2}{\rho^2} \right) \xi \right],$$

z čehož vychází (1) dle 313 a 316 (1). Dále jest dle 308 (1)

$$[\bar{D}(\rho x), \bar{D}^2(\rho x)] = \frac{1}{\rho} \left[(Dx D^2x) + \frac{D\rho}{\rho} D\xi - \frac{D^2\rho}{\rho} \xi \right]$$

a podobně pro $[\bar{D}(\rho x), \bar{D}^3(\rho x)]$. Tedy

$$[\bar{D}(\rho x), \bar{D}^3(\rho x)] = \bar{D} [\bar{D}(\rho x), \bar{D}^2(\rho x)] = \\ = \frac{1}{\rho^2} \left[(Dx D^3x) - \frac{D\rho}{\rho} (Dx D^2x) + \frac{D\rho}{\rho} D^2\xi - 2 \left(\frac{D\rho}{\rho} \right)^2 D\xi - \left(\frac{D^3\rho}{\rho} - 2 \frac{D\rho D^2\rho}{\rho^2} \right) \xi \right],$$

takže dle 306 (2), 313 a 316 (2) jest

$$S[\bar{D}(\rho x) \bar{D}^3(\rho x)] [\bar{D}(\rho \xi) \bar{D}^2(\rho \xi)] = \\ = \frac{1}{\rho^3} \left[S(Dx D^3x) (D\xi D^2\xi) + 2 \frac{D\rho}{\rho} k - \frac{D^3\rho}{\rho} + 2 \frac{D\rho D^2\rho}{\rho^2} + 2 \frac{(D\rho)^3}{\rho^3} \right].$$

Podobně se nalezne, že

$$S[\bar{D}(\rho x) \bar{D}^2(\rho x)] [\bar{D}(\rho \xi) \bar{D}^3(\rho \xi)] = \\ = \frac{1}{\rho^3} \left[S(Dx D^2x) (D\xi D^3\xi) + 2 \frac{D\rho}{\rho} k - \frac{D^3\rho}{\rho} + 2 \frac{D\rho D^2\rho}{\rho^2} + 2 \frac{(D\rho)^3}{\rho^3} \right].$$

Odečtením obdrží se (2).

330. Buď $C\{x(u)\}$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 5$ bez sextaktických bodů. Buď $\varepsilon = \pm 1$. Buď n druhý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$. Buď

$$(1) \quad x_{\varepsilon, N} = \sqrt[N]{n} \cdot x(u).$$

Ar. křivka $C_a x_{\varepsilon, N}$ nazývá se norma křivky $C\{x(u)\}$, a to pozitivní (negativní) norma, když $\varepsilon = 1$ ($\varepsilon = -1$). Označení

$$(2) \quad C_a x_{\varepsilon, N} = N_{\varepsilon} C\{x\}.$$

Norma křivky $C\{x\}$ jest regulární ar. křivka virtuální třídy $r - 2$.

Že jsme k této definici oprávněni, plyne ze **329**. Vskutku, když ϱ je funkce třídy 3 a $\varrho \neq 0$, jest $\varrho^{-3}n$ druhý unimodulární invariant pro $C_a \varrho x$, a

$$(3) \quad \varepsilon \sqrt[3]{\varrho^{-3}n} \cdot \varrho x = \varepsilon \sqrt[3]{n} \cdot x.$$

331. Je-li $C_a x(u)$ regulární ar. křivka třídy $r \geq 7$ bez sextaktických bodů, jest $N_\epsilon C\{x\}$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r-3 \geq 5$, jejíž druhý unimodulární invariant rovná se identicky $\varepsilon = \pm 1$. Obráceně, když druhý unimodulární invariant regulární ar. křivky třídy $r \geq 5$ rovná se identicky $\varepsilon = \pm 1$, jest $N_\epsilon C\{x\} = C_a x$.

Prvá část snadno se dokáže; druhá část je zřejmá.

332. Buď $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 5$ bez sextaktických bodů. Buď

$$C_a x_{\varepsilon, N} = N_\epsilon C\{x\}. \quad (\varepsilon = \pm 1)$$

Buď K kolineace ar. bodů. Buď (v. **41**) $K = UP$, kde U jest unimodulární kolineace a P je podobnost. Buď $x \sim x'$ v K , $x_{\varepsilon, N} \sim x'_{\varepsilon, N}$ v U . Pak jest

$$C_a x'_{\varepsilon, N} = N_\epsilon C\{x'\}.$$

Důkaz je snadný.

333. Buď $C\{x(u)\}$ regulární křivka virtuální třídy $r \geq 5$ bez sextaktických bodů. Buď $\mathfrak{C}\{\xi\} = \text{Adj. } C\{x\}$, $C_a x_{\varepsilon, N} = N_\epsilon C\{x\}$ ($\varepsilon = \pm 1$), $\mathfrak{C}_a \xi_{\varepsilon, N} = N_\epsilon \mathfrak{C}\{\xi\}$. Pak jest

$$\mathfrak{C}_a \xi_{-\varepsilon, N} = \text{Adj. } C_a x_{\varepsilon, N}.$$

Vychází snadno odtud, že, když n jest druhý unimodulární invariant pro $C_a x(u)$, $-n$ jest druhý unimodulární invariant pro $\text{Adj. } C_a x$ (v. **317**).

334. Buď $C\{x(u)\}$ regulární křivka virtuální třídy $r \geq 5$ bez sextaktických bodů. Buď $C_a x_{\varepsilon, N} = N_\epsilon C\{x\}$ ($\varepsilon = \pm 1$). Normální parametr s_ε ar. křivky $C_a x_{\varepsilon, N}$ nazývá se positivní (když $\varepsilon = 1$) nebo negativní (když $\varepsilon = -1$) normální parametr křivky $C\{x\}$.

Dle **307** (1) jest, je-li n druhý unimodulární invariant pro $C_a x$ a je-li c konstanta:

$$(1) \quad s_\varepsilon = \varepsilon \int_{u_0}^u \sqrt[3]{n} \sqrt[3]{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right)} du + c.$$

335. Buď s pozitivní (negativní) normální parametr regulární křivky $C\{x(u)\}$ třídy $r \geq 5$ bez sextaktických bodů.

Bud $\mathfrak{C}\{\xi(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}$. Pak s jest negativní (positivní) normální parametr duální křivky $\mathfrak{C}_a\xi(u)$.

Vychází ihned ze **333** a **334**.

336. Bud $C\{x(u)\}$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) regulární křivka třídy $r \geq 5$ bez sextaktických bodů. Bud $C[\overset{\circ}{P_r}]$ oskulační kuželosečka křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Bud $s(u)$ positivní normální parametr křivky $C\{x(u)\}$. Jsou-li u_1, u_2 dvě různá čísla z $\langle a+0, b-0 \rangle$, jest bod $\{x(u_1)\}, \{x(u_2)\}$ uvnitř (vně) kuželosečky $C[\overset{\circ}{P_r}]$, když $s(u_1) - s(u_2) > 0$ ($s(u_1) - s(u_2) < 0$).

Definujme $\overset{\circ}{P_r}$ jako ve **324** (1). Dle **88** bod $\{y\}$ jest uvnitř nebo vně kuželosečky $C[\overset{\circ}{P_r}]$ dle toho, zda $S\overset{\circ}{P_r}y < 0$ či $S\overset{\circ}{P_r}y > 0$. Máme tedy ukázati, že

$$[s(u_1) - s(u_2)] S\overset{\circ}{P_r}x(u_1) < 0.$$

Ježto $S\overset{\circ}{P_r}x(u_1) = 0$, stačí ukázati, že, je-li $u = \varphi(s)$, $F(s) = S\overset{\circ}{P_r}x(u_1)$ (u_1 pevné) je stoupající funkce s . Dle **324** (3) a **334** (1) je však

$$\frac{dF}{ds} = 2 |n|^{\frac{2}{3}} [S\xi(u)x(u_1)]^2.$$

Je tedy $\frac{dF}{ds} \geq 0$; rovnost nemůže nastati identicky v žádném intervalu; neboť pak by bylo v takovém intervalu identicky v u : $S\xi(u)x(u_1) = 0$, tedy též $S\frac{d\xi}{du}x(u_1) = 0$, $S\frac{d^2\xi}{du^2}x(u_1) = 0$, z čehož by vycházelo $\left(\xi \frac{d\xi}{du} \frac{d^2\xi}{du^2}\right) = 0$, což je nemožné, neboť dle **193** $\mathfrak{C}\{\xi(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}$ jest regulární duální křivka.

Lokální jehlan křivky ($m = 2$).

337. Bud $C\{x(u)\}$ regulární křivka virtuální třídy $r \geq 6$ bez sextaktických bodů. Bud D diferenciální parametr ar. křivky $C_a x(u)$. Bud $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Bud $k(u)$ ($n(u)$) první (druhý) unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$. Bud

$$(1) \quad x_0 = \sqrt[n]{n} x, \quad x_1 = Dx + \frac{1}{3} \frac{Dn}{n} x,$$

$$x_2 = \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \left[D^2 x + \frac{1}{3} \frac{Dn}{n} Dx + \left\{ \frac{1}{18} \left(\frac{Dn}{n} \right)^2 - k \right\} x \right].$$

Jest

$$(2) \quad C_a x_0 = N_1 C\{x\},$$

$$(3) \quad (x_0 x_1 x_2) = 1.$$

Jehlan x_0, x_1, x_2 jest křivkou $C\{x(u)\}$ a bodem $\{x(u)\}$ úplně určen; nazývá se lokální jehlan křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$.

Bud K kolineace ar. bodů; bud $K=UP$, kde U jest unimodulární kolineace a P jest podobnost. Bud $x(u) \sim x'(u)$ v K ; bud $x_i \sim x'_i$ v U ($i=0, 1, 2$). Jehlan x'_0, x'_1, x'_2 jest lokální jehlan křivky $C\{x'(u)\}$ v bodě $\{x'(u)\}$.

Bud

$$(4) \quad \begin{aligned} \xi_0 &= -\sqrt[n]{n}\xi, \quad \xi_1 = D\xi + \frac{1}{3}\frac{Dn}{n}\xi, \\ \xi_2 &= -\frac{1}{\sqrt[n]{n}}\left[D^2\xi + \frac{1}{3}\frac{Dn}{n}D\xi + \left\{\frac{1}{18}\left(\frac{Dn}{n}\right)^2 - k\right\}\xi\right]. \end{aligned}$$

Duální jehlan ξ_0, ξ_1, ξ_2 jest lokální duální jehlan duální křivky $C\{\xi(u)\}$ v přímce $\{\xi(u)\}$. Jest

$$(5) \quad \begin{aligned} Sx_0\xi_0 &= 0, \quad Sx_1\xi_0 = 0, \quad Sx_2\xi_0 = -1, \\ Sx_0\xi_1 &= 0, \quad Sx_1\xi_1 = -1, \quad Sx_2\xi_1 = 0, \\ Sx_0\xi_2 &= -1, \quad Sx_1\xi_2 = 0, \quad Sx_2\xi_2 = 0, \end{aligned}$$

takže jehlan x_0, x_1, x_2 a duální jehlan $-\xi_2, -\xi_1, -\xi_0$ jsou adjungované.

Přímka $\{x_0 x_2\} = \{\xi_1\}$ nazývá se projektivní normála křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$.

Bud

$$(6) \quad \ddot{P}_r = \xi_1^2 - 2\xi_0\xi_2;$$

$C[\ddot{P}_r]$ jest oskulační kuželosečka křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Body $\{x_0\}, \{x_2\}$ jsou obsaženy v $C[\ddot{P}_r]$; tečny kuželosečky $C[\ddot{P}_r]$ v těchto bodech jsou $\{\xi_0\}, \{\xi_2\}$.

Že ar. bod x_0 je křivkou $C\{x\}$ a bodem $\{x(u)\}$ úplně určen, viděli jsme ve 330. Lehko se vidí, že totéž platí o x_1 ; vskutku, je-li s pozitivní normální parametr křivky $C\{x\}$, jest patrně $x_1 = \frac{dx_0}{ds}$. Ostatně ze 327 a 329 vychází snadno, že x_1 se nemění, přejdeme-li od $C_a x$ k $C_a q x$. Z duality a ze 333 vychází, že také ar. přímky ξ_0, ξ_1 jsou křivkou $C\{x\}$ a bodem $\{x(u)\}$ úplně určeny.

Rovnice (3) plyne ihned z (1) a 306 (2). Rovnice (5) vycházejí ze 313 a 316 (1).

Ze (4) a 319 (2) se snadno nalezne, že přímková forma \ddot{P}_r definovaná v (6) rovná se přímkové formě \ddot{P}_r , definované ve 324 (1). Snadno se nahlédne, že forma \ddot{P}_r jest křivkou $C\{x(u)\}$ a bodem $\{x(u)\}$ úplně

určena. Nejprve je zřejmé, že, přejdeme-li od $C_a x$ k $C_a \varphi x$ — čímž nechť \tilde{P}_r přejde v \tilde{Q}_r — jest $\tilde{Q}_r = \varphi(\varphi) \tilde{P}_r$. Vskutku $C[\tilde{Q}_r] = C[\tilde{P}_r]$, neboť dle 324 existuje jen jedna kuželosečka mající v $\{x(u)\}$ pětibodový styk s $C\{x(u)\}$. Viděli jsme však, že x_1 se nemění, přejdeme-li od $C_a x$ k $C_a \varphi x$. Je tedy

$$S\tilde{Q}_r x_1 = \varphi(\varphi) S\tilde{P}_r x_1.$$

Avšak dle (5) a (6) jest $S\tilde{P}_r x_1 = 1$, a zřejmě je též $S\tilde{Q}_r x_1 = 1$. Tedy $\varphi(\varphi) = 1$ a $\tilde{P}_r = \tilde{Q}_r$, jak tvrzeno.

Z rovnic (5) vidíme snadno, že, přejdeme-li od $C_a x$ k $C_a \varphi x$, přejde ξ_2 v $\xi_2 + \lambda(\varphi) \xi_0$. Je tedy

$$\tilde{Q}_r = \xi_1^2 - \xi_0 \xi_2 - \lambda \xi_0^2.$$

Ježto $\tilde{Q}_r = \tilde{P}_r$, jest $\lambda = 0$. Tedy ar. přímka ξ_2 je křivkou $C\{x\}$ a bodem $\{x(u)\}$ úplně určena. Z rovnic (5) vychází, že totéž platí o $x_2 = -(\xi_1 \xi_2)$.

Z (5) a (6) se snadno nalezne, že body $\{x_0\}$, $\{x_2\}$ jsou obsaženy v $C[\tilde{P}_r]$ a že tečny kuželosečky $C[\tilde{P}_r]$ v těchto bodech jsou $\{\xi_0\}$, $\{\xi_2\}$.

338. Buďte $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ dvě regulární křivky třídy $r \geq 6$ bez sextaktických bodů o společném bodě $\{x(u_0)\} = \{y(v_0)\}$. Buď x_0, x_1, x_2 lokální jehlan křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$; buď y_0, y_1, y_2 lokální jehlan křivky $C\{y\}$ v též bodě. Když a jen když $x_0 = y_0$, $x_1 = y_1$, $x_2 = y_2$, mají křivky $C\{x\}$ a $C\{y\}$ sedmidobový styk v $\{x(u_0)\}$.

Že podmínka je nutná, vychází snadno ze 178. Předpokládejme tedy, že $x_0 = y_0$, $x_1 = y_1$, $x_2 = y_2$. Ze 337 je patrné, že $C\{x\}$ a $C\{y\}$ mají v $\{x(u_0)\}$ touž oskulační kuželosečku, z čehož se ihned vidí, že $C\{x\}$ a $C\{y\}$ mají pětibodový styk v $\{x(u_0)\}$. Dle 178 můžeme tedy předpokládati, že

$$(1) \quad \left(\frac{d^\alpha x}{du^\alpha} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^\alpha y}{dv^\alpha} \right)_{v=v_0}. \quad (0 \leq \alpha \leq 4; \frac{d^0}{du^0} = \frac{d^0}{dv^0} = 1).$$

Buď $D(\mathcal{A})$ diferenciální parametr ar. křivky $C_a x$ ($C_a y$). Buď $C_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$, $C_a \eta(v) = \text{Adj. } C_a y(v)$. Buď $k(u)(n(u))$ prvý (druhý) unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$; týž význam pro $C_a y(v)$ mějte $k'(v)$, $n'(v)$. Ježto ar. body

$$x(u_0), \left(\frac{dx}{du} \right)_{u=u_0}, \left(\frac{d^2 x}{du^2} \right)_{u=u_0}$$

jsou lin. nezávislé, jest

$$(2) \quad \begin{aligned} \left(\frac{d^5 y}{d v^5} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^5 x}{d u^5} \right)_{u=u_0} &= \lambda_0 x(u_0) + \lambda_1 \left(\frac{dx}{du} \right)_{u=u_0} + \lambda_2 \left(\frac{d^2 x}{du^2} \right)_{u=u_0}, \\ \left(\frac{d^6 y}{d v^6} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^6 x}{d u^6} \right)_{u=u_0} &= \mu_0 x(u_0) + \mu_1 \left(\frac{dx}{du} \right)_{u=u_0} + \mu_2 \left(\frac{d^2 x}{du^2} \right)_{u=u_0}. \end{aligned}$$

Pro zkrácení položme

$$\left(x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^2 x}{du^2} \right]_{u=u_0} \right) = \alpha \neq 0.$$

Z (1) a (2) obdržíme po snadném počtu, že pro $u=u_0$, $v=v_0$ jest

$$(3) \quad \begin{aligned} y = x, \Delta y = Dx, \Delta^2 y = D^2 x, \Delta^3 y = D^3 x, \\ \Delta^4 y - D^4 x = -\frac{1}{3} \lambda_2 \alpha^{-\frac{1}{3}} \frac{dx}{du}, \\ \Delta^5 y - D^5 x = \lambda_0 \alpha^{-\frac{5}{3}} x - \frac{2}{3} \lambda_2 \alpha^{-\frac{5}{3}} \frac{d^2 x}{du^2} + \\ + \left[\left(2\lambda_1 - \frac{1}{3}\mu_2 \right) \alpha^{-\frac{5}{3}} + \frac{23}{9} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3 x}{du^3} \right) \lambda_2 \alpha^{-\frac{5}{3}} \right] \frac{dx}{du}. \end{aligned}$$

Ze (3) a 308 (1) se nalezne, že pro $u=u_0$, $v=v_0$ jest

$$(4) \quad \begin{aligned} \eta = \xi, \Delta \eta = D \xi, \Delta^2 \eta = D^2 \xi, \\ \Delta^3 \eta - D^3 \xi = -\frac{1}{3} \lambda_2 \alpha^{-\frac{3}{3}} \xi, \\ \Delta^4 \eta - D^4 \xi = \left[\left(2\lambda_1 - \frac{1}{3}\mu_2 \right) \alpha^{-\frac{4}{3}} + \frac{7}{3} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3 x}{du^3} \right) \lambda_2 \alpha^{-\frac{7}{3}} \right] \xi - \frac{2}{3} \lambda_2 \alpha^{-\frac{1}{3}} D \xi. \end{aligned}$$

Ze (3), (4), 90, 313, 316 (1) a 317 (1) se nalezne, že pro $u=u_0$, $v=v_0$ jest

$$(5) \quad \begin{aligned} n' - n = \frac{1}{6} \lambda_2 \alpha^{-\frac{3}{3}}, \\ \Delta n' - Dn = -\frac{7}{3} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3 x}{du^3} \right) \lambda_2 \alpha^{-\frac{7}{3}} - \left(2\lambda_1 - \frac{1}{3}\mu_2 \right) \alpha^{-\frac{4}{3}}. \end{aligned}$$

Ježto $x_0=y_0$, $x_1=y_1$, vychází z (5) a 337 (1), že

$$(6) \quad \lambda_2 = 0, \mu_2 = 6\lambda_1.$$

Z (1), (2) a (6) vychází dle 179, že $C\{x\}$ a $C\{y\}$ mají sedmibodový styk v $\{x(u_0)\}$.

339. Budete $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ dvě regulární křivky třídy $r \geq 6$. Bod $\{x(u_0)\}$ křivky $C\{x(u)\}$ (bod $\{y(v_0)\}$ křivky $C\{y(v)\}$)

nebud sextaktický. Existuje kolineace K ar. bodů, v níž $\{y(v_0)\} \sim \{x(u_0)\}$ a jež je taková, že, když $y(v) \sim y'(v)$ v K , křivky $C\{x(u)\}$ a $C\{y'(v)\}$ mají sedmibodový styk v $\{x(u_0)\}$.

Bud x_0, x_1, x_2 lokální jehlan křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$; bud y_0, y_1, y_2 lokální jehlan křivky $C\{y(v)\}$ v bodě $\{y(v_0)\}$. Žádanou vlastnost má dle 338 ta kolineace, v níž $y_0 \sim x_0, y_1 \sim x_1, y_2 \sim x_2$.

Projektivní křivost ($m = 2$).

340. Bud $C\{x(u)\}$ regulární křivka virtuální třídy $r \geq 7$. Bud D diferenciální parametr ar. křivky C_{ax} . Budte $k(u)$ a $n(u)$ první a druhý unimodulární invariant ar. křivky $C_{ax}(u)$. Bud

$$(1) \quad \alpha(u) = |n|^{-\frac{2}{3}} \left[k + \frac{1}{3} \frac{D^2 n}{n} - \frac{7}{18} \left(\frac{D n}{n} \right)^2 \right].$$

Hodnota výrazu $\alpha(u)$ pro dané u jest křivkou $C\{x\}$ a bodem $\{x(u)\}$ úplně určena; pravíme, že $\alpha(u)$ je projektivní křivost křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Projektivní křivost duální křivky Adj. $C\{x(u)\}$ jest rovněž $\alpha(u)$.

Bud K kolineace ar. bodů; bud $x(u) \sim x'(u)$ v K ; pak $\alpha(u)$ je také projektivní křivost křivky $C\{x'(u)\}$ v bodě $\{x'(u)\}$.

Že x se nemění, přejdeme-li od C_{ax} k $C_{a\varphi x}$, vychází snadno ze 327 a 329. Že x se nemění kolineacemi, je zřejmé. Ze 309, 316 a 317 je patrné, že $\alpha(u)$ je projektivní křivost duální křivky Adj. $C\{x\}$.

341. Bud $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 7$ bez sex-taktických bodů. Bud $s_1(s_{-1})$ pozitivní (negativní) normální parametr křivky $C\{x(u)\}$. Bud α projektivní křivost křivky $C\{x(u)\}$. Bud x_0, x_1, x_2 lokální jehlan křivky $C\{x(u)\}$. Bud ξ_0, ξ_1, ξ_2 lokální duální jehlan duální křivky Adj. $C\{x(u)\}$. Bud $\varepsilon = \pm 1$. Platí rovnice

$$(1) \quad \frac{dx_0}{ds_\varepsilon} = \varepsilon x_1, \quad \frac{dx_1}{ds_\varepsilon} = \varepsilon (x_2 + \alpha x_0), \quad \frac{dx_2}{ds_\varepsilon} = \varepsilon (\alpha x_1 + x_0),$$

$$(2) \quad \frac{d\xi_0}{ds_\varepsilon} = -\varepsilon \xi_1, \quad \frac{d\xi_1}{ds_\varepsilon} = -\varepsilon (\xi_2 + \alpha \xi_0), \quad \frac{d\xi_2}{ds_\varepsilon} = -\varepsilon (\alpha \xi_1 + \xi_0).$$

Stačí dokázati rovnice (1); vskutku dle 335 rovnice (2) obdrží se z (1) dle principu duality. Ježto $s_{-1} + s_1 =$ konstantě, můžeme předpokládati, že $\varepsilon = 1$. Dle 334 (1) jest $\frac{d}{ds_1} = n^{-\frac{1}{3}} D$. Ze 319 (1), (3) a 337 (1) obdrží se po snadném počtu rovnice (1).

342. Buď $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 6$ bez sex-taktických bodů. Buď ξ_0, ξ_1, ξ_2 lokální duální jehlan duální křivky $\text{Adj. } C\{x(u)\}$. Buď

$$(1) \quad \overset{u}{P}_r = 5\xi_1(\xi_1^2 - 2\xi_0\xi_2) + 4\xi_0^3.$$

Buď $\{x(u_0)\}$ bod křivky $C\{x(u)\}$. Algebraická křivka $C[\overset{u}{P}_r]$ má tyto vlastnosti, jimiž jest úplně určena: 1º má v $\{x(u_0)\}$ dvojný bod; 2º jedna její větev má v $\{x(u_0)\}$ sedmibodový styk s $C\{x(u)\}$; 3º přímková forma $\overset{u}{P}_r$ je stupně 3. Tečnou druhé větve algebraické křivky $C[\overset{u}{P}_r]$ v $\{x(u_0)\}$ jest projektivní normála křivky $C\{x(u)\}$ v tomto bodě.

Stačí provésti důkaz za předpokladu, že $r \geq 8$. Buď s pozitivní normální parametr křivky $C\{x(u)\}$. Buď x projektivní křivost křivky $C\{x(u)\}$. Dle (1) a 341 (2) jest

$$(2) \quad \frac{d}{ds} \overset{u}{P}_r = -5(\xi_2 + s\xi_0)(\xi_1^2 - 2\xi_0\xi_2) - 2\xi_0^2\xi_1$$

$$(3) \quad \frac{d^2}{ds^2} \overset{u}{P}_r = \left[10s\xi_1 + \left(9 - 5 \frac{dx}{ds} \right) \xi_0 \right] (\xi_1^2 - 2\xi_0\xi_2) - 8s\xi_0^3.$$

Forma ξ_0 má zřejmě v $\{x(u)\}$ dvojbodový styk s $C\{x\}$; dle 174 má tedy forma ξ_0^3 v $\{x(u)\}$ šestibodový styk s $C\{x\}$. Forma v hranaté závorce napravo ve (3) má zřejmě v $\{x(u)\}$ jednobodový styk s $C\{x\}$; dle 337 (6) má forma $\xi_1^2 - 2\xi_0\xi_2$ v $\{x(u)\}$ pětibodový styk s $C\{x\}$. Tedy dle (3) forma $\frac{d^2}{ds^2} \overset{u}{P}_r$ má v $\{x(u)\}$ šestibodový styk s $C\{x\}$. Dle (2) jest forma (2) incidentní s $\{x(u)\}$; dle 183 má tedy $\frac{d}{ds} \overset{u}{P}_r$ v $\{x(u)\}$ sedmibodový styk s $C\{x\}$. Forma (1) je zřejmě incidentní s $\{x(u)\}$; tedy — opět dle 183 — má $\overset{u}{P}_r$ v $\{x(u)\}$ osmibodový styk s $C\{x\}$.

Dle 170, 171, 188, 189 a 337 má $C[\overset{u}{P}_r]$ dvojný bod v $\{x(u)\}$, jedna její větev má v $\{x(u)\}$ sedmibodový styk s $C\{x\}$ a tečnou druhé větve v $\{x(u)\}$ jest projektivní normála křivky $C\{x\}$ v tomto bodě.

Buď nyní Q_r přímková forma třetího stupně, mající v $\{x(u)\}$ osmibodový styk s $C\{x\}$ a taková, že algebraická křivka $C[Q_r]$ má v $\{x(u)\}$ dvojný bod. Ze 188 snadno vychází, že tečnou jedné větve algebraické křivky $C[P_r]$ v $\{x(u)\}$ jest $\{\xi_0\}$, takže dle 188

$$Q_r = a\xi_0^2\xi_2 + b\xi_0\xi_1\xi_2 + A\xi_0^3 + B\xi_0^2\xi_1 + C\xi_0\xi_1^2 + D\xi_1^3.$$

Ježto Q_r má v $\{x(u)\}$ osmibodový styk s $C\{x\}$, snadno se vidí, že forma

$\xi_1(b\xi_0\xi_2 + D\xi_1^2)$ má v $\{x(u)\}$ čtyřbodový styk s $C\{x\}$, z čehož bez obtíže se odvodí, že

$$(4) \quad b + 2D = 0.$$

Ze (4) vychází, že forma $\xi_1(b\xi_0\xi_2 + D\xi_1^2)$ má v $\{x(u)\}$ šestibodový styk s $C\{x\}$. Odtud snadno se vidí, že forma $\xi_0(a\xi_0\xi_2 + C\xi_1^2)$ má v $\{x(u)\}$ pětibodový styk s $C\{x\}$, z čehož plyne, že

$$(5) \quad a + 2C = 0.$$

Z (5) vychází, že forma $\xi_0(a\xi_0\xi_2 + C\xi_1^2)$ má v $\{x(u)\}$ sedmibodový styk s $C\{x\}$. Odtud snadno se vidí, že forma $B\xi_0^2\xi_1$ má v $\{x(u)\}$ šestibodový styk s $C\{x\}$, což jen tak je možné, že

$$(6) \quad B = 0.$$

Dle (1), (4), (5) a (6) jest

$$(7) \quad AP_r - 4Q_r = [(5A - 4D)\xi_1 - 4C\xi_0](\xi_1^2 - 2\xi_0\xi_2).$$

Forma $AP_r - 4Q_r$ má v $\{x(u)\}$ osmibodový styk s $C\{x\}$; ježto $C\{x(u)\}$ nemá sextaktických bodů, má forma $\xi_1^2 - 2\xi_0\xi_2$ v $\{x(u)\}$ právě pětibodový styk s $C\{x\}$. Tedy ar. přímka

$$(5A - 4D)\xi_1 - 4C\xi_0$$

má v $\{x(u)\}$ trojbodový styk s $C\{x\}$; tato ar. přímka je tedy nulová, ježto $C\{x\}$ jest regulární. Tedy dle (7)

$$Q_r = \frac{1}{4}AP_r, \quad C[Q_r] = C[\overset{\circ}{P}_r].$$

343. Buďte $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ dvě regulární křivky třídy $r+6$ ($r \geq 1$) bez sextaktických bodů. Buď s (s') pozitivní normální parametr křivky $C\{x(u)\}$ ($C\{y(v)\}$). Buď $x(x')$ projektivní křivost této křivky. Buď $\{x(u_0)\}$ ($\{y(v_0)\}$) bod křivky $C\{x(u)\}$ ($C\{y(v)\}$). Když a jen když

$$(1) \quad \left(\frac{d^{\alpha_x}}{ds^\alpha} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^{\alpha_{x'}}}{ds'^{\alpha}} \right)_{v=v_0}, \quad (0 \leq \alpha \leq r-1; \quad \frac{d^0}{ds^0} = \frac{d^0}{ds'^0} = 1)$$

existuje kolineace K , v níž $\{y(v_0)\} \sim \{x(u_0)\}$, $y(v) \sim y'(v)$ a jež je taková, že křivky $C\{x(u)\}$ a $C\{y'(v)\}$ mají $(r+7)$ -bodový styk v $\{x(u_0)\}$.

Že podmínka je nutná, vychází snadno ze 178. Předpokládejme tedy, že rovnice (1) jsou splněny. Dle 338 a 339 můžeme předpokládati, že $C\{x(u)\}$ a $C\{y(v)\}$ mají sedmibodový styk v $\{x(u_0)\} = \{y(v_0)\}$; máme

pak ukázati, že tento styk jest $(r+7)$ -bodový. Dokazujíce indukcí, můžeme mít za dokázáno, že styk jest $(r+6)$ -bodový, takže dle 178 můžeme předpokládati, že

$$(2) \quad \left(\frac{d^\alpha x}{du^\alpha} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^\alpha y}{dv^\alpha} \right)_{v=v_0}. \quad (0 \leq \alpha \leq r+5; \frac{d^0}{du^0} = \frac{d^0}{dv^0} = 1)$$

Ježto $C\{x(u)\}$ jest regulární, jest

$$(3) \quad \left(\frac{d^{r+6}y}{dv^{r+6}} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^{r+6}x}{du^{r+6}} \right)_{u=u_0} = \lambda_0 x(u_0) + \lambda_1 \left(\frac{dx}{du} \right)_{u=u_0} + \lambda_2 \left(\frac{d^2x}{du^2} \right)_{u=u_0}.$$

Dle 179 stačí ukázati, že $\lambda_2 = 0$. Dle (1), (2), 316 (1), 317 (1), 334 (1) a 340 (1) jest, je-li $C_a\xi = \text{Adj. } C_a x$, $C_a\eta = \text{Adj. } C_a y$, je-li $D(D')$ diferenciální parametr a $n(n')$ druhý unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$ ($C_a y(v)$):

$$\begin{aligned} 0 &= \left(\frac{d^{r-1}x'}{ds^{r-1}} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^{r-1}x}{ds^{r-1}} \right)_{u=u_0} = \\ &= \frac{1}{3} \left[n(u_0) \right]^{-\frac{r+4}{3}} \left\{ \left[D^{r+1}n'(v) \right]_{v=v_0} - \left[D^{r+1}n(u) \right]_{u=u_0} \right\} = \\ &= \left\{ \frac{1}{6} n^{-\frac{r+4}{3}} S(Dx D^2x) (D\xi, D^{r+4}\eta - D^{r+4}\xi) \right\}_{\substack{u=u_0 \\ v=v_0}}, \end{aligned}$$

tedy, ježto $C\{x\}$ nemá sextaktických bodů,

$$(4) \quad \left\{ S(Dx D^2x) (D\xi, D^{r+4}\eta - D^{r+4}\xi) \right\}_{\substack{u=u_0 \\ v=v_0}} = 0.$$

Položme

$$\left(x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^2x}{du^2} \right]_{u=u_0} \right) = \alpha \neq 0.$$

Dle (2), (3) a 308 (1) jest

$$(D^{r+4}\eta)_{v=v_0} - (D^{r+4}\xi)_{u=u_0} = -\frac{\lambda_2}{3} u^{-\frac{r+5}{3}} \xi(u_0),$$

takže dle (4) a 310 (1) jest

$$\lambda_2 [S(Dx D^2x) (\xi, D\xi)]_{u=u_0} = \lambda_2 (xDx D^2x)_{u=u_0} = 0,$$

tedy $\lambda_2 = 0$ dle 306 (2).

344. Buďte $C\{x(u)\}$ ($u \in (a+0, b-0)$) a $C\{y(v)\}$ ($v \in (\alpha+0, \beta-0)$) dvě regulární křivky virtuální třídy $r \geq 7$ bez sextaktických bodů. Buď $s(u)$ pozitivní normální parametr

křivky $C\{x\}$; buď $x(u)$ projektivní křivost křivky $C\{x\}$. Když a jen když existuje funkce $\varphi(v)$ třídy r v $\langle \alpha, \beta \rangle$ taková, že $1^o \frac{d\varphi}{dv} \neq 0$ všude v $\langle \alpha, \beta \rangle$; $2^o \varphi(\alpha) = a, \varphi(\beta) = b$ nebo $\varphi(\alpha) = b, \varphi(\beta) = a$; $3^o s[\varphi(v)]$ jest positivní normální parametr křivky $C\{y\}$; $4^o x[\varphi(v)]$ jest projektivní křivost křivky $C\{y\}$: existuje kolineace K ar. bodů, v níž $C\{x\} \sim C\{y\}$.

Že podmínky jsou nutné, dokáže se snadno; předpokládejme tedy, že jsou splněny. Dle 161 můžeme předpokládati, že $\alpha = a, \beta = b, \varphi(v) = v$. Buď $x_0, x_1, x_2 (y_0, y_1, y_2)$ lokální jehlan křivky $C\{x\}$ ($C\{y\}$). Dle 341 jest

$$(1) \quad \begin{aligned} \frac{dx_0}{ds} &= x_1, \quad \frac{dx_1}{ds} = x_2 + x_0, \quad \frac{dx_2}{ds} = -x_1 + x_0, \\ \frac{dy_0}{ds} &= y_1, \quad \frac{dy_1}{ds} = y_2 + y_0, \quad \frac{dy_2}{ds} = -y_1 + y_0. \end{aligned}$$

Dle (1) a 68 existuje žádaná kolineace K .

Rovinné křivky ($m = 3$).

345. Ve všech následujících odstavcích předpokládáme $m = 3$.

Buď ξ vlastní ar. rovina; buď T prostor dvojrozměrných ar. bodů. Buď $C\{x(u)\}$ křivka, jejíž všecky body jsou incidentní s ξ (rovinná křivka; v. 197). Buď \mathfrak{R} projektivní korespondence mezi Adj. ξ a T o jednotce ξ ; buď $\mathfrak{R}^* = \text{Ass. } \mathfrak{R}$. Buď $x(u) \sim \bar{x}(u)$ v \mathfrak{R} . Teorie křivky $C\{\bar{x}(u)\}$ podaná v předchozích odstavcích dá se dle 151 pomocí korespondencii \mathfrak{R} a \mathfrak{R}^* přenést na $C\{x(u)\}$. Na př. nazveme normálním parametrem křivky $C\{x(u)\}$ normální parametr křivky $C\{\bar{x}(u)\}$. Je-li $C_a \bar{x}_N$ positivní norma křivky $C\{\bar{x}\}$ a $x_N \sim \bar{x}_N$ v \mathfrak{R} , nazveme $C_a x_N$ positivní normou křivky $C\{x\}$ vzhledem k ar. rovině ξ ; také můžeme přenést pojem oskučační kuželosečky atd.

Aritmetické křivky v trojrozměrném prostoru.

346. Buď $C_a x(u)$ ar. křivka. (Buď $C\{x(u)\}$ křivka.) Ve 158 (ve 161) jsme udali podmínky, kdy proměnná $v = \varphi(u)$ jest parametrem pro $C_a x$ (pro $C\{x\}$). Často jest výhodné považovati $\varphi(u)$ za parametr jen tehdy, když $\frac{d\varphi}{du} > 0$; pravíme pak, že ar. křivka $C_a x$ (křivka $C\{x\}$) jest orientována. Orientovati ar. křivku (křivku) lze zřejmě dvěma a jen dvěma způsoby; mluvíme o dvou opačně orientovaných ar. křiv-

káč (křivkách). Je-li u parametr orientované ar. křivky (orientované křivky), jest $-u$ parametr opačně orientované ar. křivky (křivky).

347. Buď $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivka třídy $r \geq 3$. Pravíme, že $C_a x(u)$ jest virtuální třídy $r+3$, když:

1° souřadnice ar. přímky $\left(x \frac{dx}{du} \right)$ jsou funkce třídy r v $\langle a, b \rangle$;

2° souřadnice ar. roviny $\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \right)$ jsou funkce třídy r v $\langle a, b \rangle$;

3° výraz $\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)$ jest funkce třídy r v $\langle a, b \rangle$.

Snadno se vidí, že, když $C_a x$ je třídy $r+3$ a když $\varphi(u) = \varphi$ je funkce třídy r , ar. křivka $C_a \varphi x$ jest virtuální třídy $r+3$. Tím jsme vedeni k tomuto rozšíření pojmu virtuální třídy.

Buď $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivka třídy r ($3 \leq r \leq 5$). Buď $\varphi = \varphi(u)$ funkce třídy $r-3$ v $\langle a, b \rangle$. Pravíme, že $C_a \varphi x$ jest regulární ar. křivka virtuální třídy r . V tomto případě pod symboly:

$$\left(\varphi x, \frac{d(\varphi x)}{du} \right), \left(\varphi x, \frac{d(\varphi x)}{du}, \frac{d^2(\varphi x)}{du^2} \right), \left(\varphi x, \frac{d(\varphi x)}{du}, \frac{d^2(\varphi x)}{du^2}, \frac{d^3(\varphi x)}{du^3} \right),$$

jež samy o sobě nemusí mít význam, rozumíme resp.:

$$\rho^2 \left(x \frac{dx}{du} \right), \rho^3 \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \right), \rho^4 \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right).$$

O křivce $C\{x(u)\}$ pravíme, že jest virtuální třídy $r \geq 5$, když ar. křivka $C_a x(u)$ jest virtuální třídy r .

348. Buď $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 3$. Buď

$$(1) \quad \omega = \operatorname{sgn} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) = \pm 1.$$

Pravíme, že ω je znamení ar. křivky $C_a x(u)$. Pravíme též, že ω je znamení křivky $C\{x(u)\}$.

Snadno se vidí, že ω se nemění, ani když od u přejdeme k jinému parametru $v = \varphi(u)$, ani když od ar. křivky $C_a x$ přejdeme k ar. křivce $C\{x\}$.

349. Buď $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 3$. Buď $\varphi(u)$ ($u \in \langle a, b \rangle$) funkce třídy $s \geq 1$. Buď

$$(1) \quad D\varphi = \frac{1}{\sqrt[6]{\left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|}} \frac{d\varphi}{du}.$$

Když $r \geq n+2$, $s \geq n > 1$, buď

$$D^2\varphi = D(D\varphi), D^3\varphi = D(D^2\varphi), \dots D^n\varphi = D(D^{n-1}\varphi).$$

Když $r \geq 5$, jest

$$(2) \quad (xDx D^2x D^3x) = \omega,$$

při čemž ω je znamení ar. křivky $C_a x$. Operace D nazývá se diferenciální parametr orientované ar. křivky $C_a x(u)$. Diferenciální parametr D jest nezávislý na volbě parametru u orientované ar. křivky $C_a x(u)$: je-li také $v = \varphi(u)$ parametr orientované ar. křivky $C_a x(u)$ — tedy $\frac{d\varphi}{du} > 0$ — a je-li $\varphi(u) = \psi(v)$, jest $D\varphi = D\psi$. Diferenciální parametr opačně orientované ar. křivky $C_a x(-v)$ jest $-D$.

Důkaz je snadný.

350. Buď v parametr orientované regulární ar. křivky $C_a x(u)$ (u v $\langle a+0, b-0 \rangle$) virtuální třídy $r \geq 3$; buď D její diferenciální parametr. Pravíme, že v jest normální parametr orientované ar. křivky $C_a x(u)$, když $Dv = 1$ (u v $\langle a, b \rangle$). Buď $a \leq u_0 \leq b$; buď c libovolná konstanta. Pak

$$(1) \quad v = \int_{u_0}^u \frac{du}{Du} + c = \int_{u_0}^u \sqrt[6]{\left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|} du + c$$

jest normální parametr orientované ar. křivky $C_a x(u)$ a $-v$ jest normální parametr opačně orientované ar. křivky.

Důkaz je snadný.

351. Buď $C_a x(u)$ (u v $\langle a+0, b-0 \rangle$) orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 4$. Buď D její diferenciální parametr. Buď

$$(1) \quad p(u) = (xDx).$$

Množství ar. přímek $p(u)$ (u v $\langle a+0, b-0 \rangle$) jest rozvinutelná ar. osnova $\Gamma_a p(u)$ třídy $r-3$. Pravíme, že ar. osnova $\Gamma_a p(u)$ jest asociována k orientované ar. křivce $C_a x(u)$ a píšeme

$$\Gamma_a p(u) = \text{Ass. } C_a x(u).$$

Jest též

$$\Gamma \{ p(u) \} = \text{Ass. } C \{ x(u) \}.$$

K opačně orientované ar. křivce $C_a x(-v)$ jest asociována ar. osnova $\Gamma_a - p$.

Důkaz je snadný.

352. Buď $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Buď D její diferenciální parametr. Buď ω znamení křivky $C\{x\}$. Buď

$$(1) \quad \xi(u) = \omega(x D x D^2 x).$$

Množství ar. rovin $\xi(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) jest regulární duální ar. křivka $\mathfrak{C}_a \xi(u)$ virtuální třídy r . Pravíme, že orientovaná duální ar. křivka $\mathfrak{C}_a \xi(u)$ jest adjungována k orientované ar. křivce $C_a x(u)$ a píšeme

$$\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Jest též

$$\mathfrak{C}\{\xi(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}.$$

K opačně orientované ar. křivce $C_a x(-v)$ jest adjungována duální ar. křivka $\mathfrak{C}_a \xi(-v)$. Ar. rovina $\xi(u)$ dá se definovat, kdykoli $r \geq 3$.

Vychází snadno ze **201** a **202** (v. též **353** (1)).

353. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Buď D její diferenciální parametr. Buď ω znamení křivky $C\{x(u)\}$. Buď $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Pak ω je znamení duální křivky $\mathfrak{C}\{\xi(u)\}$ a D je diferenciální parametr orientované duální ar. křivky $\mathfrak{C}_a \xi(u)$.

Dle **352** (1) jest

$$(1) \quad \xi(u) = \frac{1}{\sqrt{\left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \frac{d^3 x}{du^3} \right) \right|}} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right),$$

takže dle **202** (4) jest

$$\left(\xi \frac{d\xi}{du} \frac{d^2 \xi}{du^2} \frac{d^3 \xi}{du^3} \right) = \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \frac{d^3 x}{du^3} \right),$$

čímž teorém je dokázán. Povšimněme si, že dle **349** (2) jest

$$(2) \quad (\xi D \xi D^2 \xi D^3 \xi) = \omega.$$

354. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Buď ω znamení křivky $C\{x\}$. Buď

$$\Gamma_a p(u) = \text{Ass. } C_a x(u),$$

$$\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Pak jest

$$(1) \quad \Gamma_a \omega p(u) = \text{Ass. } \mathfrak{C}_a \xi(u),$$

$$C_a - x(u) = \text{Adj. } \mathfrak{C}_a \xi(u).$$

Budě D diferenciální parametr pro $C_a x(u)$ a tedy dle 353 též pro $\mathfrak{C}_a \xi(u)$. Ze 201(2), 202(3), 349(1) a 353(1) se snadno nalezne, že

$$(2) \quad (\xi D \xi) = \omega (x D x),$$

$$(3) \quad (\xi D \xi D^2 \xi) = -\omega x.$$

Ze (2), (3), 351(1) a 352(1) vychází (1).

355. Budě $C_a x(u)$ regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 3$. Budě ω znamení křivky $C\{x\}$. Budě K kolineace ar. bodů. Budě $x(u) \sim x'(u)$ v K . Znamení křivky $C\{x'(u)\}$ jest $\omega(-\omega)$, když K jest pozitivní (negativní) kolineace.

Zřejmě.

356. Budě $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Budě

$$\Gamma_a p(u) = \text{Ass. } C_a x(u),$$

$$\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Budě K unimodulární kolineace ar. bodů; budě $K' = \text{Adj. } K$, $K^* = \text{Ass. } K$. Budě $x(u) \sim x'(u)$ v K ; budě $p(u) \sim p'(u)$ v K^* ; budě $\xi(u) \sim \xi'(u)$ v K' . Pak jest

$$\Gamma_a p'(u) = \text{Ass. } C_a x'(u),$$

$$\mathfrak{C}_a \xi'(u) = \text{Adj. } C_a x'(u).$$

Důkaz je snadný (v. 311).

357. Budě $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Budě D její diferenciální parametr. Budě $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Pak jest

$$(1) \quad \begin{aligned} Sx \xi &= 0, \quad SxD\xi = 0, \quad SxD^2\xi = 0, \quad SxD^3\xi = -1, \\ S\xi Dx &= 0, \quad SDxD\xi = 0, \quad SDxD^2\xi = 1, \quad S\xi D^3x = 1, \\ S\xi D^2x &= 0, \quad SD^2xD\xi = -1, \quad SD^2xD^2\xi = 0, \\ SD^3xD\xi &= 0, \quad SDxD^3\xi = 0. \end{aligned}$$

Rovnice

$$S\xi x = 0, \quad S\xi Dx = 0, \quad S\xi D^2x = 0$$

vycházejí ze 352(1). Z téže rovnice a ze 349(2) vychází rovnice $S\xi D^3x = 1$. Rovnice

$$SxD\xi = 0, \quad SxD^2\xi = 0$$

vycházejí ze 354(3). Z téže rovnice a ze 353(2) vychází rovnice $SxD^3\xi = -1$. Ježto

$$0 = D(S\xi D^2x) = S\xi D^3x + SD^2xD\xi,$$

$$0 = D(SxD^2\xi) = SxD^3\xi - SDxD^2\xi,$$

jest

$$SD^2x D\xi = -1, \quad SDx D^2\xi = 1.$$

Dále jest ukázati, že $SD^2x D^2\xi = 0$. Dle 354 (2) je však $(\xi D^2\xi) = \omega(x D^2x)$, takže dle 102 $\{\xi, D^2\xi\} = \text{Adj. } \{x, D^2x\}$, takže ar. rovina $D^2\xi$ je vskutku incidentní s ar. bodem D^2x . Konečně jest

$$\begin{aligned} SD^2x D\xi &= D(SD^2x D\xi) - SD^2x D^2\xi = 0, \\ SDx D^2\xi &= D(SDx D^2\xi) - SD^2x D^2\xi = 0. \end{aligned}$$

358. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Buď

$$(1) \quad \mathbb{C}\{\gamma(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}.$$

Když a jen když

$$(2) \quad S \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^2\eta}{du^2} = 0,$$

existuje konstanta λ taková, že

$$(3) \quad \mathbb{C}_a \frac{1}{\lambda} \eta(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Z (1) snadno vychází, že

$$(4) \quad S \frac{dx}{du} \frac{d\eta}{du} = 0.$$

Buď $\mu = \mu(u) \neq 0$ funkce třídy 1; buď $A = \mu \frac{d}{du}$. Pak jest

$$\Delta x = \mu \frac{dx}{du}, \quad \Delta^2 x = \Delta \left(\mu \frac{dx}{du} \right) = \mu^2 \frac{d^2x}{du^2} + \Delta \mu \cdot \frac{dx}{du}$$

a stejně pro η . Tedy

$$S \Delta^2 x \Delta^2 \eta = \mu^4 S \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^2\eta}{du^2} + \mu^2 \Delta \mu \frac{d}{du} \left(S \frac{dx}{du} \frac{d\eta}{du} \right) + (\Delta \mu)^2 S \frac{dx}{du} \frac{d\eta}{du},$$

takže dle (4)

$$S \Delta^2 x \Delta^2 \eta = \mu^4 S \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^2\eta}{du^2}.$$

Klademe-li

$$\mu = \sqrt[6]{\left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|},$$

vidíme, že rovnice (2) jest ekvivalentní s rovnicí

$$(5) \quad SD^2x D^2\eta = 0.$$

Bud $\mathbb{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Dle (1) existuje $\lambda = \lambda(u)$ takové, že $\eta(u) = \lambda(u) \xi(u)$. Máme ukázati, že $D\lambda = 0$, když a jen když platí (5). Avšak

$$SD^2x D^2\eta = SD^2x (\lambda D^2\xi + 2D\lambda D\xi + \xi D^2\lambda),$$

tedy dle 357 (1)

$$SD^2x D^2\eta = -2D\lambda.$$

359. Bud $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Souřadnice ar. roviny $\eta = \eta(u)$ budte funkce třídy 1 v $\langle a, b \rangle$. Když a jen když jest identicky v $\langle a, b \rangle$

$$(1) \quad \left(\eta \frac{d\eta}{du} \right) = \omega \left(x \frac{dx}{du} \right), \quad (\omega = \pm 1)$$

jest

$$(2) \quad \mathbb{C}_a \pm \gamma_i(u) = \text{Adj. } C_a x(u).$$

Mimo to je pak ω znamení křivky $C\{x\}$.

Bud D diferenciální parametr orientované ar. křivky $C_a x(u)$. Rovnice (1) je zřejmě ekvivalentní s rovnici

$$(3) \quad (\eta D\eta) = \omega (x Dx).$$

Plati-li (2), plati (3) a tedy též (1) dle 354 (2). Předpokládejme tedy, že plati (1). Pak jest především

$$Sx\eta = S \frac{dx}{du} \eta = S \frac{dx}{du} \frac{d\eta}{du} = 0$$

a tedy též

$$S \frac{d^2x}{du^2} \eta = \frac{d}{du} \left(S \frac{dx}{du} \eta \right) - S \frac{dx}{du} \frac{d\eta}{du} = 0,$$

takže $\{\eta\} = \text{Adj. } \{x, \frac{dx}{du}, \frac{d^2x}{du^2}\}$. Odtud plynne, že, je-li

$$\mathbb{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u),$$

existuje $\lambda = \lambda(u)$ takové, že $\eta(u) = \lambda \xi(u)$, takže

$$(\eta D\eta) = \lambda^2 (\xi D\xi),$$

tedy dle (3) a 354 (2) $\lambda^2 = 1$, tedy $\eta = \pm \xi$, v souhlase se (2).

360. Bud $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Bud D její diferenciální parametr. Bud $\mathbb{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Bud ω znamení křivky $C\{x\}$. Výraz $q(u)$

definovaný rovnici

$$(1) \quad q(u) = SD^3x D^2\xi = -SD^2x D^3\xi$$

nazývá se prvý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$. Výraz $\Theta(u)$ definovaný rovnici

$$(2) \quad \Theta(u) = -SD^3x D^2\xi = -\frac{\omega}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3}\right)} S \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^3\xi}{du^3}$$

nazývá se druhý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$. Prvý (druhý) unimodulární invariant opačně orientované ar. křivky jest rovněž $q(u)$ (jest $-\Theta(u)$). Prvý (druhý) unimodulární invariant orientované duální ar. křivky Adj. $C_a x(u)$ jest rovněž $q(u)$ (jest $-\Theta(u)$).

Bud K unimodulární kolineace ar. bodů; bud $x(u) \sim x'(u)$ v K . Pak $q(u)$ ($\Theta(u)$) jest prvý (druhý) unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x'(u)$.

Že oba výrazy definující $q(u)$ jsou rovné, plyne ze 357 (1); vskutku

$$0 = D(SD^2x D^2\xi) = SD^3x D^2\xi + SD^2x D^3\xi.$$

Rovnost obou výrazů definujících Θ ukáže se podobně jako ekvivalence rovnic 358 (2), (5).

Že prvý (druhý) unimodulární invariant opačně orientované ar. křivky jest $q(u)$ ($-\Theta(u)$) vychází ze 349 a 352. Že prvý (druhý) unimodulární invariant orientované duální ar. křivky Adj. $C_a x(u)$ jest $q(u)$ ($-\Theta(u)$), vychází ze 353 a 354. Poslední tvrzení teorému vychází ze 356.

361. Rovnice $q = SD^3x D^2\xi$ ukazuje, že výraz $q(u)$ závisí na ar. bodu x a jeho derivacích dle u až po řad 5 včetně. Má tedy prvý unimodulární invariant význam, kdykoli $C_a x(u)$ je třídy 5. Ostatně ze 349 (1) vychází snadným počtem

$$(1) \quad D^3x = \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{1}{2}} \left\{ \frac{d^3x}{du^3} - \frac{1}{2} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} \frac{d^2x}{du^2} + \right. \\ \left. + \left[-\frac{1}{6} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^5x}{du^5} \right) + \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^4x}{du^4} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} + \frac{2}{9} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right)^2}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)^2} \right] \frac{dx}{du} \right\} \frac{du}{dx}.$$

Dále jest dle 349 (1) a 353 (1)

$$(2) \quad D^2\xi = \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{1}{6}} \left\{ \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^4x}{du^4} \right) + \left(x \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) - \frac{7}{6} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \right) + \right. \\ \left. + \left[-\frac{1}{2} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^5x}{du^5} \right) + \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^4x}{du^4} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} + \frac{5}{6} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right)^2}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)^2} \right] \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \right) \right\}.$$

Dle (1) a (2) jest

$$(3) \quad q = SD^2\xi = \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{1}{6}} \left[-\frac{2}{3} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^5x}{du^5} \right) - \right. \\ \left. - \frac{5}{3} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^4x}{du^4} \right) + \frac{77}{36} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right)^2}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)^2} \right].$$

Ukažme dále, že také výraz $3Dq + 4\Theta$ má význam, kdykoli $C_a x(u)$ je třídy 5, t. j. že se dá vyjádřiti pomocí $x, \frac{dx}{du}, \frac{d^2x}{du^2}, \frac{d^3x}{du^3}, \frac{d^4x}{du^4}, \frac{d^5x}{du^5}$. Dle (3) a 349 (1) jest

$$(4) \quad Dq = \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{1}{6}} \left[-\frac{2}{3} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^6x}{du^6} \right) - \right. \\ \left. - \frac{7}{3} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^5x}{du^5} \right) + \frac{31}{6} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right) \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^3x}{du^3} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} \right] + \dots,$$

kde vynechané členy závisejí pouze na $x, \frac{dx}{du}, \frac{d^2x}{du^2}, \frac{d^3x}{du^3}, \frac{d^4x}{du^4}$. Dále jest dle 353 (1)

$$\frac{d^3\xi}{du^3} = \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{1}{6}} \left\{ \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^5x}{du^5} \right) + 2 \left(x \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right) - \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^4x}{du^4} \right) + \right. \\ \left. + \varphi \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \right) \right\} + \zeta,$$

kde ar. rovina ζ náleží do Adj. $\left\{ \frac{d^3x}{du^3} \right\}$ a

$$\varphi = -\frac{1}{2} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^6x}{du^6} \right) + 2 \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^5x}{du^5} \right) + \left(x \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^4x}{du^4} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} + \\ + \frac{3}{2} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right) \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^5x}{du^5} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)^2} - \frac{3}{2} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right)^3}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)^3},$$

takže dle druhé definice výrazu Θ ve 360 (2)

$$(5) \quad \Theta = \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{3}{2}} \left[\frac{1}{2} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^6x}{du^6} \right) + 2 \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^5x}{du^5} \right) - \frac{3}{2} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right) \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^5x}{du^5} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} \right] + \dots$$

kde vynechané členy obsahují pouze $x, \frac{dx}{du}, \frac{d^2x}{du^2}, \frac{d^3x}{du^3}, \frac{d^4x}{du^4}$. Dle (4) a (5) jest

$$(6) \quad 3Dq + 4\Theta = \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{3}{2}} \left[\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^5x}{du^5} \right) + \frac{19}{2} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right) \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^5x}{du^5} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} \right] + \dots,$$

kde opět vynechané členy obsahují jen $x, \frac{dx}{du}, \frac{d^2x}{du^2}, \frac{d^3x}{du^3}, \frac{d^4x}{du^4}$.

362. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Buď D její diferenciální parametr. Buď ω znamení křivky $C\{x\}$. Buď $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Buď

$$(1) \quad X = -\omega(D\xi D^2\xi D^3\xi), \quad \Xi = -\omega(Dx D^2x D^3x).$$

Pak jest

$$(2) \quad SX\xi = 1, \quad SxD\xi = 0, \quad SxD^2\xi = 0, \quad SxD^3\xi = 0,$$

$$(3) \quad S\Xi x = 1, \quad S\Xi Dx = 0, \quad S\Xi D^2x = 0, \quad S\Xi D^3x = 0,$$

$$(4) \quad (x, Dx, D^2x, X) = \omega, \quad (\xi, D\xi, D^2\xi, \Xi) = -\omega.$$

Buď $\Theta(u)$ druhý unimodulární invariant orientované ar.

křivky $C_a x(u)$. Ješt

$$(5) \quad \Theta = -SX\Xi.$$

Ar. bod $X + \Theta x$ (ar. rovina Ξ) má význam, kdykoli $C_a x(u)$ je třídy 5 (třídy 3).

Druhá, třetí a čtvrtá rovnice (2) a (3) jsou zřejmé. Prvá se obdrží ze **349** (2), resp. **353** (2). Prvá rovnice (4) vychází z prvej rovnice (2) a ze **352** (1); druhá (4) vychází z prvej (3) a ze **354** (3). Dle (1) a **98** (2) jest

$$SX\Xi = \begin{vmatrix} SDxD\xi, & SD^2xD\xi, & SD^3xD\xi \\ SDxD^2\xi, & SD^2xD^2\xi, & SD^3xD^2\xi \\ SDxD^3\xi, & SD^2xD^3\xi, & SD^3xD^3\xi \end{vmatrix}.$$

Odtud vychází (5) dle **357** a **360** (2). Rovnice (5) obdrží se také snadno ze (2), (3), **357** a **364** (1), (2).

Z (1) vidíme snadno, že

$$(6) \quad X = -\frac{1}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3}\right)} \left(\frac{d\xi}{du} \frac{d^2\xi}{du^2} \frac{d^3\xi}{du^3}\right), \quad \Xi = -\frac{1}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3}\right)} \left(\frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3}\right).$$

Odtud je patrné, že Ξ má význam, kdykoli $C_a x$ je třídy 3. Dále jest dle (6), **353** (1) a **109** (2)

$$X = -\frac{1}{2} \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{1}{2}} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^6x}{du^6} \right) x + \dots,$$

kde vynechané členy obsahují pouze $x, \frac{dx}{du}, \frac{d^2x}{du^2}, \dots, \frac{d^6x}{du^6}$. Odtud a ze **361** (5) vychází, že $X + \Theta x$ má význam, kdykoli $C_a x$ je třídy 5.

363. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 7$. Buď D její diferenciální parametr. Buď ω znamení křivky $C\{x\}$. Buď $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Buď

$$(1) \quad X = -\omega(D\xi D^2\xi D^3\xi), \quad \Xi = -\omega(DxD^2xD^3x).$$

Výraz $\nu(u)$ definovaný rovnicí

$$(2) \quad \nu(u) = S(\Xi DX - XD\Xi)$$

nazývá se třetí unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$. Třetí unimodulární invariant opačně orientované ar. křivky (třetí unimodulární invariant orientované duální křivky $\mathfrak{C}_a \xi(u)$) jest rovněž $\nu(u)$. Buď $\Theta(u)$ druhý uni-

modulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$. Pak jest

$$(3) \quad 2S\Xi DX = v - D\Theta, \quad 2SXD\Xi = -v - D\Theta.$$

Bud $q(u)$ prvý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$. Výraz $\tau(u)$ definovaný rovnici

$$(4) \quad \tau(u) = 3D^2q - \frac{9}{10}q^2 - 5v$$

nazývá se čtvrtý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$. Čtvrtý unimodulární invariant opačně orientované ar. křivky (čtvrtý unimodulární invariant orientované duální ar. křivky $C_a \xi(u)$) jest rovněž $\tau(u)$. Výraz $v + D\Theta$, $(\tau - D\Theta)$ má význam, kdykoli $C_a x(u)$ je třídy 4 (třídy 6).

Přejdeme-li od $C_a x(u)$ k opačně orientované ar. křivce (k duální ar. křivce $C_a \xi(u)$), přejdou D, x, ξ resp. $v - D, x, -\xi$ ($D, \xi, -x$), tedy X, Ξ resp. $v - X, \Xi(-\Xi, X)$, takže $v(u)$ se nemění. Tedy ani $\tau(u)$ se nemění; neboť $q(u)$ se nemění dle 360. Dle 360 (2) jest

$$-D\Theta = S(\Xi DX + XD\Xi).$$

Odtud a že (2) vychází (3). Ve 362 jsme viděli, že ar. rovina Ξ závisí pouze na $x, \frac{dx}{du}, \frac{d^2x}{du^2}, \frac{d^3x}{du^3}$. Tedy dle 364 (4) výraz $v + D\Theta$ závisí pouze na $x, \frac{dx}{du}, \frac{d^2x}{du^2}, \frac{d^3x}{du^3}, \frac{d^4x}{du^4}$. Dle 361 výraz $3Dq + 4\Theta$ nezávisí na $\frac{d^6x}{du^6}, \frac{d^7x}{du^7}$. Tedy výraz

$$\tau - D\Theta = D(3Dq + 4\Theta) - \frac{9}{10}q^2 - 5(v + D\Theta)$$

nezávisí na $\frac{d^7x}{du^7}$. Mimo to jest

$$\tau - D\Theta = D(3Dq + 4\Theta) + \dots$$

kde vynechané členy obsahují pouze $x, \frac{d^i x}{du^i}$ ($1 \leq i \leq 5$). Avšak dle 349 (1) a 361 (6)

$$D(3Dq + 4\Theta) = \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{3}{2}} \left[\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^6x}{du^6} \right) + \right. \\ \left. + \frac{19}{2} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right) \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^6x}{du^6} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} \right] + \dots,$$

kde vynechané členy obsahují pouze $x, \frac{d^i x}{du^i}$ ($1 \leq i \leq 5$). Je tedy

$$(5) \quad \begin{aligned} r - D\theta &= \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{2}{3}} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^3x}{du^3} \frac{d^6x}{du^6} \right) + \\ &+ \frac{19}{2} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^4x}{du^4} \right) \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^6x}{du^6} \right)}{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)} + \dots, \end{aligned}$$

kde vynechané členy obsahují pouze $x, \frac{dx}{du}, \frac{d^3x}{du^3}, \frac{d^6x}{du^6}, \frac{d^4x}{du^4}, \frac{d^5x}{du^5}$.

364. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Buď D její diferenciální parametr; buď $q(u)$ ($\Theta(u)$) její první (druhý) unimodulární invariant. Buď $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Buď ω znamení křivky $C\{x\}$. Buď

$$X = -\omega(D\xi D^2\xi D^3\xi), \quad \Xi = -\omega(DxD^2x D^3x).$$

Pak jest

$$(1) \quad D^3x = qDx + \Theta x + X,$$

$$(2) \quad D^3\xi = qD\xi - \Theta \xi - \Xi.$$

Rovnice (1) má význam, kdykoli $C_a x(u)$ je třídy 5.

Buď $r \geq 7$; buď $\nu(u)$ třetí unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$. Pak jest

$$(3) \quad DX = \frac{1}{2}(\nu - D\theta)x,$$

$$(4) \quad D\Xi = -\frac{1}{2}(\nu + D\theta)\xi.$$

Rovnice (4) má význam, kdykoli $C_a x(u)$ je třídy 4. Píšeme-li rovnici (3) ve tvaru

$$(5) \quad D(X + \Theta x) = \frac{1}{2}(\nu + D\theta)x + \Theta Dx,$$

má význam, kdykoli $C_a x(u)$ je třídy 6.

Dle 362 (4) ar. body x, Dx, D^2x, X jsou lin. nezávislé. Lze tedy určiti $\lambda_0, \lambda_1, \lambda_2, \mu$ tak, že

$$D^3x = \lambda_0 x + \lambda_1 Dx + \lambda_2 D^2x + \mu X.$$

Odtud plyně dle 357, 360 a 362 (2), že

$$\begin{aligned} 1 &= S\xi D^3x = \mu, \quad 0 = SD\xi D^3x = -\lambda_2, \\ q &= SD^2\xi D^3x = \lambda_1, \quad -\Theta = SD^3\xi D^3x = -\lambda_0, \end{aligned}$$

z čehož vychází (1). Duálně obdrží se (2).

Ze 362 (2) vychází derivováním

$$S\xi DX = 0, \quad SD\xi DX = 0, \quad SD^2\xi DX = 0.$$

Tedy DX náleží do Adj. $\{\xi, D\xi, D^2\xi\} = \{(\xi D\xi D^2\xi)\}$. Dle 354 (3) existuje tedy ν takové, že

$$DX = \nu x.$$

Dle 362 (3) je tedy

$$\nu = S \Xi DX,$$

z čehož vychází (3) dle 363 (3). Podobně obdrží se (4).

Že (1) má význam, kdykoli $C_a x(u)$ je třídy 5, vychází ze 362. Že rovnice (4) (rovnice (5)) má význam, kdykoli $C_a x$ je třídy 4 (třídy (6)), vychází ze 362 a 363.

365. Buďte $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$), $C_a x'(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) regulární ar. křivky virtuální třídy ≥ 7 . Buďte $q(u)$, $\Theta(u)$, $\nu(u)$ ($q'(u)$, $\Theta'(u)$, $\nu'(u)$) resp. první, druhý a třetí unimodulární invariant ar. křivky $C_a x(u)$ ($C_a x'(u)$). Když a jen když

$$q(u) = q'(u), \quad \Theta(u) = \Theta'(u), \quad \nu(u) = \nu'(u), \quad (u \in \langle a, b \rangle)$$

existuje unimodulární kolineace K taková, že pro všecka u z $\langle a, b \rangle$ jest

$$x(u) \sim x'(u) \text{ v } K.$$

Je zřejmé, že podmínky jsou nutné. Že stačí, vychází snadno ze 68, 362 (4) a 364 (1), (3). Věta platí, i když $C_a x(u)$ a $C_a x'(u)$ jsou třídy ≥ 6 , zavedeme-li v ní $\nu + D\Theta$ místo ν .

Orientace křivky v trojrozměrném prostoru.

366. Buďte $\{x(u_i)\}$ ($i = 1, 2, 3$) tři různé body orientované křivky $C\{x(u)\}$ třídy $r \geq 1$. Pravíme, že body $\{x(u_1)\}$, $\{x(u_2)\}$, $\{x(u_3)\}$ jsou v pozitivní (negativní) orientaci vzhledem k orientované křivce $C\{x(u)\}$, když číslo

$$(u_2 - u_1)(u_3 - u_2)(u_1 - u_3)$$

jest kladné (záporné). Vyměníme-li mezi sebou dva z bodů $\{x(u_i)\}$ ($i = 1, 2, 3$), přejde pozitivní (negativní) orientace v negativní (pozitivní).

Když orientace bodů $\{x(u_i)\}$ ($i = 1, 2, 3$) vzhledem k orientované křivce $C\{x(u)\}$ jest pozitivní (negativní), orientace týchž bodů vzhledem k opačně orientované křivce jest negativní (pozitivní).

Bud $r \geq 3$ a $C\{x(u)\}$ bud regulární. Bud $\mathbb{C}\{\xi(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}$. Orientace rovin $\{\xi(u_i)\}$ ($i = 1, 2, 3$) vzhledem k orientované duální křivce $\mathbb{C}\{\xi(u)\}$ rovná se orientaci bodů $\{x(u_i)\}$ vzhledem k orientované křivce $C\{x(u)\}$.

Zřejmě.

367. Bud $\{x(u_0)\}$ bod křivky $C\{x(u)\}$. Bud $\{yz\}$ přímka neincidentní s tečnou křivky $C\{x\}$ v $\{x(u_0)\}$. Bud $\left(x \frac{dx}{du} yz\right)_{u=u_0} > 0$.

Bud W dosti malé okolí bodu $\{x(u_0)\}$; bud C^W průřez křivky $C\{x(u)\}$ s okolím W . Jsou-li $\{x(u_i)\}$ ($i = 1, 2, 3$) tři různé body křivky C^W , jest jejich orientace vzhledem k orientované křivce $C\{x(u)\}$ rovna orientaci rovin $\text{Adj. } \{y, z, x(u_i)\}$ svazku $[\text{Adj. } \{y, z\}]^\epsilon$ vzhledem k ar. přímce (yz) .

Bud $x(u_0) = x_0, \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0} = x_1$. Ježto $(x_0 x_1 yz) \neq 0$, můžeme položiti

$$(1) \quad x(u) = \lambda_0(u) x_0 + \lambda_1(u) x_1 + \lambda_2(u) y + \lambda_3(u) z.$$

Jest

$$\lambda_0(u_0) = 1, \quad \lambda_1(u_0) = 0,$$

$$\left(\frac{d\lambda_0}{du} \right)_{u=u_0} = 0, \quad \left(\frac{d\lambda_1}{du} \right)_{u=u_0} = 1.$$

Můžeme tedy určiti $\varepsilon > 0$ tak malé, že pro $u_0 - \varepsilon \leq u \leq u_0 + \varepsilon$ jest

$$(2) \quad \frac{\lambda_1(u)}{\lambda_0(u)} = \mu(u) > 0, \quad \frac{d\mu}{du} > 0.$$

Dle 164 lze zvoliti W tak malé, že průřez C^W křivky $C\{x(u)\}$ s okolím W je křivka a že u jest v $\langle u_0 - \varepsilon, u_0 + \varepsilon \rangle$, kdykoli bod $\{x(u)\}$ jest obsažen v C^W . Budte u_0, u_1, u_2 tři různá čísla z $\langle u_0 - \varepsilon, u_0 + \varepsilon \rangle$. Ježto $(x_0 x_1 yz) > 0$, orientace rovin $\text{Adj. } \{y, z, x(u_i)\}$ svazku $[\text{Adj. } \{y, z\}]^\epsilon$ vzhledem k ar. přímce (yz) rovná se dle 140 a dle (1) orientaci bodů $\{\lambda_0(u_i)x_0 + \lambda_1(u_i)x_1\}$ řady bodové $\{x_0, x_1\}^\sigma$ vzhledem k ar. přímce $(x_0 x_1)$, tedy dle 139 rovná se orientaci jednorozměrných bodů $\{|\lambda_0(u_i), \lambda_1(u_i)|_\sigma\} = \{|1, \mu(u_i)|_\sigma\}$. Jsou tedy roviny $\text{Adj. } \{y, z, x(u_i)\}$ svazku $[\text{Adj. } \{y, z\}]^\epsilon$ v pozitivní nebo negativní orientaci vzhledem k ar. přímce (yz) dle toho, zda výraz

$$V = [\mu(u_2) - \mu(u_1)][\mu(u_3) - \mu(u_2)][\mu(u_1) - \mu(u_3)]$$

je kladný či záporný. Dle věty o střední hodnotě a dle (2) je však (v. 322)

$$V = k(u_2 - u_1)(u_3 - u_2)(u_1 - u_3); \quad k > 0.$$

368. Bud $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 4$; bud D její diferenciální parametr. Bud ω znamení

křivky $C\{x(u)\}$. Buď $x(u_0)$ bod křivky $C\{x(u)\}$; buď y ar. bod takový, že

$$(1) \quad \omega(x(u_0), [Dx]_{u=u_0}, [D^2x]_{u=u_0}, y) > 0.$$

Existuje $\varepsilon > 0$ takové, že, když $\{z\}$ je průsečík oskulační roviny křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$ a přímky soumístné s $\{y, x(u)\}$ ($0 < |u - u_0| < \varepsilon$), orientace bodů $\{y\}$, $\{z\}$, $\{x(u)\}$ řady bodové $\{y, x(u)\}^\sigma$ vzhledem k ar. přímce $(y, x(u))$ jest pozitivní či negativní dle toho, zda $u - u_0$ jest > 0 či < 0 .

Dle (1) lze určiti $\lambda_0(u)$, $\lambda_1(u)$, $\lambda_2(u)$, $\lambda_3(u)$ tak, že

$$(2) \quad x(u) = \lambda_0(u)x_0 + \lambda_1(u)x_1 + \lambda_2(u)x_2 + \lambda_3(u)y,$$

kde

$$x_0 = x(u_0), \quad x_1 = [Dx]_{u=u_0}, \quad x_2 = [D^2x]_{u=u_0}.$$

Položme

$$\varphi(u) = (x_0, x_1, x_2, x(u)).$$

Dle 349 (2) jest

$$\varphi(u_0) = 0, \quad (D\varphi)_{u=u_0} = 0, \quad (D^2\varphi)_{u=u_0} = 0, \quad (D^3\varphi)_{u=u_0} = \omega;$$

odtud snadno vychází, že existuje $\varepsilon > 0$ takové, že pro $0 < |u - u_0| < \varepsilon$ jest $\omega(u - u_0)\varphi(u) > 0$. Dle (2) je však $\varphi(u) = \lambda_3(u)(x_0, x_1, x_2, y)$, takže dle (1) pro $0 < |u - u_0| < \varepsilon$ jest $(u - u_0)\lambda_3(u) > 0$. Dle (2) můžeme položiti

$$z = \lambda_0(u)x_0 + \lambda_1(u)x_1 + \lambda_2(u)x_2 = x(u) - \lambda_3(u)y.$$

Orientace bodů $\{y\}$, $\{z\}$, $\{x(u)\}$ vzhledem k ar. přímce $(y, x(u))$ rovná se orientaci jednorozměrných bodů

$$\{|1, 0|_b\}, \quad \{|-\lambda_3(u), 1|_b\}, \quad \{|0, 1|_b\},$$

jež je pozitivní, když $\lambda_3(u) > 0$, čili když $u - u_0 > 0$.

Pišeme-li (1) ve tvaru ekvivalentním

$$(3) \quad \omega\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} y\right) > 0$$

platí věta i pro $r = 3$.

Oskulační kubická křivka.

369. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 6$. Buď D její diferenciální parametr; buď $q(u)$, $\Theta(u)$, $\tau(u)$ resp. její první, druhý, čtvrtý unimodulární invariant*. Buď

* Když $r = 6$, $\tau(u)$ nemusí miti význam, ježto závisí na $\frac{d^3x}{du^3}$; ve skutečnosti však v dalším se vyskytuje pouze $\tau - D\Theta$, což dle 363 nezávisí na $\frac{d^3x}{du^3}$.

$\mathfrak{C}_\alpha \xi(u) = \text{Adj. } C_\alpha x(u)$. Definujme Ξ jako ve **362**. Bud

$$(1) \quad \begin{aligned} \overset{\text{u}}{P}_r^{(1)} &= 30\xi D^2\xi - 20(D\xi)^2 - 9q\xi^2, \\ \overset{\text{u}}{P}_r^{(2)} &= 30\xi\Xi + 10D\xi D^2\xi - 12q\xi D\xi + 9(\Theta + Dq)\xi^2, \\ \overset{\text{u}}{P}_r^{(3)} &= 20D\xi \cdot \Xi + 10(D^2\xi)^2 - 3q\xi D^2\xi - 8q(D\xi)^2 + 2(4\Theta + 3Dq)\xi D\xi - (\tau - D\Theta)\xi^2. \end{aligned}$$

Kvadratická rovinová forma P_r má s křivkou $C\{x(u)\}$ sedmibodový styk v bodě $\{x(u_0)\}$, když a jen když

$$(2) \quad P_r = \lambda_1 \cdot \overset{\text{u}}{P}_r^{(1)} + \lambda_2 \cdot \overset{\text{u}}{P}_r^{(2)} + \lambda_3 \cdot \overset{\text{u}}{P}_r^{(3)}.$$

Kvadratická rovinová forma P'_r má s křivkou $C\{x(u)\}$ šestibodový styk v bodě $\{x(u_0)\}$, když a jen když

$$(3) \quad P'_r = \lambda_1 \overset{\text{u}}{P}_r^{(1)} + \lambda_2 \overset{\text{u}}{P}_r^{(2)} + \lambda_3 \overset{\text{u}}{P}_r^{(3)} + \mu [\xi(u_0)]^2.$$

Stačí provésti důkaz za předpokladu, že $r \geq 7$. Zřejmě jest

$$(4) \quad S\overset{\text{u}}{P}_r^{(1)} x(u) = 0, \quad S\overset{\text{u}}{P}_r^{(2)} x(u) = 0, \quad S\overset{\text{u}}{P}_r^{(3)} x(u) = 0.$$

Dle (1), **363** (4) a **364** (2), (4) jest

$$(5) \quad \begin{aligned} D\overset{\text{u}}{P}_r^{(1)} &= -\overset{\text{u}}{P}_r^{(2)} - 21\Theta\xi^2, \\ D\overset{\text{u}}{P}_r^{(2)} &= \overset{\text{u}}{P}_r^{(3)} - \frac{3q}{10}\overset{\text{u}}{P}_r^{(1)} + (4\tau - 7D\Theta)\xi^2, \\ D\overset{\text{u}}{P}_r^{(3)} &= \frac{1}{10}q\overset{\text{u}}{P}_r^{(2)} - \frac{1}{10}(4\Theta - Dq)\overset{\text{u}}{P}_r^{(1)} - \left[D(\tau - D\Theta) + \frac{3}{2}q\Theta \right]\xi^2. \end{aligned}$$

Dle (4) mají rovinové formy $\overset{\text{u}}{P}_r^{(i)}$ ($i = 1, 2, 3$) jednobodový styk s $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Předpokládejme, že tyto formy mají s -bodový ($1 \leq s \leq 6$) styk s $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Zřejmě také forma ξ^2 má s -bodový styk s $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Tedy dle (4), (5) a **183** formy $\overset{\text{u}}{P}_r^{(i)}$ ($i = 1, 2, 3$) mají $(s+1)$ -bodový styk s $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Kladouce postupně $s = 1, 2, \dots, 6$, vidíme, že rovinové formy $\overset{\text{u}}{P}_r^{(i)}$ mají sedmibodový styk s $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$, jak bylo tvrzeno. Zřejmě forma (2) má sedmibodový a forma (3) má šestibodový styk s $C\{x(u)\}$, ať jakkoli zvolíme $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3, \mu$.

Předpokládejme, že kvadratická rovinová forma

$$P'_r = [a_{00}\xi^2 + a_{11}(D\xi)^2 + a_{22}(D^2\xi)^2 + a_{33}\Xi^2 + 2a_{01}\xi D\xi + 2a_{02}\xi D^2\xi + 2a_{03}\xi\Xi + 2a_{12}D\xi D^2\xi + 2a_{13}D\xi \cdot \Xi + 2a_{23}D^2\xi \cdot \Xi]_{u=u_0}$$

má v bodě $\{x(u_0)\}$ šestibodový styk s $C\{x(u)\}$. Všimneme-li si, že $\xi(u_0)$, $(D\xi)_{u=u_0}$, $(D^2\xi)_{u=u_0}$ mají po řadě právě trojbodový, právě dvoj-

bodový, právě jednobodový styk s $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$, kdežto $(\Xi)_{u=u_0}$ není incidentní s $\{x(u_0)\}$, vidíme snadno, že $a_{33}=0$; jinak by totiž P' , nebyla incidentní s $\{x(u_0)\}$. Podobně vidíme, že také $a_{23}=0$; jinak by P' , měla právě jednobodový styk s $C\{x\}$ v $\{x(u_0)\}$. Rovinová forma

$$2a_{12}\overset{u_0}{P_r(2)} + a_{22}\overset{u_0}{P_r(3)} - 10P_r'$$

má zřejmě šestibodový styk v $\{x(u_0)\}$ s $C\{x\}$. Ježto však $a_{23}=a_{33}=0$, je dle (1)

$$\begin{aligned} Q_r' = 2a_{12}\overset{u_0}{P_r(2)} + a_{22}\overset{u_0}{P_r(3)} - 10P_r' &= b_{00}\xi^2 + b_{11}(D\xi)^2 + 2b_{01}\xi D\xi + \\ &+ 2b_{02}\xi D^2\xi + 2b_{03}\xi \Xi + 2b_{13}D\xi \cdot \Xi. \end{aligned}$$

Forma Q' , má s $C\{x\}$ šestibodový styk v $\{x(u_0)\}$. Je tedy $b_{13}=0$; jinak by Q' , měla právě dvojbodový styk s $C\{x\}$ v $\{x(u_0)\}$. Dále jest $b_{03}=0$; jinak by Q' , měla právě trojbodový styk s $C\{x\}$ v $\{x(u_0)\}$. Tedy dle (1)

$$\begin{aligned} Q_r'' = 20Q_r' + b_{11}\overset{u_0}{P_r(1)} &= b_{11}\overset{u_0}{P_r(1)} + 20a_{12}\overset{u_0}{P_r(2)} + 20a_{22}\overset{u_0}{P_r(3)} - 200P_r' = \\ &= \xi(c_0\xi + c_1D\xi + c_2D^2\xi). \end{aligned}$$

Forma Q'' , má s $C\{x\}$ šestibodový styk v $\{x(u_0)\}$. Je tedy $c_2=0$, neboť jinak by styk byl právě čtyřbodový; dále je $c_1=0$, jinak by styk Q'' , s $C\{x\}$ byl právě pětibodový. Tedy $Q''=c_0\xi^3$, čili platí (3), kde

$$\lambda_1 = \frac{1}{3}\theta\bar{\theta}, b_{11}, \lambda_2 \frac{1}{3}\bar{\theta} a_{12}, \lambda_3 = \frac{1}{\bar{\theta}} a_{22}, \mu = -\frac{1}{3\bar{\theta}\theta}c_0.$$

Zřejmě styk P' , s $C\{x\}$ je sedmibodový, když a jen když $\mu=0$.

370. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 5$. Buď D její diferenciální parametr; buď $q(u)$ ($\Theta(u)$) její první (druhý) unimodulární invariant. Buď $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Definujme Ξ jako ve 362. Buď (v. 172)

$$(1) \quad \overset{u_0}{C_3} = C \left[\begin{matrix} \xi, & D\xi, & \frac{3}{2}D^2\xi - \frac{9}{2}\bar{\theta}q\xi \\ D\xi, & \frac{3}{2}D^2\xi - \frac{9}{2}\bar{\theta}q\xi & -\frac{9}{2}\Xi + \frac{27}{2}\bar{\theta}qD\xi - \frac{9}{2}(3Dq + 4\theta)\xi \end{matrix} \right].$$

Kubická křivka $\overset{u_0}{C_3}$ — a žádná jiná kubická křivka — má šestibodový styk s křivkou $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Pravíme, že $\overset{u_0}{C_3}$ jest oskulační kubická křivka křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$.

Že $\overset{u_0}{C_3}$ má s $C\{x\}$ šestibodový styk v $\{x(u_0)\}$, vychází snadno z (1), 180 a 369. Obráceně buď C_3 kubická křivka mající s $C\{x\}$ šestibodový styk v bodě $\{x(u)\}$. Zřejmě přímka $\{\xi D\xi\}$ je tečnou a rovina $\{\xi\}$ jest oskulační rovinou kubické křivky C_3 v bodě $\{x(u)\}$. Dle 198 existují ar.

roviny η, ζ takové, že

$$C_3 = C \begin{bmatrix} \xi & D\xi & \eta \\ D\xi & \eta & \zeta \end{bmatrix}.$$

Dle 180 rovinové formy

$$\xi\eta - (D\xi)^2, \xi\zeta - \eta D\xi, \zeta D\xi - \eta^2$$

mají šestibodový styk s $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Bez újmy obecnosti můžeme předpokládati, že $r \geq 6$. Dle 369 existují čísla $\alpha_i, \beta_i, \gamma_i$ ($i = 0, 1, 2, 3$) taková, že

$$(2) \quad \xi\eta - (D\xi)^2 = \alpha_0 \xi^2 + \alpha_1 \overset{\text{u}}{P}_r^{(1)} + \alpha_2 \overset{\text{u}}{P}_r^{(2)} + \alpha_3 \overset{\text{u}}{P}_r^{(3)},$$

$$(3) \quad \xi\zeta - \eta D\xi = \beta_0 \xi^2 + \beta_1 \overset{\text{u}}{P}_r^{(1)} + \beta_2 \overset{\text{u}}{P}_r^{(2)} + \beta_3 \overset{\text{u}}{P}_r^{(3)},$$

$$(4) \quad \zeta D\xi - \eta^2 = \gamma_0 \xi^2 + \gamma_1 \overset{\text{u}}{P}_r^{(1)} + \gamma_2 \overset{\text{u}}{P}_r^{(2)} + \gamma_3 \overset{\text{u}}{P}_r^{(3)},$$

při čemž rovinové formy $\overset{\text{u}}{P}_r^{(i)}$ ($i = 1, 2, 3$) jsou definovány ve 369 (1). Ar. rovina η jest incidentní s x ; jinak by totiž — jak snadno se nahlédne — rovinová forma $\xi\eta - (D\xi)^2$ měla právě trojbodový styk s $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Je tedy

$$\begin{aligned} \eta &= a_0 \xi + a_1 D\xi + a_2 D^2 \xi \\ \xi\eta - (D\xi)^2 &= a_0 \xi^2 + a_1 \xi D\xi + a_2 \xi D^2 \xi - (D\xi)^2, \end{aligned}$$

takže dle (2) a 369 (1)

$$(5) \quad \begin{aligned} a_2 &= a_3 = 0, a_1 = \frac{1}{10}, \\ a_0 &= a_0 - \frac{9}{20} q, a_1 = 0, a_2 = \frac{8}{3}, \\ \eta &= (a_0 - \frac{9}{20} q) \xi + \frac{8}{3} D^2 \xi. \end{aligned}$$

Klademe-li

$$\zeta = b_0 \xi + b_1 D\xi + b_2 D^2 \xi + b_3 \Xi,$$

je dle (5)

$$\xi\zeta - \eta D\xi = b_0 \xi^2 + (b_1 - a_0 + \frac{9}{20} q) \xi D\xi + b_2 \xi D^2 \xi + b_3 \xi \Xi - \frac{8}{3} D\xi D^2 \xi.$$

Dle (3) a 369 (1) je tedy

$$(6) \quad \begin{aligned} \beta_3 &= 0, \beta_2 = -\frac{8}{30}, \beta_1 = 0, \\ b_0 &= b_0 - \frac{27}{20} (Dq + \Theta), b_1 = a_0 + \frac{27}{20} q, b_2 = 0, b_3 = -\frac{8}{3}, \\ \zeta &= [b_0 - \frac{27}{20} (Dq + \Theta)] \xi + (a_0 + \frac{27}{20} q) D\xi - \frac{8}{3} \Xi. \end{aligned}$$

Dle (5) a (6) jest

$$\begin{aligned} \zeta D\xi - \eta^2 &= -(\alpha_0 - \frac{9}{20} q)^2 \xi^2 + [\beta_0 - \frac{27}{20} (Dq + \Theta)] \xi D\xi - \\ &- 3(\alpha_0 - \frac{9}{20} q) \xi D^2 \xi + (\alpha_0 + \frac{27}{20} q) (D\xi)^2 - \frac{9}{4} (D^2 \xi)^2 - \frac{8}{3} D\xi \cdot \Xi. \end{aligned}$$

Dle (4) a 369 (1) je tedy

$$\begin{aligned} \gamma_3 &= -\frac{9}{40}, \gamma_2 = 0, \gamma_1 = \frac{9}{400} q, \\ \alpha_0 &= 0, \beta_0 = -\frac{9}{20} \Theta, \end{aligned}$$

takže dle (5) a (6)

$$(7) \quad \gamma = \frac{2}{3} D^2 \xi - \frac{6}{5} q \xi, \quad \zeta = -\frac{6}{5} \Xi + \frac{2}{5} q D \xi - \frac{6}{5} (3Dq + 4\Theta) \xi.$$

Z (1) a (7) vychází, že $C_3 = \overset{\text{u}}{C}_3$.

371. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 6$. Buď D její diferenciální parametr; buď $\Theta(u)$ ($\tau(u)$) její druhý (čtvrtý) unimodulární invariant.*). Buď $\overset{\text{u}}{C}_3$ oskulační kubická křivka $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Když a jen když pro $u=u_0$ jest

$$(1) \quad \Theta(u) = \tau(u) - D\Theta = 0,$$

mají $C\{x\}$ a $\overset{\text{u}}{C}_3$ sedmibodový styk v bodě $\{x(u_0)\}$; pravíme pak, že $\{x(u_0)\}$ jest septemtaktický bod křivky $C\{x(u)\}$. Všecky body kubické křivky jsou septemtaktické. Jsou-li všecky body křivky $C\{x(u)\}$ septemtaktické, jsou všecky tyto body obsaženy v pevné kubické křivce.

Že $C\{x\}$ a $\overset{\text{u}}{C}_3$ mají sedmibodový styk v $\{x(u_0)\}$, když a jen když pro $u=u_0$ platí (1), vychází snadno ze **180**, **369** a **370**. Že všecky body kubické křivky jsou septemtaktické, je zřejmé. Předpokládejme, že rovnice (1) jsou identicky splněny: stačí ukázati, že, zvolíme-li jakkoli u_0 a bod $\{y\}$ kubické křivky $\overset{\text{u}}{C}_3$, bod $\{y\}$ náleží křivce $\overset{\text{u}}{C}_3$ pro každé u . Užijme označení ze **369**. Dle (1) a **369** (5) jest, ježto můžeme předpokládati, že ar. bod y nezávisí na u ,

$$(2) \quad \begin{aligned} D(S\overset{\text{u}}{P}_r^{(1)}y) &= -S\overset{\text{u}}{P}_r^{(2)}y, \\ D(S\overset{\text{u}}{P}_r^{(2)}y) &= S\overset{\text{u}}{P}_r^{(3)}y - \frac{6}{5}q(u)S\overset{\text{u}}{P}_r^{(1)}y, \\ D(S\overset{\text{u}}{P}_r^{(3)}y) &= \frac{1}{10}q(u)S\overset{\text{u}}{P}_r^{(2)}y - \frac{1}{10}(4\Theta(u) - Dq)S\overset{\text{u}}{P}_r^{(1)}y. \end{aligned}$$

Dle předpokladu jest

$$(3) \quad S\overset{\text{u}}{P}_r^{(1)}y = S\overset{\text{u}}{P}_r^{(2)}y = S\overset{\text{u}}{P}_r^{(3)}y = 0.$$

Ze (2) a (3) soudíme dle **63**, že pro všecka u jest

$$S\overset{\text{u}}{P}_r^{(1)}y = S\overset{\text{u}}{P}_r^{(2)}y = S\overset{\text{u}}{P}_r^{(3)}y = 0.$$

372. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 6$. Buď D její diferenciální parametr; buď $\Theta(u)$ ($\tau(u)$) její druhý (čtvrtý) unimodulární invariant. Buď $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj.}$

*.) Viz pozn. pod čarou ve **369**.

$C_a x(u)$. Bud $\{x(u_0)\}$ nebud septemtaktický bod křivky $C\{x(u)\}$.

Bud $\overset{u_0}{C}_3$ oskulační kubická křivka křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$.

Rovina

$$(1) \quad \{(\tau - D\Theta) \xi - 2\Theta D\xi\} \quad (u = u_0)$$

jest rovinou sedmibodového styku křivky $C\{x\}$ s kubickou křivkou $\overset{u_0}{C}_3$ v bodě $\{x(u_0)\}$.

Užijme označení ze 369. Položme

$$(2) \quad Q_r = [(\tau - D\Theta) \overset{u}{P}_r^{(s)} - 3\Theta \overset{u}{P}_r^{(s)}]_{u=u_0}.$$

Snadno nalezneme, že rovinová forma Q_r jest lin. závislá na rovinových formách

$$\left| \begin{array}{l} \xi, \quad D\xi \\ D\xi, \quad \frac{2}{3}D^2\xi - \frac{q}{30}q\xi \end{array} \right|_{u=u_0}, \quad \left| \begin{array}{l} \xi, \quad \frac{2}{3}D^2\xi - \frac{q}{30}q\xi \\ D\xi, \quad -\frac{2}{3}\Xi + \frac{q}{30}qD\xi - \frac{q}{30}(3Dq + 4\Theta)\xi \end{array} \right|_{u=u_0},$$

$$\left| \begin{array}{l} D\xi, \quad \frac{2}{3}D^2\xi - \frac{q}{30}q\xi \\ \frac{2}{3}D^2\xi - \frac{q}{30}q\xi, \quad -\frac{2}{3}\Xi + \frac{q}{30}qD\xi - \frac{q}{30}(3Dq + 4\Theta)\xi \end{array} \right|_{u=u_0}$$

vzhledem k ar. bodu $\{x(u_0)\}$. Dle 369 má rovinová forma Q_r sedmibodový styk s křivkou $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Ze (2), 369 (1) a 48 (6) snadno nalezneme, že pro každý ar. bod z platí

$$S[Q_r; z] x(u_0) = 15 Sy[(\tau - D\Theta) \xi - 2\Theta D\xi]_{u=u_0}.$$

Teorém nyní vychází ihned ze 226.

373. Bud $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 6$. Bud $\Theta(u)$ její druhý unimodulární invariant. Bud $\Gamma\{p(u)\} = \text{Ass. } C\{x(u)\}$. Bud $\overset{u_0}{C}_3$ oskulační kubická křivka křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Když a jen když $\Theta(u_0) = 0$, mají $\Gamma\{p(u)\}$ a $\text{Ass. } \overset{u_0}{C}_3$ šestipřímkový styk v přímce $\{p(u_0)\}$.

Je-li $\{x(u_0)\}$ septemtaktický bod pro $C\{x\}$, je teorém zřejmý dle 221. Předpokládejme tedy, že $\{x(u_0)\}$ není septemtaktický bod pro $C\{x\}$. Srovnáme-li 222 (2) a 225 (2), vidíme, že je třeba ukázati: Když a jen když $\Theta(u_0) = 0$, jest oskulační rovina křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$ rovinou sedmibodového styku křivky $C\{x\}$ s kubickou křivkou $\overset{u_0}{C}_3$ v tomto bodě. To však je zřejmé dle 372.

Oskulační lin. kongruence a oskulační lin. komplex.

374. Bud q ar. komplex. Bud $R\{p(u)\}$ osnova třídy r . Pravíme, že q a $R\{p(u)\}$ mají s -přímkový ($1 \leq s \leq r+1$) styk

v přímce $\{p(u_0)\}$, když

$$\left[\frac{d^\alpha}{du^\alpha} Sqp(u) \right]_{u=u_0} = 0. \quad (0 \leq \alpha \leq s-1; \frac{d^0}{du^0} = 1)$$

V. 174 a 208.

Má-li ar. komplex $q \neq 0$, s -přímkový ($1 \leq s \leq r+1$) styk s osnovou $R\{p(u)\}$ třídy r v přímce $\{p(u_0)\}$, pravíme, že lin. komplex adjungovaný ke $\{q\}$ a osnova $R\{p(u)\}$ mají s -přímkový styk v $\{p(u_0)\}$. Pravíme, že lin. kongruence L obsažená v Adj. $\{q_1, q_2\}$ má s osnovou $R\{p(u)\}$ třídy r s -přímkový ($1 \leq s \leq r+1$) styk v přímce $\{p(u_0)\}$, když ar. komplex q_1 i ar. komplex q_2 má s $R\{p(u)\}$ s -přímkový styk v $\{p(u_0)\}$. Zřejmě tento styk nastane, když a jen když každý lin. komplex obsahující L má s -přímkový styk s $R\{p(u)\}$ v $\{p(u_0)\}$.

375. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 5$. Buď D její diferenciální parametr. Buď $\Gamma\{p(u)\} = \text{Ass. } C\{x(u)\}$. Buď \tilde{L} lin. kongruence obsažená v

$$(1) \quad \text{Adj. } \{(xDx), (xD^3x) - (DxD^2x)\}.$$

Lin. kongruence $\overset{u_0}{L}$ — a žádná jiná lin. kongruence — má s osnovou $\Gamma\{p(u)\}$ čtyřpřímkový styk v přímce $\{p(u_0)\}$. Pravíme, že $\overset{u_0}{L}$ jest oskulační lin. kongruence osnovy $\Gamma\{p(u)\}$ v přímce $\{p(u_0)\}$. Lin. kongruence $\overset{u_0}{L}$ jest parabolická a její řídící přímkou jest $\{p(u_0)\}$.

Můžeme předpokládati, že $r \geq 6$ a $p(u) = (xDx)$. Dle 374 má ar. komplex r čtyřpřímkový styk s $\Gamma\{p(u)\}$ v $\{p(u_0)\}$, když a jen když q náleží do

$$\text{Adj. } \{p(u_0), (Dp)_{u=u_0}, (D^2p)_{u=u_0}, (D^3p)_{u=u_0}\}.$$

Dle 364 (1) a (3) je však

$$\begin{aligned} p(u) &= (xDx), \quad Dp = (xD^3x), \quad D^2p = (xX) + (DxD^2x) + qp, \\ D^3p &= 2(Dx, X) + qDp + (Dq - \Theta)p, \end{aligned}$$

takže stačí ukázati, že 1° ar. komplexy (xDx) , (xD^3x) , $(xX) + (DxD^2x)$, (Dx, X) jsou lin. nezávislé a 2°

$$\begin{aligned} \{(xDx), (xD^3x) - (Dx, D^2x)\} &= \{(xDx), (x, X) - (Dx, D^2x)\} = \\ &= \text{Adj. } \{(x, Dx), (xD^2x), (x, X) + (Dx, D^2x), (Dx, X)\}, \end{aligned}$$

což vychází snadno ze 106, 362 (4) a 364 (1). že lin. kongruence

obsažená v (1) jest parabolická o řídící přímce $\{p(u_0)\}$, vychází dle 132 z identity (v. 349 (2))

$$\begin{aligned} S[\lambda(xDx) + \mu(xD^3x) - \mu(DxD^2x)] [\lambda(xDx) + \mu(xD^3x) - \mu(DxD^2x)] = \\ = -2\mu^2(x, Dx, D^2x, D^3x) = -2\omega\mu^2. \end{aligned}$$

Oskulační lin. kongruenci lze definovati i když $r=4$. Stačí si všimnouti, že

$$(xD^3x) - (DxD^2x) = -\frac{\omega}{6} \frac{\left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right)}{\left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{\frac{1}{2}}} (xDx) + y(u),$$

$$\{(xDx), (xD^3x) - (DxD^2x)\} = \{(xDx), y(u)\},$$

při čemž $y(u)$ již nezávisí na $\frac{d^5x}{du^5}$.

376 Bud $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 4$. Bud D její diferenciální parametr. Bud $C_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Bud L oskulační lin. kongruence osnovy Ass. $C\{x\} = \Gamma\{p(u)\}$ v přímce $\{p(u_0)\}$. Svazek přímek $\{y; \eta\}^\Gamma$ náleží do L , když a jen když

$$(1) \quad \begin{aligned} y &= (\lambda x + \mu Dx)_{u=u_0}, \\ \eta &= (\lambda \xi + \mu D\xi)_{u=u_0}. \end{aligned}$$

Stačí provésti důkaz za předpokladu, že $r \geq 5$. Bud $\{y; \eta\}^\Gamma$ svazek přímek náležející do L . Jelikož lin. kongruence L je parabolická o řídící přímce $\{p(u_0)\}$ a $\{p(u)\} = \{x Dx\} = \{\xi D\xi\}$, jest

$$y = (\lambda x + \mu Dx)_{u=u_0}, \quad \eta = (\lambda' \xi + \mu' D\xi)_{u=u_0}.$$

Dle 352 (1) jest

$$\omega \eta_i = (x, Dx, \lambda' D^2x + \mu' D^3x).$$

Odtud snadno vidíme, že přímka

$$\{(\lambda x + \mu Dx, \lambda' D^2x + \mu' D^3x)\}_{u=u_0}$$

náleží do $\{y, \eta\}^\Gamma$ a tedy do L . Dle 375 je tedy pro $u=u_0$

$$S[(xD^3x) - (DxD^2x)] (\lambda x + \mu Dx, \lambda' D^2x + \mu' D^3x) = 0$$

čili dle 349 (2)

$$\omega(\mu\lambda' - \lambda\mu') = 0,$$

$\{\lambda', \mu'_{\beta}\} = \{\lambda, \mu_{\beta}\}$, $\{\eta\} = \{\lambda\xi + \mu D\xi\}_{u=u_0}$. Podobně soudíme obráceně, že svazek přímek $\{y; \eta\}^r$ náleží do $\overset{u_0}{L}$, když platí (1).

377. Buď $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 4$. Buď ω její znamení. Buď $\{p_0\}$ tečna křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Buď $\overset{u_0}{L}$ oskulační lin. kongruence osnovy Ass. $C\{x\}$ v přímce $\{p_0\}$. Buď \mathfrak{K} korespondence mezi řadou bodovou soumístnou $\{p_0\}$ a svazkem rovin soumístným s $\{p_0\}$, v níž libovolnému bodu $\{y\}$ incidentnímu s $\{p_0\}$ je přiřazena rovina $\{\eta\}$ taková, že svazek přímek $\{y; \eta\}^r$ náleží do $\overset{u_0}{L}$. Korespondence \mathfrak{K} zachovává (mění) orientaci, když $\omega = 1$ ($\omega = -1$).

Dle 376 přiřazuje \mathfrak{K} trojici bodů v pozitivní orientaci vzhledem k (x, Dx) trojici rovin v pozitivní orientaci vzhledem ke $(\xi, D\xi)$. Teorém tedy vychází snadno ze 141 a 354 (2).

378. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 5$. Buď D její diferenciální parametr. Buď $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Buď $\Gamma\{p(u)\} = \text{Ass. } C\{x(u)\}$. Buď ω znamení křivky $C\{x(u)\}$. Buď $\overset{u_0}{K}$ lin. komplex adjungovaný ke

$$(1) \quad \left\{ (Dx D^2x) - \omega (D\xi D^2\xi) \right\} = \left\{ \left(\frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \right) - \omega \left(\frac{d\xi}{du} \frac{d^2\xi}{du^2} \right) \right\}. \quad (u = u_0)$$

Lin. komplex $\overset{u_0}{K}$ — a žádný jiný lin. komplex — má s osnovou $\Gamma\{p(u)\}$ pětipřímkový styk v přímce $\{p(u_0)\}$. Pravíme, že $\overset{u_0}{K}$ jest oskulační lin. komplex osnovy $\Gamma\{p(u)\}$ v přímce $\{p(u_0)\}$. Lin. komplex $\overset{u_0}{K}$ není speciální.

Můžeme předpokládati, že $r \geq 7$. Definujme X jako ve 362. Ve 375 jsme viděli, že ar. komplex $\overset{u_0}{r}$ má čtyřpřímkový styk s $\Gamma\{p(u)\}$ v $\{p(u)\}$, když a jen když $\overset{u_0}{r}$ náleží do $\{(x Dx), (xX) - (Dx D^2x)\}$. Má-li $\overset{u_0}{r}$ pětipřímkový styk s $\Gamma\{p\}$ v $\{p(u)\}$, je tedy tím spíše

$$\overset{u_0}{r} = \lambda (x Dx) + \mu [(xX) - (Dx D^2x)],$$

takže dle 364

$$(2) \quad \overset{u_0}{Dr} = (D\lambda + \Theta\mu) (x Dx) + D\mu [(xX) - (Dx D^2x)] + \lambda (x D^2x).$$

Dle 183 má — pro každé u — ar. komplex $\overset{u}{Dr}$ trojpřímkový styk s $\Gamma\{p\}$ v přímce $\{p(u_0)\}$, což ostatně snadno přímo se zjistí. Dle 184 má tedy ar. komplex $\overset{u}{r}$ pětipřímkový styk s $\Gamma\{p(u)\}$ v $\{p(u_0)\}$, když a jen když

$(Dr)_{u=u_0}$ má čtyřpřímkový styk s $\Gamma\{p\}$ v $\{p(u_0)\}$, což dle (2) a 375 nastane, když a jen když $\lambda(u_0)=0$. Odtud vidíme, že lin. komplex adjungovaný k

$$\{(Dx D^2x) - (xX)\}_{u=u_0}$$

jest (jediný) lin. komplex mající pětipřímkový styk s $\Gamma\{p\}$ v $\{p(u_0)\}$.

Avšak

$$(3) \quad (xX) = \omega(D\xi D^2\xi),$$

což takto dokážeme: Dle 357 a 362 (2) jest nejprve

$$\{x, X\} = \text{Adj.}\{D\xi, D^2\xi\},$$

takže dle 102 existuje ρ takové, že

$$(xX) = \rho(D\xi D^2\xi).$$

Dle 353 (2) je tedy

$$S(xX)(\xi D^3\xi) = \rho S(\xi, D^3\xi)(D\xi, D^2\xi) = \omega\rho.$$

Dle 98 (1), 357 a 362 (2) je však

$$S(xX)(\xi D^3\xi) = \begin{vmatrix} Sx\xi & SxD^3\xi \\ SX\xi & SXD^3\xi \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} = 1.$$

Srovnáním obdržíme $\omega\rho = 1$, $\rho = \omega$, takže identita (3) je dokázána. Zbývá ukázati, že oba výrazy v (1) jsou rovné. Je-li však $\mu = \mu(u) \neq 0$ libovolná funkce třídy 1 a je-li $A = \mu \frac{d}{du}$, jest

$$\Delta x = \mu \frac{dx}{du}, \quad \Delta^2 x = \mu^2 \frac{d^2x}{du^2} + \Delta\mu \cdot \frac{dx}{du}, \quad (\Delta x, \Delta^2 x) = \mu^3 \left(\frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \right)$$

a podobně pro ξ , takže

$$(\Delta x, \Delta^2 x) - \omega(\Delta\xi, \Delta^2\xi) = \mu^3 \left[\left(\frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \right) - \omega \left(\frac{d\xi}{du} \frac{d^2\xi}{du^2} \right) \right].$$

Zvolíme-li $\mu = \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{1}{3}}$, jest $A = D$, takže obdržíme (1).

379. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 6$. Buď D její diferenciální parametr; buď $\Theta(u)$ její druhý unimodulární invariant. Buď $\Gamma\{p(u)\} = \text{Ass. } C\{x(u)\}$. Buď K oskulační lin. komplex osnovy $\Gamma\{p\}$ v přímce $\{p(u)\}$. Když a jen když $\Theta(u_0) = 0$, má lin. komplex K šestipřímkový styk s osnovou $\Gamma\{p\}$ v přímce $\{p(u_0)\}$. Pravíme pak, že $\{p(u_0)\}$ jest sextaktická přímka osnovy $\Gamma\{p\}$. Když a jen když všecky

přímky osnovy $\Gamma\{p(u)\}$ jsou obsaženy v pevném lin. komplexu, jsou všecky přímky této osnovy sextaktické.

Bud $\overset{\circ}{r} = (xX) - (Dx D^2x)$, takže dle 378 ar. komplex $\overset{\circ}{r}$ má pětipřímkový styk s $\Gamma\{p\}$ v $\{p(u)\}$. Máme ukázati, že ar. komplex $\overset{\circ}{r}$ má šestipřímkový styk s $\Gamma\{p\}$ v $\{p(u_0)\}$, když a jen když $\Theta(u_0) = 0$. Dle 378 (2) jest

$$(1) \quad \overset{\circ}{Dr} = \Theta(xDx).$$

Ar. komplex $D\overset{\circ}{r}$ má — pro každé u — čtyřpřímkový styk s $\Gamma\{p\}$ v $\{p(u_0)\}$. Dle 184 má $\overset{\circ}{r}$ šestipřímkový styk s $\Gamma\{p\}$ v $\{p(u_0)\}$, když a jen když $(D\overset{\circ}{r})_{u=u_0}$ má pětipřímkový styk s $\Gamma\{p\}$ v $\{p(u_0)\}$, což dle (1) a 378 nemůže jinak nastati, než že $\Theta(u_0) = 0$. Že všecky přímky osnovy $\Gamma\{p(u)\}$ jsou sextaktické, když tato osnova jest obsažena v pevném lin. komplexu, je zřejmé. Obráceně, když $\Theta(u) = 0$ identicky, je dle (1) ar. komplex $(xX) - (Dx, D^2x)$ pevný a je zřejmě incidentní s každou přímkou osnovy $\Gamma\{p(u)\}$.

380. Bud $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 6$. Bud D její diferenciální parametr. Bud $\Theta(u)$ její druhý unimodulární invariant. Bud $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Bud $\overset{\circ}{K}$ oskulační lin. komplex osnovy Ass. $C\{x\}$ v přímce $\{xDx\}_{u=u_0}$. Bud $\{y\}$ libovolný bod. Položme

$$(1) \quad y = (\lambda_0 x + \lambda_1 Dx + \lambda_2 D^2x + \lambda_3 D^3x)_{u=u_0},$$

$$(2) \quad \eta = (\lambda_0 \xi + \lambda_1 D\xi + \lambda_2 D^2\xi + \lambda_3 [D^3\xi + \Theta\xi])_{u=u_0}.$$

Rovina $\{\eta\}$ je polárou bodu $\{y\}$ vzhledem k $\overset{\circ}{K}$.

Bud K nulová korelace o basi

$$r = [(DxD^2x) - (xX)]_{u=u_0}.$$

Dle 134 a 378 (1), (3) stačí ukázati, že

$$\eta = \omega(ry).$$

Avšak zřejmě

$$ry = [\lambda_0(x, Dx, D^2x) + \lambda_1(x, Dx, X) + \lambda_2(x, D^2x, X) + \lambda_3(Dx, D^2x, D^3x) - \lambda_3(x, X, D^3x)]_{u=u_0},$$

takže stačí ukázati, že

$$(3) \quad \begin{aligned} (x, Dx, D^2x) &= \omega\xi, (x, Dx, X) = \omega D\xi, \\ (x, D^2x, X) &= \omega D^2\xi, (Dx, D^2x, D^3x) - (x, X, D^3x) = \omega(D^3\xi + \Theta\xi). \end{aligned}$$

Prvá rovnice (3) je zřejmá. Dle 364 (1), (3) jest

$$(x, Dx, X) = (xDxD^3x), \\ (x, D^2x, X) = D(xDxX),$$

z čehož plyne druhá a třetí rovnice (3). Dle 364 (1) jest

$$(x, X, D^3x) = -q(xDxD^3x) = -\omega q D\xi,$$

tedy dle 362 (1)

$$(Dx, D^2x, D^3x) = (x, X, D^3x) = -\omega \Xi + \omega q D\xi,$$

z čehož plyne čtvrtá rovnice (3) dle 364 (2).

Oskulační kuželosečka křivky a oskulační kuželosečky jejich průmětů.

381. Buď $C_\alpha x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geqq 5$. Buď D její diferenciální parametr; buď $q(u)$ její první unimodulární invariant. Buď $\mathfrak{C}_\alpha \xi(u) = \text{Adj. } C_\alpha x(u)$. Definujme Ξ jako ve 362. Buď $\overset{\circ}{C}_3$ oskulační kubická křivka $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Buď

$$(1) \quad \overset{\circ}{C}_2 = C[\xi, 15(D^2\xi)^2 + 40D\xi \cdot \Xi - 12q(D\xi)^2].$$

Algebraická křivka $\overset{\circ}{C}_2$ má ještě všecky body jsou incidentní s $\{\xi(u_0)\}$ a jež má s $C\{x\}$ právě dvojbodový styk v $\{x(u_0)\}$. Pravíme, že $\overset{\circ}{C}_2$ je oskulační kuželosečka křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Každá tečna kubické křivky $\overset{\circ}{C}_3$ je incidentní s jedním bodem kuželosečky $\overset{\circ}{C}_2$. Každý bod kuželosečky $\overset{\circ}{C}_2$ je incidentní s jednou tečnou kubické křivky $\overset{\circ}{C}_3$.

Že $\overset{\circ}{C}_2$ je kuželosečka, ukážeme ve 382. Abychom ukázali, že $\overset{\circ}{C}_2$ má v $\{x(u_0)\}$ právě dvojbodový styk, můžeme předpokládati, že $r \geqq 6$. Dle 364 (2), (4) jest

$$D[15(D^2\xi)^2 + 40D\xi \cdot \Xi - 12q(D\xi)^2] = \\ = -20(\nu + D\theta)\xi D\xi - 12Dq(D\xi)^2 - 30\theta\xi D^2\xi + 6qD\xi D^2\xi + 10\Xi D^2\xi.$$

Snadno vidíme, že rovinová forma napravo má právě jednobodový styk s $C\{x\}$ v $\{x(u)\}$. Dle 183 a 184 je tedy patrno, že rovinová forma

$$[15(D^2\xi)^2 + 40D\xi \cdot \Xi - 12q(D\xi)^2]_{u=u_0}$$

má v $\{x(u_0)\}$ právě dvojbodový styk s $C\{x\}$. Ježto $\xi(u_0)$ má s $C\{x\}$ trojbodový styk v $\{x(u_0)\}$, vychází z (1) a 180, že $\overset{u_0}{C}_3$ a $C\{x\}$ mají právě dvojbodový styk v $\{x(u_0)\}$.

Tečna kubické křivky $\overset{u_0}{C}_3$ v bodě $\{x(u_0)\}$ je zřejmě incidentní s bodem $\{x(u_0)\}$ kuželosečky $\overset{u_0}{C}_2$.

Bud' nyní $\{y\}$ bod křivky $\overset{u_0}{C}_3$ různý od $\{x(u_0)\}$. Bud'

$$(2) \quad \begin{aligned} \xi_0 &= \xi(u_0), \\ \xi_1 &= (D\xi)_{u=u_0}, \\ \xi_2 &= (\frac{1}{2}D^2\xi - \frac{q}{2}\xi)_{u=u_0}, \\ \xi_3 &= [-\frac{1}{2}\Xi + \frac{q}{2}\xi D\xi - \frac{q}{2}(3Dq+4\Theta)\xi]_{u=u_0}, \end{aligned}$$

takže dle 370

$$(3) \quad \overset{u_0}{C}_3 = C \begin{bmatrix} \xi_0 & \xi_1 & \xi_2 \\ \xi_1 & \xi_2 & \xi_3 \end{bmatrix}.$$

Z (1) a (2) vychází snadno, že

$$(4) \quad \overset{u_0}{C}_2 = C [\xi_0, 3\xi_2^2 - 4\xi_1\xi_3].$$

Bud' x_0, x_1, x_2, x_3 jehlan adjungovaný ke $\xi_0, \xi_1, \xi_2, \xi_3$ a bud'

$$y = \lambda_0 x_0 + \lambda_1 x_1 + \lambda_2 x_2 + \lambda_3 x_3.$$

tedy $Sy\xi_i = \lambda_i$ ($i = 0, 1, 2, 3$). Dle (3) jest

$$(5) \quad \lambda_0\lambda_2 - \lambda_1^2 = 0, \lambda_0\lambda_3 - \lambda_1\lambda_2 = 0, \lambda_1\lambda_3 - \lambda_2^2 = 0.$$

Kdyby bylo $\lambda_0 = 0$, bylo by dle (5) též $\lambda_1 = \lambda_2 = 0$, t. j. $\{y\} = \{x_3\} = \text{Adj. } \{\xi_0, \xi_1, \xi_2\} = \{x(u_0)\}$ proti předpokladu; můžeme tedy předpokládati, že $\lambda_0 = 1$, načež z (5) obdržíme $\lambda_1 = a$, $\lambda_2 = a^3$, $\lambda_3 = a^9$, takže

$$y = y(a) = x_0 + ax_1 + a^2x_2 + a^3x_3.$$

Odtud snadno vidíme, že kubická křivka $\overset{u_0}{C}_3$ splyne v okolí bodu $\{y\}$ s křivkou

$$C \{x_0 + ux_1 + u^2x_2 + u^3x_3\},$$

takže její tečna v $\{y\}$ obsahuje bod

$$z = \left[\frac{d}{du} (x_0 + ux_1 + u^2x_2 + u^3x_3) \right]_{u=a} = x_1 + 2ax_2 + 3a^2x_3.$$

Snadno však vidíme, že bod $\{z\}$ náleží kuželosečce $\overset{u_0}{C}_2$. Vskutku

$$S\xi_0 z = 0, S\xi_1 z = 1, S\xi_2 z = 2a, S\xi_3 z = 3a^2,$$

$$S(3\xi_2^2 - 4\xi_1\xi_3)z = 3 \cdot (2a)^2 - 4 \cdot 3a^2 = 0.$$

Podobně se ukáže, že obráceně také každý bod kuželosečky $\overset{u_0}{C}_3$ jest incidentní s jednou tečnou kubické křivky $\overset{u_0}{C}_3$.

382. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 5$. Buď D její diferenciální parametr. Buď $q(u)$ její první unimodulární invariant. Buď $\overset{u_0}{C}_3$ oskulační kuželosečka křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Buď $\{z\}$ libovolný bod incidentní s oskulační rovinou křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$, tedy

$$(1) \quad z = [\lambda_0 x + \lambda_1 D x + \lambda_2 D^2 x]_{u=u_0}.$$

Přímka $\{r\}$, kde

$$(2) \quad r = [4(5\lambda_0 + 3q\lambda_2)(xDx) + 15\lambda_1(xD^2x) + 20\lambda_2(DxD^2x)]_{u=u_0}$$

jest polárou bodu $\{z\}$ vzhledem ke kuželosečce $\overset{u_0}{C}_3$.

V dalším je všude položiti $u = u_0$. Buď \mathfrak{K} projektivní korespondence mezi polem ar. bodů Adj. $\{\xi\}$ a prostorem T dvojrozměrných ar. bodů, v níž

$$x \sim y_0 = |1, 0, 0|_b, Dx \sim y_1 = |0, 1, 0|_b, D^2x \sim y_2 = |0, 0, 1|_b,$$

takže dle (1) je též $z \sim \bar{z}$ v \mathfrak{K} , kde

$$\bar{z} = \lambda_0 y_0 + \lambda_1 y_1 + \lambda_2 y_2 = |\lambda_0, \lambda_1, \lambda_2|_b.$$

Buď $\mathfrak{K}^* = \text{Ass. } \mathfrak{K}$, takže dle **146** v \mathfrak{K}^* jest

$$(3) \quad (xDx) \sim \eta_2, (xD^2x) \sim -\eta_1, (DxD^2x) = \eta_0,$$

kde

$$\eta_0 = |1, 0, 0|_r, \eta_1 = |0, 1, 0|_r, \eta_2 = |0, 0, 1|_r.$$

Zřejmě každý bod kuželosečky $\overset{u_0}{C}_3$ jest incidentní s $\{\xi\}$. Snadno se vidí, že jest $\overset{u_0}{C}_3 \sim \bar{C}_3$ v \mathfrak{K} , kde

$$(4) \quad \bar{C}_3 = C[15\eta_1^2 - 40\eta_0\eta_2 - 12q\eta_2^2].$$

Ukažme na př., že, když bod $\{z\}$ náleží do $\overset{u_0}{C}_3$, bod $\{\bar{z}\}$ náleží do \bar{C}_3 . Dle předpokladu a dle **381** (1) jest

$$(5) \quad 15(Sz D^2\xi)^2 + 40Sz D\xi \cdot Sz \Xi - 12q(Sz D\xi)^2 = 0.$$

Dle (1) a **357**, **362** (3) je však

$$Sz D\xi = -\lambda_2, Sz D^2\xi = \lambda_1, Sz \Xi = \lambda_0,$$

tedy dle (5)

$$(6) \quad 15\lambda_1^2 - 40\lambda_0\lambda_2 - 12q\lambda_2^2 = 0.$$

Zřejmě je však $S \bar{z} \eta_i = \lambda_i$ ($i = 0, 1, 2$), takže ze (4) a (5) vidíme, že bod $\{\bar{z}\}$ náleží do C_3 .

Ježto \bar{C}_3 je kuželosečka, je dle definice v 151 také $\bar{C}_2^{u_0}$ kuželosečkou. Dle (2) a (3) jest v \mathfrak{R}^* : $r \sim \xi$, kde

$$\zeta = 4(5\lambda_0 + 3q\lambda_2)\eta_2 - 15\lambda_1\eta_1 + 20\lambda_2\eta_0.$$

Máme ukázati, že přímka $\{\zeta\}$ je polárou bodu $\{\bar{z}\}$ vzhledem k C_3 . To však vychází ihned ze (4), ježto zřejmě

$$[15\eta_1^2 - 40\eta_0\eta_2 - 12q\eta_2^2; \bar{z}] = -\zeta.$$

383. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 5$. Buď $\Gamma_a p(u) = \text{Ass. } C_a x(u)$. Buď $\{z\}$ libovolný bod incidentní s $\{p(u_0)\}$, tedy

$$z = \left(\mu_0 x + \mu_1 \frac{dx}{du} \right)_{u=u_0}.$$

Buď $\{r\}$ polára bodu $\{z\}$ vzhledem k oskulační kuželosečce křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Pak jest

$$\{r\} = \left\{ \left(4\mu_0 p + 3\mu_1 \frac{dp}{du} \right)_{u=u_0} \right\}.$$

Vychází ihned ze 351 a 382.

384. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 5$. Buď D její diferenciální parametr. Buď $q(u)$ ($\Theta(u)$) její první (druhý) unimodulární invariant. Buď $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Definujme Ξ jako ve 362. Buď $\{y\}$ bod neincidentní s $\{\xi(u_0)\}$. Buď $C\{x'(u)\}$ průmět křivky $C\{x\}$ s bodu $\{y\}$ do roviny $\{\xi(u_0)\}$. Rovinná křivka $C\{x'\}$ má v bodě $\{x'(u_0)\} = \{x(u_0)\}$ sextaktický bod, když a jen když bod $\{y\}$ náleží algebraické ploše $\overset{u_0}{M}_3$, přičemž

$$(1) \quad \overset{u_0}{M}_3 = M \left[\xi^2 \Xi + \xi D\xi D^2\xi - \frac{4}{9}(D\xi)^3 - \frac{3}{5}q\xi^2 D\xi + \frac{1}{10}(4\Theta + 3Dq)\xi^3 \right].$$

Algebraická plocha $\overset{u_0}{M}_3$ obsahuje oskulační kubickou křivku křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$.

Buď $\xi(u_0) = \xi_0$. Zřejmě můžeme předpokládati, že

$$(2) \quad x'(u) = S \xi_0 z \cdot x(u) - S \xi_0 x(u) \cdot z.$$

Buď \mathfrak{R} projektivní korespondence mezi polem ar. bodů $\{\xi_0\}$ a prostorem T dvojrozměrných ar. bodů o jednotce ξ_0 ; buď $\mathfrak{R}^* = \text{Ass. } \mathfrak{R}$. Buď v \mathfrak{R} : $x'(u) \sim \bar{x}(u)$. Buď $\mathfrak{C}_a \bar{\xi}(u) = \text{Adj. } C_a \bar{x}(u)$. Buď A diferenciální

parametr ar. křivky $C_a \bar{x}(u)$; buď $\bar{k}(u)$ ($\bar{n}(u)$) prvý (druhý) unimodulární invariant této ar. křivky. Buď $\bar{\Xi}(u) = (\Delta \bar{x}, \Delta^2 \bar{x})$. Dle 319 jest

$$(3) \quad \begin{aligned} \Delta^2 \xi &= \bar{\Xi} + 2\bar{k}\xi, \\ \Delta \bar{\Xi} &= -(\bar{n} + \Delta \bar{k})\xi. \end{aligned}$$

Dle 308 (1) jest $\xi = (\bar{x}, \Delta \bar{x})$. Zřejmě jest v \mathfrak{K}^* : $(x', \Delta x') \sim \xi, (\Delta x', \Delta^2 x') \sim \bar{\Xi}$. Dle (3) je tedy patrně

$$\begin{aligned} \Delta^2 (x', \Delta x') &= (\Delta x', \Delta^2 x') + 2\bar{k}(x', \Delta x'), \\ \Delta (\Delta x', \Delta^2 x') &= -(\bar{n} + \Delta \bar{k})(x', \Delta x') \end{aligned}$$

a tedy též

$$(4) \quad \begin{aligned} \Delta^2 (x', \Delta x', z) &= (\Delta x', \Delta^2 x', z) + 2\bar{k}(x', \Delta x', z), \\ \Delta (\Delta x', \Delta^2 x', z) &= -(\bar{n} + \Delta \bar{k})(x', \Delta x', z). \end{aligned}$$

Dle 306 jest

$$(5) \quad \Delta = \frac{1}{\sqrt[3]{\left(\bar{x}, \frac{dx}{du}, \frac{d^2 x}{du^2} \right)}} \frac{d}{du} = \sqrt[3]{(\bar{x}, D\bar{x}, D^2 \bar{x})} D.$$

Ježto ξ_0 jest jednotkou při \mathfrak{K} , jest

$$\begin{aligned} z \text{ čehož plyně} \quad (x', Dx', D^2 x') &= (\bar{x}, D\bar{x}, D^2 \bar{x}) \xi_0, \\ (6) \quad (x', Dx', D^2 x', z) &= (\bar{x}, D\bar{x}, D^2 \bar{x}) S\xi_0 z. \end{aligned}$$

Ze (2) a 352 (1) plyně

$$(x', Dx', D^2 x', z) = (S\xi_0 z)^3 (x, Dx, D^2 x, z) = \omega (S\xi_0 z)^3 S\xi z,$$

takže dle (6)

$$(\bar{x}, D\bar{x}, D^2 \bar{x}) = \omega (S\xi_0 z)^2 S\xi z,$$

tedy dle (5)

$$(7) \quad \Delta = \frac{\omega}{\sqrt[3]{(S\xi_0 z)^2 S\xi z}} D.$$

Dle (7) jest

$$(8) \quad \begin{aligned} \Delta (x', \Delta x', z) &= \sqrt[3]{\frac{\omega}{(S\xi_0 z)^2 S\xi z}} \cdot (x', Dx', z), \\ \Delta (x', \Delta x', z) &= \frac{1}{[(S\xi_0 z)^2 S\xi z]^{\frac{1}{3}}} \left[(x', D^2 x', z) - \frac{1}{3} \frac{Sz D\xi}{Sz \xi} (x', Dx', z) \right], \end{aligned}$$

$$(9) \quad \begin{aligned} \Delta^2 (x', \Delta x', z) &= \frac{\omega}{(S\xi_0 z)^2 S\xi z} \left[(x', D^3 x', z) + (Dx', D^2 x', z) - \right. \\ &\quad \left. - \frac{Sz D\xi}{Sz \xi} (x', D^2 x', z) - \frac{1}{9} \left\{ 3 \frac{Sz D^2 \xi}{Sz \xi} - 5 \left(\frac{Sz D\xi}{Sz \xi} \right)^2 \right\} (x', Dx', z) \right], \end{aligned}$$

$$(10) \quad (\Delta x', \Delta^2 x', z) = \frac{\omega}{(S\xi_0 z)^2 S\xi z} (Dx', D^2 x', z),$$

$$(11) \quad \Delta(Dx', D^2x', z) = \frac{1}{[(S\xi_0z)^2 S\xi z]^{\frac{1}{2}}} \left[(Dx', D^3x', z) - \frac{Sz D\xi}{Sz \xi} (Dx, D^2x, z) \right].$$

Ze (4), (8), (9), (10), (11) plyne

$$\begin{aligned} & (x', D^3x', z) - \frac{Sz D\xi}{Sz \xi} (x', D^2x', z) - \frac{1}{9} \left[3 \frac{Sz D^2\xi}{Sz \xi} - 5 \left(\frac{Sz D\xi}{Sz \xi} \right)^2 + \right. \\ & \quad \left. + 18 \bar{k} (Sz \xi_0)^{\frac{1}{2}} (Sz \xi)^{\frac{3}{2}} \right] (x', Dx', z) = 0_r, \\ & (Dx', D^3x', z) - \frac{Sz D\xi}{Sz \xi} (Dx', D^2x', z) + \omega (S\xi_0 z)^2 S\xi z (x', Dx', z) = 0_r. \end{aligned}$$

Dle (2) jest

$$(x', Dx', z) = (S\xi_0 z)^2 (x, Dx, z), \quad (x', D^2x', z) = (S\xi_0 z)^2 (x, D^2x, z) \text{ atd.,}$$

takže jest

$$\begin{aligned} & (x, D^3x, z) - \frac{Sz D\xi}{Sz \xi} (x, D^2x, z) - \frac{1}{9} \left[3 \frac{Sz D^2\xi}{Sz \xi} - 5 \left(\frac{Sz D\xi}{Sz \xi} \right)^2 + \right. \\ & \quad \left. + 18 \bar{k} (Sz \xi_0)^{\frac{1}{2}} (Sz \xi)^{\frac{3}{2}} \right] (x, Dx, z) = 0_r, \end{aligned}$$

$$(Dx, D^3x, z) - \frac{Sz D\xi}{Sz \xi} (Dx, D^2x, z) + \omega (\bar{n} + \Delta \bar{k}) (S\xi_0 z)^2 S\xi z (x, Dx, z) = 0_r.$$

Položme

$$z = \lambda_0 x + \lambda_1 Dx + \lambda_2 D^2x + \lambda_3 D^3x.$$

Dle 357 a 360 (1) jest

$$\begin{aligned} & Sz\xi = \lambda_3, \quad Sz D\xi = -\lambda_2, \quad Sz D^2\xi = \lambda_1 + q\lambda_3, \quad Sz \Xi = \lambda_0, \\ & \text{takže} \quad (13) \quad z = Sz \Xi \cdot x + (Sz D^2\xi - q Sz \xi) Dx - Sz D\xi \cdot D^2x + Sz \xi \cdot D^3x. \end{aligned}$$

Ze (13) plyne

$$\begin{aligned} & (x, z, z) = 0_r = (Sz D^2\xi - q Sz \xi) (x, Dx, z) - Sz D\xi (x, D^2x, z) + Sz \xi (x, D^3x, z), \\ & (Dx, z, z) = 0_r = -Sz \Xi (x, Dx, z) - Sz D\xi (Dx, D^2x, z) + Sz \xi (Dx, D^3x, z). \end{aligned}$$

Dosadíme-li do (12) hodnoty (x, D^3x, z) , (Dx, D^3x, z) vypočtené ze (14), obdržíme

$$\begin{aligned} & (15) \quad \bar{k} = \frac{1}{(Sz \xi_0)^{\frac{1}{2}} (Sz \xi)^{\frac{3}{2}}} \left[-\frac{2}{3} \frac{Sz D^2\xi}{Sz \xi} + \frac{5}{18} \left(\frac{Sz D\xi}{Sz \xi} \right)^2 + \frac{1}{2} q \right], \\ & \bar{n} + \Delta \bar{k} = -\frac{\omega}{(Sz \xi_0)^2 (Sz \xi)^2} Sz \Xi. \end{aligned}$$

Avšak dle (7), (15) a 364 (2) jest

$$\Delta \bar{k} = \frac{\omega}{(Sz \xi_0)^2 Sz \xi} \left[\frac{2}{3} \frac{Sz \Xi}{Sz \xi} + \frac{5}{3} \frac{Sz D\xi \cdot Sz D^2 \xi}{(Sz \xi)^2} - \frac{20}{27} \left(\frac{Sz D\xi}{Sz \xi} \right)^3 - q \frac{Sz D\xi}{Sz \xi} + \frac{1}{6} (4\theta + 3Dq) \right],$$

takže

$$(16) \quad \bar{n}(u) = -\frac{5}{3} \frac{\omega}{(Sz \xi_0)^2 \cdot Sz \xi} Sz \left[\xi^2 \Xi + \xi D\xi D^2 \xi - \frac{4}{9} (D\xi)^3 - \frac{3}{5} q \xi^2 D\xi + \frac{1}{10} (4\theta + 3Dq) \xi^3 \right].$$

Dle 326 má křivka $C\{\bar{x}\}$ v bodě $\{\bar{x}(u_0)\}$ a tedy též křivka $C\{x'\}$ v bodě $\{x'(u_0)\}$ sextaktický bod, když a jen když $\bar{n}(u_0) = 0$, t. j. dle (1) a (16), když bod $\{z\}$ náleží algebraické ploše $\overset{u_0}{M}_3$.

Právě dokázaný teorém můžeme však jednodušeji odvodit zcela jinou metodou, kterou zde jen stručně naznačím. Buď $\overset{u_0}{C}_2$ oskulační kuželosečka rovinné křivky $C\{x'\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Buď $\Gamma(\Gamma_2)$ promítací kuželová osnova křivky $C\{x\}$ (kuželosečky $\overset{u_0}{C}_2$) o vrcholu $\{z\}$. Buď P' , kvadratická rovinová forma (hodnosti 3) taková, že $M[P'] = M\Gamma_2$ (v. 281). Snadno se ukáže, že $C\{x\}$ a $\overset{u_0}{C}_2$ mají v $\{x(u_0)\}$ šestibodový styk, když a jen když rovinová forma P' má s křivkou $C\{x\}$ v $\{x_0\}$ šestibodový styk. Odtud vychází, že $C\{x'\}$ má v $\{x(u_0)\}$ sextaktický bod, když a jen když bod $\{z\}$ je vrchol kvadratické rovinové formy hodnosti 3, mající v $\{x(u_0)\}$ šestibodový styk s $C\{x\}$. Má-li však kvadratická rovinová forma P' , šestibodový styk v $\{x(u_0)\}$ s $C\{x\}$, jest dle 369 (3)

$$P'_r = \lambda_1 \overset{u_0}{P}'_{r^{(1)}} + \lambda_2 \overset{u_0}{P}'_{r^{(2)}} + \lambda_3 \overset{u_0}{P}'_{r^{(3)}} + \mu [\xi(u_0)]^2,$$

kde $\overset{u_0}{P}'_{r^{(i)}} (i=1, 2, 3)$ jsou definovány ve 369 (1). Snadno vidíme, že hodnost formy P' , není < 3 , když $|\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3| \neq 0$. Dle 53 je tato hodnost $= 3$ a bod $\{z\}$ je vrcholem formy P' , když a jen když $[P', z] = 0$, tedy, ježto dle 369 (1) jest

$$P'_r = \lambda_1 [30 \xi D^2 \xi - 20 (D\xi)^2]_{u=u_0} + \lambda_2 [30 \xi \Xi + 10 D\xi D^2 \xi - 12 q \xi D\xi]_{u=u_0} + \lambda_3 [20 D\xi \cdot \Xi + 10 (D^2 \xi)^2 - 3 q \xi D^2 \xi - 8 q (D\xi)^2 + 2 (4\theta + 3Dq) \xi D\xi]_{u=u_0} + \nu [\xi(u_0)]^2,$$

když a jen když pro $u = u_0$ jest

$$(17) \quad \begin{aligned} & [15\lambda_1 Sz D^2 \xi + 3\lambda_2 (5Sz \Xi - 2q Sz D\xi) + \lambda_3 \{-\frac{4}{3}q Sz D^2 \xi + (4\theta + 3Dq) Sz D\xi\} + \\ & + \nu Sz D\xi] \xi + [-20\lambda_1 Sz D\xi + \lambda_2 (5Sz D^2 \xi - 6q Sz \xi) + \lambda_3 \{10Sz \Xi - 8q Sz D\xi + \\ & + (4\theta + 3Dq) Sz \xi\}] D\xi + [15\lambda_1 Sz \xi + 5\lambda_2 Sz D\xi + \lambda_3 (10Sz D^2 \xi - \frac{4}{3}q Sz \xi)] D^2 \xi + \\ & + 5(3\lambda_2 Sz \xi + 2\lambda_3 Sz D\xi) \Xi = 0_r. \end{aligned}$$

Běží pouze o to, určiti, pro jaké z lze vyhověti rovnicím (17) tak, aby

bylo $|\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3|_b \neq 0_b$. Zřejmě to lze, když a jen když lze určiti $|\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3|_b \neq 0_b$ tak, aby bylo

$$\begin{aligned} -20\lambda_1 Sz D\xi + \lambda_2 (5 Sz D^2\xi - 6q Sz \xi) + \lambda_3 \{10 Sz \Xi - 8q Sz D\xi + (4\Theta + 3Dq) Sz \xi\} &= 0; \\ 15\lambda_1 Sz \xi + 10\lambda_2 Sz D\xi + \lambda_3 (10 Sz D^2\xi - \frac{3}{2}q Sz \xi) &= 0, \\ 3\lambda_2 Sz \xi + 2\lambda_3 Sz D\xi &= 0, \end{aligned}$$

což nastane, když a jen když se rovná nule výraz

$$Sz \begin{vmatrix} -20D\xi & 5D^2\xi - 6q\xi & 10\Xi - 8qD\xi + (4\Theta + 3Dq)\xi \\ 15\xi & 5D\xi & 10D^2\xi - \frac{3}{2}q\xi \\ 0 & 3\xi & 2D\xi \end{vmatrix} =$$

$$= 450 Sz [\xi^2 \Xi + \xi D\xi D^2\xi - \frac{3}{2}(D\xi)^3 - \frac{3}{5}q \xi^2 D\xi + \frac{1}{10}(4\Theta + 3Dq) \xi^3],$$

v souladu s teorémem.

Norma křivky ($m = 3$).

385. Bud $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 3$. Bud $\varrho(u)$ ($u \in \langle a, b \rangle$) funkce třídy $r-3$ všude různá od nuly. Pak diferenciální parametr orientované ar. křivky $C_a \varrho(u) x(u)$ jest $\frac{1}{|\varrho|^{\frac{2}{3}}} D$.

Důkaz je snadný.

386. Bud $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 4$. Bud $\Gamma_a p(u) = \text{Ass. } C_a x(u)$. Bud $\varrho(u)$ ($u \in \langle a, b \rangle$) funkce třídy $r-3$ všude různá od nuly. Pak jest

$$\Gamma_a |\varrho(u)|^{\frac{1}{3}} p(u) = \text{Ass. } C_a \varrho(u) x(u).$$

Vychází snadno ze **351** a **385**.

387. Bud $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 3$. Bud $\mathfrak{C}_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Bud $\varrho(u)$ ($u \in \langle a, b \rangle$) funkce třídy $r-3$ všude různá od nuly. Pak jest

$$\mathfrak{C}_a \varrho(u) \xi(u) = \text{Adj. } C_a \varrho(u) x(u).$$

Vychází snadno ze **352** a **385**. Můžeme také usuzovat takto: Dle **354** (2) jest

$$[\varrho \xi, D(\varrho \xi)] = \omega [p x, D(p x)].$$

Dle **359** je tedy $\mathfrak{C}_a \pm \varrho \xi = \text{Adj. } C_a \varrho x$. Snadno se nahlédne, že platí horní znamení.

388. Bud $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 6$. Bud D její diferenciální parametr. Bud $\varrho(u)$ ($u \in \langle a, b \rangle$) funkce třídy $r=3$ všude různá od nuly. Bud $q(\Theta)$ první (druhý) unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$; týž význam měj $\bar{q}(\Theta)$ pro $C_a \varrho(u) x(u)$. Pak jest

$$(1) \quad \bar{q} = |\varrho|^{-\frac{1}{6}} \left[q + \frac{10}{3} \frac{D^2 \varrho}{\varrho} - \frac{40}{9} \left(\frac{D \varrho}{\varrho} \right)^2 \right],$$

$$(2) \quad \Theta = \varrho^{-\frac{1}{2}} \Theta.$$

Bud \bar{D} diferenciální parametr orientované ar. křivky $C_a \varrho x$. Bud $\mathfrak{C}_a \xi = \text{Adj. } C_a x$. Dle 360 (1), (2) a 387 jest

$$\begin{aligned} \bar{q} &= S \bar{D}^3 (\varrho x) \bar{D}^2 (\varrho \xi), \\ \Theta &= -S \bar{D}^3 (\varrho x) \bar{D}^3 (\varrho \xi). \end{aligned}$$

Dle 385 je však $\bar{D} = |\varrho|^{-\frac{1}{2}} D$, tedy, klademe-li $\eta = \operatorname{sgn} \varrho = \pm 1$,

$$\begin{aligned} \bar{D} (\varrho x) &= \eta |\varrho|^{\frac{1}{2}} \left(Dx + \frac{D \varrho}{\varrho} x \right), \\ \bar{D}^2 (\varrho x) &= \eta |\varrho|^{-\frac{1}{2}} \left[D^2 x + \frac{4}{3} \frac{D \varrho}{\varrho} Dx + \left(\frac{D^2 \varrho}{\varrho} - \frac{2}{3} \frac{(D \varrho)^2}{\varrho^2} \right) x \right], \\ \bar{D}^3 (\varrho x) &= \varrho^{-1} \left[D^3 x + \frac{D \varrho}{\varrho} D^2 x + \left(\frac{7}{3} \frac{D^2 \varrho}{\varrho} - \frac{22}{9} \frac{(D \varrho)^2}{\varrho^2} \right) Dx + \right. \\ &\quad \left. + \left(\frac{D^3 \varrho}{\varrho} - \frac{8}{3} \frac{D \varrho D^2 \varrho}{\varrho^2} + \frac{14}{9} \frac{(D \varrho)^3}{\varrho^3} \right) x \right] \end{aligned}$$

a stejně pro ξ , takže

$$\begin{aligned} S \bar{D}^3 (\varrho x) \bar{D}^2 (\varrho \xi) &= |\varrho|^{-\frac{1}{2}} S \left[D^3 x + \frac{D \varrho}{\varrho} D^2 x + \left(\frac{7}{3} \frac{D^2 \varrho}{\varrho} - \frac{22}{9} \frac{(D \varrho)^2}{\varrho^2} \right) Dx + \right. \\ &\quad \left. + \left(\frac{D^3 \varrho}{\varrho} - \frac{8}{3} \frac{D \varrho D^2 \varrho}{\varrho^2} + \frac{14}{9} \frac{(D \varrho)^3}{\varrho^3} \right) x \right] \left[D^2 \xi + \frac{4}{3} \frac{D \varrho}{\varrho} D \xi + \left(\frac{D^2 \varrho}{\varrho} - \frac{2}{3} \frac{(D \varrho)^2}{\varrho^2} \right) \xi \right], \\ S \bar{D}^3 (\varrho x) \bar{D}^3 (\varrho \xi) &= \varrho^{-\frac{1}{2}} S \left[D^3 x + \frac{D \varrho}{\varrho} D^2 x + \left(\frac{7}{3} \frac{D^2 \varrho}{\varrho} - \frac{22}{9} \frac{(D \varrho)^2}{\varrho^2} \right) Dx + \right. \\ &\quad \left. + \left(\frac{D^3 \varrho}{\varrho} - \frac{8}{3} \frac{D \varrho D^2 \varrho}{\varrho^2} + \frac{14}{9} \frac{(D \varrho)^3}{\varrho^3} \right) x \right] \left[D^3 \xi + \frac{D \varrho}{\varrho} D^2 \xi + \right. \\ &\quad \left. + \left(\frac{7}{3} \frac{D^2 \varrho}{\varrho} - \frac{22}{9} \frac{(D \varrho)^2}{\varrho^2} \right) D \xi + \left(\frac{D^2 \varrho}{\varrho} - \frac{8}{3} \frac{D \varrho D^2 \varrho}{\varrho^2} + \frac{14}{9} \frac{(D \varrho)^3}{\varrho^3} \right) \xi \right], \end{aligned}$$

z čehož vychází (1) a (2) dle 357 (1) a 360 (1), (2).

389. Bud $C_a x(u)$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$) orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r \geq 7$. Bud $\varrho(u)$ ($u \in \langle a, b \rangle$) funkce

třídy $r=3$ všude různá od nuly. Budě τ čtvrtý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$. Týž význam měj $\bar{\tau}$ pro $C_a \varrho(u) x(u)$. Pak jest

$$(1) \quad \bar{\tau} = |\varrho|^{-\frac{2}{3}} \tau.$$

Budě D diferenciální parametr orientované ar. křivky $C_a x(u)$; budě $\Theta(u)$ její druhý unimodulární invariant; budě $C_a \xi(u) = \text{Adj. } C_a x(u)$. Týž význam měj resp. \bar{D} , $\bar{\Theta}$, $C_a \bar{\xi}$ pro $C_a \varrho x$. Ze **372** vychází snadno, že existuje $\sigma = \sigma(u)$ takové, že

$$(2) \quad (\bar{\tau} - \bar{D}\bar{\Theta}) \bar{\xi} - 2\bar{\Theta}\bar{D}\bar{\xi} = \sigma [(\tau - D\Theta) \xi - 2\Theta D\xi].$$

Dle **387** je však $\bar{\xi} = \varrho \xi$ a dle **388** (2) jest $\bar{\Theta} = \varrho^{-3}\Theta$; dle **385** jest $\bar{D} = \frac{1}{|\varrho|^{\frac{2}{3}}} D$, takže

$$\bar{D}\bar{\xi} = \frac{1}{|\varrho|^{\frac{2}{3}}} (\varrho D\xi + D\varrho \cdot \xi), \quad \bar{D}\bar{\Theta} = \varrho^{-3} (\varrho D\Theta - 2D\varrho \cdot \Theta),$$

tedy

$$(\bar{\tau} - \bar{D}\bar{\Theta}) \bar{\xi} - 2\bar{\Theta}\bar{D}\bar{\xi} = \varrho \left\{ \left[\bar{\tau} - \frac{1}{|\varrho|^{\frac{2}{3}}} D\Theta - \frac{D\varrho}{\varrho} \Theta \right] \xi - \frac{2}{|\varrho|^{\frac{2}{3}}} D\xi \right\}.$$

Porovnáním se (2) vychází

$$(3) \quad \begin{aligned} \bar{\tau} - \frac{1}{|\varrho|^{\frac{2}{3}}} \left(D\Theta + \frac{D\varrho}{\varrho} \Theta \right) &= \frac{\sigma}{\varrho} (\tau - D\Theta), \\ \frac{\Theta}{|\varrho|^{\frac{2}{3}}} &= \frac{\sigma}{\varrho} \Theta. \end{aligned}$$

Je-li $\Theta(u) \neq 0$, vychází (1) ze (3). Snadno se nahlédne, že platnost rovnice (1) nemůže přestati, když $\Theta(u) = 0$.

390. Budě $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 6$. Osnova Ass. $C\{x\}$ neměj sextaktických přímek. Budě $\eta = \pm 1$. Budě $\Theta(u)$ druhý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$. Budě

$$(1) \quad x_N = \eta \sqrt{|\Theta|} x(u).$$

Ar. křivka $C_a x_N$ nazývá se norma křivky $C\{x\}$; označení

$$(2) \quad C_a x_N = N C\{x\}.$$

Má tedy křivka $C\{x\}$ dvě normy ($\eta = +1$ a $\eta = -1$). Norma křivky $C\{x\}$ jest regulární ar. křivka virtuální třídy $r=3$.

Že jsme k definici normy oprávněni, vychází snadno ze **388** (2). Jest si všimnouti, že $|\Theta|$ se nemění, přejdeme-li od $C_a x(u)$ k opačně orientované ar. křivce (v. **360**).

391. Je-li $C\{x(u)\}$ orientovaná regulární křivka třídy $r \geq 9$ a nemá-li osnova Ass. $C\{x\}$ sextaktických přímek, jest norma $N C\{x\}$ orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r-3$, jejíž druhý unimodulární invariant rovná se identicky ± 1 . Obráceně, když druhý unimodulární invariant orientované regulární ar. křivky $C_a x(u)$ třídy $r \geq 6$ rovná se identicky ± 1 , jest $C_a x(u) = N C\{x\}$.

Důkaz je snadný.

392. Bud $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 6$; osnova Ass. $C\{x\}$ neměj sextaktických přímek. Bud

$$C_a x_N = N C\{x\}.$$

Bud K kolineace ar. bodů. Bud $K = UP$, kde U jest kolineace modulu ± 1 a P jest podobnost. Bud $x \sim x'$ v K , $x_N \sim x'_N$ v U . Pak jest

$$C_a x'_N = N C\{x'\}.$$

Když K je pozitivní kolineace, tedy U unimodulární, je důkaz snadný. Stačí pak (v. 61) doplniti důkaz pro jednu — libovolně zvolenou — negativní kolineaci, na př. pro tu, v níž

$$\begin{aligned}|1,0,0,0|_b &\sim |1,0,0,0|_b, |0,1,0,0|_b \sim |0,1,0,0|_b, \\|0,0,1,0|_b &\sim |0,0,1,0|_b, |0,0,0,1|_b \sim |0,0,0,-1|_b,\end{aligned}$$

což je rovněž snadné.

393. Bud $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 8$; osnova Ass. $C\{x\}$ neměj sextaktických přímek. Bud $\mathfrak{C}\{\xi\} = \text{Adj. } C\{x\}$, $C_a x_N = N C\{x\}$, $\mathfrak{C}_a \xi_N = \text{Adj. } C_a x_N$. Pak jest

$$\mathfrak{C}_a \xi_N = N \mathfrak{C}\{\xi\}.$$

Vychází snadno odtud, že, když Θ je druhý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$, — Θ je druhý unimodulární invariant orientované duální ar. křivky $\text{Adj. } C_a x(u)$ (v. 360).

394. Bud $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 6$. Bud $\Theta(u)$ její druhý unimodulární invariant. Osnova Ass. $C\{x\}$ neměj sextaktických přímek. O orientované ar. křivce $C_a x(u)$ — a též o orientované křivce $C\{x(u)\}$ — pravíme, že jest pozitivně (negativně) orientována, je-li $\Theta(u) > 0$ ($\Theta(u) < 0$). Je-li $C_a x(u)$ pozitivně (negativně) orientována, jest opačně orientovaná ar. křivka $C_a x(-v)$ negativně (pozitivně) orientována.

Vskutku dle **360** druhý unimodulární invariant opačně orientované ar. křivky rovná se $-\Theta$.

395. Buď $C\{x(u)\}$ orientovaná regulární křivka třídy $r \geq 6$. Osnova Ass. $C\{x\}$ neměj sextaktických přímek. Buď $C_a x_N = NC\{x(u)\}$. Normální parametr s orientované ar. křivky $C_a x_N$ nazývá se normálním parametrem orientované křivky $C\{x(u)\}$. Pro opačně orientovanou křivku jest $-s$ normálním parametrem.

Dle **350** (1) jest, je-li $\Theta(u)$ druhý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$ a je-li c konstanta:

$$(1) \quad s = \int_{u_0}^u |\Theta|^{\frac{1}{6}} \sqrt[6]{\left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|} du + c.$$

396. Buď $C\{x(u)\}$ orientovaná regulární křivka třídy $r \geq 8$. Osnova Ass. $C\{x\}$ neměj sextaktických přímek. Buď $\mathfrak{C}\{\xi(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}$. Je-li $C\{x(u)\}$ pozitivně (negativně) orientována, jest $\mathfrak{C}\{\xi(u)\}$ negativně (pozitivně) orientována. Je-li s normální parametr pro $C\{x(u)\}$, jest s také normálním parametrem pro $\mathfrak{C}\{\xi(u)\}$.

Vychází snadno odtud, že druhý unimodulární invariant orientované duální ar. křivky Adj. $C_a x(u)$ liší se znamením od druhého unimodulárního invariantu orientované ar. křivky $C_a x(u)$.

397. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 6$. Buď $\tau(u)$ její čtvrtý unimodulární invariant. Křivka $C\{x\}$ neměj septemtaktických bodů; osnova Ass. $C\{x\}$ buď obsažena v pevném lin. komplexu. Buď $\eta = \pm 1$. Buď

$$(1) \quad x_N = \eta |\tau|^{\frac{1}{8}} x(u).$$

Ar. křivka $C_a x_N$ nazývá se norma křivky $C\{x\}$; označení

$$(2) \quad C_a x_N = NC\{x\}.$$

Má tedy křivka $C\{x\}$ dvě normy ($\eta = +1$ a $\eta = -1$). Norma křivky $C\{x\}$ jest regulární ar. křivka virtuální třídy $r - 3$.

Že jsme k definici normy oprávněni, vychází snadno ze **389** (1). Výraz $\tau(u)$, jak byl definován ve **363**, obsahuje ovšem sedmé derivace ar. bodu x , jichž existenci zde nepředpokládáme. Ježto však Ass. $C\{x\}$ náleží pevnému lin. komplexu, je dle **379** identicky $\Theta(u) = 0$, tedy též $D\Theta = 0$, $\tau = \tau - D\Theta$, a ve **363** jsme si všimli, že $\tau - D\Theta$ nezávisí na $\frac{d^7x}{du^7}$.

398. Je-li $C\{x(u)\}$ orientovaná regulární křivka třídy $r \geq 9$ bez septemtaktických bodů a je-li osnova Ass. $C\{x\}$ obsažena v pevném lin. komplexu, jest norma $N C\{x\}$ orientovaná regulární ar. křivka virtuální třídy $r=3$, jejíž druhý (čtvrtý) unimodulární invariant rovná se identicky 0 (± 1). Obráceně, když druhý unimodulární invariant orientované regulární ar. křivky třídy $r \geq 6$ rovná se identicky 0 a čtvrtý její unimodulární invariant rovná se identicky ± 1 , jest $C_a x(u) = NC\{x\}$.

399. Bud $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 6$ bez septemtaktických bodů. Osnova Ass. $C\{x\}$ bud obsažena v pevném lin. komplexu. Bud

$$C_a x_N = NC\{x\}.$$

Bud K kolineace ar. bodů. Bud $K = UP$, kde U jest kolineace modulu ± 1 a P jest podobnost. Bud $x \sim x'$ v K , $x_N \sim x'_N$ v U . Pak jest

$$C_a x'_N = NC\{x'\}.$$

Důkaz je snadný (v. 392).

400. Bud $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 8$ bez septemtaktických bodů; osnova Ass. $C\{x\}$ bud obsažena v pevném lin. komplexu. Bud $C\{\xi(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}$, $C_a x_N = NC\{x\}$, $C_a \xi_N = \text{Adj. } C_a x_N$. Pak jest

$$C_a \xi_N = NC\{\xi\}.$$

Vychází snadno odtud, že $C_a x(u)$ a $\text{Adj. } C_a x(u)$ mají týž čtvrtý unimodulární invariant (v. 363).

401. Bud $C\{x(u)\}$ orientovaná regulární křivka třídy $r \geq 6$ bez septemtaktických bodů. Osnova Ass. $C\{x\}$ bud obsažena v pevném lin. komplexu. Bud $C_a x_N = NC\{x\}$. Normální parametr s orientované regulární ar. křivky $C_a x_N$ nazývá se normálním parametrem orientované křivky $C\{x(u)\}$. Pro opačně orientovanou křivku jest $-s$ normálním parametrem.

Dle 350 (1) jest, je-li $\tau(u)$ čtvrtý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a x(u)$ a je-li c konstanta:

$$(1) \quad s = \int_{u_0}^u |\tau|^{\frac{1}{4}} \sqrt[6]{\left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|} du + c.$$

402. Buď $C\{x(u)\}$ orientovaná regulární křivka třídy $r \geq 8$ bez semipetaktických bodů. Osnova Ass. $C\{x\}$ buď obsažena v pevném lin. komplexu. Buď $C\{\xi(u)\} = \text{Adj. } C\{x(u)\}$. Je-li s normální parametr pro $C\{x(u)\}$, jest s také normálním parametrem pro $C\{\xi(u)\}$.

Důkaz je snadný.

Lokální jehlan křivky ($m=3$).

403. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 6$. Buď D její diferenciální parametr. Buďte $q(u)$, $\Theta(u)$, $\tau(u)$ její první, druhý, čtvrtý unimodulární invariant. Buď ω znamení křivky $C\{x\}$. Osnova Ass. $C\{x(u)\}$ neměj sextaktických přímek. Buď $\eta = \pm 1$. Buď $\varepsilon = \text{sgn } \Theta = \pm 1$. Buď

$$(1) \quad \begin{aligned} x_0 &= \eta |\Theta|^{\frac{1}{6}} x, \quad x_1 = \varepsilon \eta |\Theta|^{\frac{1}{6}} \left[Dx - \frac{1}{2} \frac{\tau - D\Theta}{\Theta} x \right], \\ x_2 &= \eta |\Theta|^{-\frac{1}{6}} \left[D^2 x - \frac{2}{3} \frac{\tau - D\Theta}{\Theta} Dx + \left(\frac{1}{6} \frac{(\tau - D\Theta)^2}{\Theta^2} - \frac{3}{10} q \right) x \right], \\ x_3 &= \varepsilon \eta |\Theta|^{-\frac{1}{6}} \left[D^3 x - \frac{1}{2} \frac{\tau - D\Theta}{\Theta} D^2 x + \left(\frac{1}{6} \frac{(\tau - D\Theta)^2}{\Theta^2} - \frac{7}{10} q \right) Dx + \right. \\ &\quad \left. + \left(-\frac{1}{36} \frac{(\tau - D\Theta)^3}{\Theta^3} + \frac{3}{20} q \frac{\tau - D\Theta}{\Theta} - \frac{3}{10} Dq - \frac{2}{5} \Theta \right) x \right]. \end{aligned}$$

Jest

$$(2) \quad C_a x_0 = NC\{x\},$$

$$(3) \quad (x_0 x_1 x_2 x_3) = \omega.$$

Jehlan x_0, x_1, x_2, x_3 jest křivkou $C\{x\}$ a bodem $\{x(u)\}$ úplně určen až na libovolné znamení $\eta = \pm 1$ (tedy dvojznačně); nazývá se lokální jehlan křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$.

Buď K kolineace ar. bodů; buď $K = UP$, kde U jest kolineace modulu ± 1 a P jest podobnost. Buď $x(u) \sim x'(u)$ v K ; buď $x_i \sim x'_i$ v U ($i = 0, 1, 2, 3$). Jehlan x'_0, x'_1, x'_2, x'_3 jest lokální jehlan křivky $C\{x'(u)\}$ v bodě $\{x'(u)\}$.

Bod $\{x_3\}$ náleží oskulační kubické křivce $\overset{\circ}{C}_3$ křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$ a jest incidentní s rovinou sedmibodového styku křivky $C\{x\}$ s kubickou křivkou $\overset{\circ}{C}_3$ v bodě $\{x(u)\}$. Bod $\{x_3\}$ je průsečík tečny kubické křivky $\overset{\circ}{C}_3$ v bodě $\{x_3\}$ s oskulační rovinou křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$ a náleží tedy (v. 381) oskulační kuželosečce $\overset{\circ}{C}_2$ křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Bod $\{x_1\}$ je průsečík tečny kuželosečky $\overset{\circ}{C}_2$ v bodě $\{x(u)\}$

s tečnou křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Bod $\{x_1\}$ je také průsečík oskulační roviny kubické křivky \tilde{C}_3 v bodě $\{x_3\}$ s tečnou křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$.

Bud $\{y\}$ bod incidentní s rovinou sedmibodového styku křivky $C\{x\}$ s kubickou křivkou \tilde{C}_3 v bodě $\{x(u)\}$. Dle 357 a 372 (1) jest

$$(4) \quad \boxed{\text{E}} \quad y = \lambda_0 x + \lambda_1 Dx + \lambda_2 [(\tau - D\theta) D^2 x - 2\theta D^3 x].$$

Z (1), (4), 357, 362 (3) a 370 (1) najdeme snadno, že bod $\{y\}$ náleží kubické křivce \tilde{C}_3 , když a jen když bud $\{y\} = \{x_0\}$ nebo $\{y\} = \{x_3\}$. Počítajíce jako ve 381 vidíme snadno, že bod $\{x_2\}$ jest průsečík tečny kubické křivky \tilde{C}_3 v bodě $\{x_3\}$ s oskulační rovinou křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Ze 187 vychází snadno, že polára bodu $\{x_2\}$ vzhledem ke kuželosečce \tilde{C}_3 jest tečnou této kuželosečky v $\{x_3\}$. Odtud dle (1) a 382 snadno vychází, že bod $\{x_1\}$ je průsečík tečny kuželosečky \tilde{C}_3 v bodě $\{x_3\}$ s tečnou křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Že bod $\{x_1\}$ jest incidentní s oskulační rovinou $\{\eta\}$ kubické křivky \tilde{C}_3 v bodě $\{x_3\}$, můžeme na př. takto nahlédnouti: Bud \tilde{K} oskulační lin. komplex osnovy $\Gamma p(u) = \text{Ass. } C\{x\}$ v přímce $\{p(u)\}$. Zřejmě \tilde{K} je též oskulační komplex osnovy $\text{Ass. } \tilde{C}_3$ v přímce $\{p(u)\}$. Ze 371 a 379 se však lehko dokáže, že $\text{Ass. } \tilde{C}_3$ jest obsažena v pevném lin. komplexu, tedy patrně v \tilde{K} , což ovšem se také přímým počtem dá verifikovati. Odtud vychází, že oskulační lin. komplex osnovy $\text{Ass. } \tilde{C}_3$ jest \tilde{K} , z čehož plyne, že oskulační rovina $\{\zeta\}$ kubické křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x_3\}$ (na př.) je polárou tohoto bodu vzhledem ke \tilde{K} . Z (1) a 380 najde se pak snadno, že $S x_1 \zeta = 0$, jak bylo tvrzeno.

Bud $\varrho = \varrho(u)$ funkce třídy 6 všude různá od nuly. Přejdeme-li od $C_a x(u)$ k $C_a \varrho x(u)$, nechť přejde x_i ($i = 0, 1, 2, 3$) v $\{\bar{x}_i\}$. Dle (2) a 390 vychází, že $\bar{x}_0 = x_0$. Z předchozího pak následuje, že $\{\bar{x}_i\} = \{x_i\}$ ($i = 1, 2, 3$), tedy $\bar{x}_i = \lambda_i x_i$. Dle (1) a 351 je však $\Gamma_a \varepsilon |\theta|^{-\frac{2}{3}} (x_0 x_1) = \text{Ass. } C_a x$. Podobně jest $\Gamma_a \varepsilon |\bar{\theta}|^{-\frac{2}{3}} (\bar{x}_0 \bar{x}_1) = \text{Ass. } C_a \varrho x$, je-li $\bar{\theta}$ druhý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_a \varrho x$. Dle 386 a 388 (2) je tedy

$$\varepsilon \lambda_1 |\varrho|^{-2} |\theta|^{-\frac{2}{3}} (x_0 x_1) = \varepsilon |\varrho|^{\frac{1}{3}} |\theta|^{-\frac{2}{3}} (x_0 x_1),$$

takže $\lambda_1 = 1$, $\bar{x}_1 = x_1$. Podobně vidíme, že $\lambda_2 = 1$, $\bar{x}_2 = x_2$, užívajíce 387 místo 386. Z (1) a 349 (2) vychází (3). Ze (3) vidíme ihned, že $\lambda_3 = 1$, $\bar{x}_3 = x_3$.

Že lokální jehlan se nemění, změníme-li orientaci křivky, vidi se snadno odtud, že D , θ a tedy i ε změní znamení, kdežto τ se nezmění (v. 349, 360 a 363).

Jak se chová lokální jehlan při pozitivní kolineaci K , je zřejmé. Že se chová v souhlase s teorémem, i když K je negativní kolineace, stačí verifikovat pro partikulární negativní kolineaci uvažovanou ve 392, což je rovněž snadné.

404. Buďte $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ dvě regulární křivky třídy $r \geq 6$ o společném bodě $\{x(u_0)\} = \{y(v_0)\}$. Osnovy Ass. $C\{x\}$, Ass. $C\{y\}$ nemějte sextaktických přímek. Buď x_0, x_1, x_2, x_3 lokální jehlan křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Když a jen když x_0, x_1, x_2, x_3 je také lokální jehlan křivky $C\{y\}$ v téžmž bodě, mají křivky $C\{x(u)\}$ a $C\{y(v)\}$ sedmibodový styk v $\{x(u_0)\}$.

Že podmínka je nutná, vychází snadno ze 178. Předpokládejme tedy, že x_0, x_1, x_2, x_3 je lokální jehlan křivky $C\{y\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Buď $\xi_0, \xi_1, \xi_2, \xi_3$ duální jehlan adjungovaný k x_0, x_1, x_2, x_3 . Ze 357, 360 (1), 362 (3) a 403 (1) vychází po snadném počtu, že — v obvyklém označení vzhledem k $C_a x(u)$ —

$$\begin{aligned}\xi_0 &= \eta |\Theta|^{-\frac{1}{2}} \left[\Xi + \frac{1}{2} \frac{\tau - D\Theta}{\Theta} D^2 \xi - \left(\frac{1}{6} \frac{(\tau - D\Theta)^2}{\Theta^2} + \frac{3}{10} q \right) D\xi + \right. \\ &\quad \left. + \left(\frac{1}{36} \frac{(\tau - D\Theta)^3}{\Theta^3} - \frac{3}{20} q \frac{\tau - D\Theta}{\Theta} + \frac{3}{10} Dq + \frac{2}{5} \Theta \right) \xi \right], \\ \xi_1 &= \varepsilon \eta |\Theta|^{-\frac{1}{2}} \left[D^2 \xi - \frac{2}{3} \frac{\tau - D\Theta}{\Theta} D\xi + \left(\frac{1}{6} \frac{(\tau - D\Theta)^2}{\Theta^2} - \frac{3}{10} q \right) \xi \right], \\ \xi_2 &= -\eta |\Theta|^{\frac{1}{2}} \left[D\xi - \frac{1}{2} \frac{\tau - D\Theta}{\Theta} \xi \right], \\ \xi_3 &= \varepsilon \eta |\Theta|^{\frac{1}{2}} \xi,\end{aligned}$$

kde napravo je dosaditi $u = u_0$. Odtud a ze 370 nalezneme po snadném počtu (v. 198 (2), (3)) pro oskulační kubickou křivku $\overset{u_0}{C}_3$ křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$:

$$\overset{u_0}{C}_3 = C \begin{bmatrix} \xi_3, & \xi_2, & \frac{3}{2} \xi_1 \\ \xi_2, & \frac{3}{2} \xi_1, & \frac{9}{2} \xi_0 \end{bmatrix}.$$

Ježto x_0, x_1, x_2, x_3 je též lokální jehlan křivky $C\{y\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$, je zřejmě $\overset{u_0}{C}_3$ též oskulační kubickou křivkou křivky $C\{y\}$ v $\{x(u_0)\}$. Mají tedy $C\{x\}$ a $C\{y\}$ šestibodový styk v $\{x(u_0)\}$. Dle 178 můžeme tedy předpokládati, že

$$(1) \quad \left(\frac{d^\alpha y}{dv^\alpha} \right)_{v=v_0} = \left(\frac{d^\alpha x}{du^\alpha} \right)_{u=u_0} \quad \left(0 \leq \alpha \leq 5; \frac{d^0}{du^0} = \frac{d^0}{dv^0} = 1 \right).$$

Buď A diferenciální parametr ar. křivky $C_a y(v)$; buď $\bar{q}(v)$, $\bar{\Theta}(v)$, $\bar{\tau}(v)$ její prvý, druhý, čtvrtý unimodulární invariant; buď $\mathfrak{C}_a \eta(v) = \text{Adj. } C_a y(v)$;

buď $\bar{\omega}$ znamení křivky $C\{y\}$. Z (1) vychází snadno, že

$$(2) \quad \begin{aligned} (\Delta y)_{v=v_0} &= (Dx)_{u=u_0}, \bar{\omega} = \omega, \eta(v_0) = \xi(u_0), \\ (\Delta \eta)_{v=v_0} &= (D\xi)_{u=u_0}(y, \Delta y, \Delta^2 y)_{v=v_0} = (x, Dx, D^2 x)_{u=u_0}, \\ (3) \quad (\Delta^3 y)_{v=v_0} &= (D^3 x)_{u=u_0}, (\Delta^2 \eta)_{v=v_0} = (D^2 \xi)_{u=u_0}. \end{aligned}$$

Ze (3) vychází dle **360** (1), že

$$(4) \quad \bar{q}(v_0) = q(u_0).$$

Ježto křivky $C\{x\}$ a $C\{y\}$ mají v bodě $\{x(u_0)\}$ společný lokální jehlan, vidíme snadno z prvních dvou rovnic **403** (1), že

$$(5) \quad \bar{\Theta}(v_0) = \Theta(u_0), (\tau - \Delta \bar{\Theta})_{v=v_0} = (\tau - D\Theta)_{u=u_0}.$$

Ze (2), (4), (5) vychází dle **362** (1) a **364** (2), že

$$(6) \quad (\Delta^3 \eta)_{v=v_0} = (D^3 \xi)_{u=u_0}.$$

Dle **353** (1) jest

$$D^3 \xi = -\frac{\omega}{2} \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \frac{d^3 x}{du^3} \right) \right|^{-2} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \frac{d^6 x}{du^6} \right) \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2 x}{du^2} \right) + \dots,$$

kde vynechané členy neobsahují již $\frac{d^6 x}{du^6}$. Dle (1) a (6) je tedy

$$(7) \quad \left(x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^2 x}{du^2} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^6 y}{dv^6} \right]_{v=v_0} - \left[\frac{d^6 x}{du^6} \right]_{u=u_0} \right) = 0.$$

Máme ukázati, že $C\{x\}$ a $C\{y\}$ mají sedmibodový styk v $\{x(u_0)\}$. Předpokládejme, že by tomu tak nebylo, že by tedy $C\{x\}$ a $C\{y\}$ měly právě šestibodový styk v $\{x(u_0)\}$. Ze (7) vychází pak dle **225** (2), že $\{\xi(u_0)\}$ jest rovinou sedmibodového styku křivek $C\{x\}$ a $C\{y\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Z (5) vychází dle **372**, že, klademe-li

$$(8) \quad \zeta = [(\tau - D\Theta)\xi - 2\Theta D\xi]_{u=u_0},$$

rovinu $\{\zeta\}$ jest rovinou sedmibodového styku v bodě $\{x(u_0)\}$ jak pro $C\{x\}$ a $\overset{u_0}{C}_s$, tak i pro $C\{y\}$ a $\overset{u_0}{C}_s$. Odtud snadno soudíme, že $\{\zeta\}$ jest rovinou sedmibodového styku křivek $C\{x\}$ a $C\{y\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Je tedy $\{\zeta\} = \{\xi(u_0)\}$, takže dle (8) $\Theta(u_0) = 0$, což je spor, neboť Ass. $C\{x\}$ nemá sextaktických přímek.

405. Buďte $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ dvě regulární křivky třídy $r \geq 6$; osnovy Ass. $C\{x\}$, Ass. $C\{y\}$ nemějte sextaktických přímek. Buď $\{x(u_0)\}$, $\{y(v_0)\}$ bod křivky $C\{x\}$ ($C\{y\}$). Existuje

kolineace K ar. bodů, v níž $\{y(v_0)\} \sim \{x(u_0)\}$ a jež je taková, že, když $y(v) \sim y'(v)$ v K , křivky $C\{x(u)\}$ a $C\{y'(v)\}$ mají sedmibodový styk v $\{x(u_0)\}$.

Vychází ze 404 stejně, jako vychází 339 ze 338.

406. Buď $C_a x(u)$ orientovaná regulární ar. křivka třídy $r \geq 7$ bez septemtaktických bodů. Buď D její diferenciální parametr. Buď $q(u)$ ($\tau(u)$) její první (čtvrtý) unimodulární invariant. Osnova Ass. $C\{x\}$ buď obsažena v pevném lin. komplexu. Buď ω znamení křivky $C\{x\}$. Buď $\eta = \pm 1$. Buď $\varepsilon = -\text{sgn } \tau = \pm 1$. Znamení ε je křivkou $C\{x\}$ úplně určeno; právime, že ε je normální znamení křivky $C\{x\}$. Buď

$$(1) \quad \begin{aligned} x_0 &= \eta |\tau|^{\frac{6}{8}} x, x_1 = \eta |\tau|^{\frac{1}{8}} \left(Dx + \frac{3}{8} \frac{D\tau}{\tau} x \right), \\ x_2 &= \eta |\tau|^{-\frac{1}{8}} \left[D^2 x + \frac{1}{2} \frac{D\tau}{\tau} Dx + \left(\frac{3}{32} \frac{(D\tau)^2}{\tau^2} - \frac{3}{10} q \right) x \right], \\ x_3 &= \eta |\tau|^{-\frac{9}{8}} \left[D^3 x + \frac{3}{8} \frac{D\tau}{\tau} D^2 x + \left(\frac{3}{32} \frac{(D\tau)^2}{\tau^2} - \frac{7}{10} q \right) Dx + \right. \\ &\quad \left. + \left(\frac{3}{256} \frac{(D\tau)^3}{\tau^3} - \frac{9}{80} q \frac{D\tau}{\tau} - \frac{3}{10} Dq \right) x \right]. \end{aligned}$$

Jest

$$(2) \quad C_a x_0 = NC\{x\},$$

$$(x_0 x_1 x_2 x_3) = \omega.$$

Jehlan x_0, x_1, x_2, x_3 jest orientovanou křivkou $C\{x\}$ a bodem $\{x(u)\}$ úplně určen až na libovolné znamení $\eta = \pm 1$ (tedy dvojznačně); nazývá se lokální jehlan orientované křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Jehlan $x_0, -x_1, x_2, -x_3$ jest lokální jehlan opačně orientované křivky $C\{x(-v)\}$ v bodě $\{x(u)\}$.

Buď K kolineace ar. bodů; buď $K = UP$, kde U jest kolineace modulu ± 1 a P jest podobnost. Buď $x(u) \sim x'(u)$ v K ; buď $x_i \sim x'_i$ v U ($i = 0, 1, 2, 3$). Jehlan x'_0, x'_1, x'_2, x'_3 jest lokální jehlan orientované křivky $C\{x'(u)\}$ v bodě $\{x'(u_0)\}$.

Bod $\{x_3\}$ náleží oskulační kubické křivce $\overset{\circ}{C}_3$ křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Bod $\{x_2\}$ je průsečík tečny kubické křivky $\overset{\circ}{C}_3$ v bodě $\{x_3\}$ s oskulační rovinou křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$ a náleží tedy (v. 381) oskulační kuželoseče $\overset{\circ}{C}_2$ křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Bod $\{x_1\}$ je průsečík tečny kuželoseče $\overset{\circ}{C}_2$ v bodě $\{x(u)\}$ s tečnou křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Bod $\{x_1\}$

je také průsečík oskulační roviny kubické křivky $\overset{\circ}{C}_3$ v bodě $\{x_3\}$ s tečnou křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$.

Všimněme si nejprve, že $D\tau$ existuje, i když $r=7$. Ježto totiž Ass. $C\{x\}$ náleží pevnému lin. komplexu, nezávisí τ na $\frac{d^7x}{du^7}$, jak jsme již ve **397** upozornili.

Abychom zjistili, že jehlan x_0, x_1, x_2, x_3 jest orientovanou křivkou $C\{x\}$ a bodem $\{x(u)\}$ (dvojznačně) určen, stačí zjistit, že, je-li $\varrho=\varrho(u)$ funkce třídy 7, x_i ($i=0, 1, 2, 3$) se nemění, přejdeme-li od $C_a x$ k $C_a \varrho x$. Buď Δ diferenciální parametr orientované ar. křivky $C_a \varrho x$; buď $\bar{q}(u)$, $(\bar{\tau}(u))$ její první (čtvrtý) unimodulární invariant. Dle **385** jest

$$(4) \quad \Delta = |\varrho|^{-\frac{2}{3}} D,$$

takže

$$\begin{aligned} \Delta(\varrho x) &= \operatorname{sgn} \varrho \cdot |\varrho|^{\frac{1}{3}} \left(Dx + \frac{D\varrho}{\varrho} x \right), \\ \Delta^2(\varrho x) &= \operatorname{sgn} \varrho \cdot |\varrho|^{-\frac{1}{3}} \left[Dx^2 + \frac{4}{3} \frac{D\varrho}{\varrho} Dx + \left(\frac{D^2\varrho}{\varrho} - \frac{2}{3} \frac{(D\varrho)^2}{\varrho^2} \right) x \right]. \\ (5) \quad \Delta^3(\varrho x) &= \varrho^{-1} \left[D^3x + \frac{D\varrho}{\varrho} D^2x + \left(\frac{7}{3} \frac{D^2\varrho}{\varrho} - \frac{22}{9} \frac{(D\varrho)^2}{\varrho^2} \right) Dx + \right. \\ &\quad \left. + \left(\frac{D^3\varrho}{\varrho} - \frac{8}{3} \frac{D\varrho D^2\varrho}{\varrho^2} + \frac{14}{9} \frac{(D\varrho)^3}{\varrho^3} \right) x \right]. \end{aligned}$$

Dle **388 (1)** jest

$$(6) \quad \bar{q}(u) = |\varrho|^{-\frac{4}{3}} \left(q + \frac{10}{3} \frac{D^2\varrho}{\varrho} - \frac{40}{9} \frac{(D\varrho)^2}{\varrho^2} \right), \quad \bar{\tau}(u) = |\varrho|^{-\frac{8}{3}} \tau,$$

takže dle (4)

$$\begin{aligned} (7) \quad \Delta \bar{q} &= \varrho^{-2} \left[Dq - \frac{4}{3} \frac{D\varrho}{\varrho} q + \frac{10}{3} \frac{D^3\varrho}{\varrho} - \frac{50}{3} \frac{D\varrho D^2\varrho}{\varrho^2} + \frac{400}{27} \left(\frac{D\varrho}{\varrho} \right)^3 \right], \\ \Delta \bar{\tau} &= |\varrho|^{-\frac{10}{3}} \left(D\tau - \frac{8}{3} \frac{D\varrho}{\varrho} \tau \right). \end{aligned}$$

Z (1), (5), (6) a (7) vychází snadno, že, přejdeme-li od $C_a x$ k $C_a \varrho x$, jehlan x_0, x_1, x_2, x_3 změní se jen tak, že libovolné znamení η je nahrazeno znamením $\operatorname{sgn} \varrho \cdot \eta$.

Přejdeme-li od $C_a x$ k opačně orientované ar. křivce, přejde D v $-D$ dle **349**, kdežto q a τ se nezmění (v. **360** a **363**). Z (1) pak vychází ihned, že jehlan x_0, x_1, x_2, x_3 přejde v jehlan $x_0, -x_1, x_2, -x_3$.

Ostatek teorému dokáže se stejně jako ve **403**.

407. Buďte $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ dvě regulární křivky třídy $r \geq 6$ o společném bodě $\{x(u_0)\} = \{y(v_0)\}$. Osnova Ass. $C\{x\}$ buď obsažena v pevném lin. komplexu; rovněž osnova Ass. $C\{y\}$. Buď $6 \leq s \leq r$. Buď $\{p_0\}$ tečna křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Když a jen když křivky $C\{x\}$ a $C\{y\}$ mají s -bodový styk v $\{x(u_0)\}$, mají osnovy Ass. $C\{x\}$ a Ass. $C\{y\}$ s -přímkový styk v $\{p_0\}$.

Že podmínka je nutná, vychází ze **221** a **222**. Předpokládejme tedy, že je splněna. Ježto $s \geq 6$, a ježto lin. komplex K , jemuž náleží Ass. $C\{x\}$, jest jediný (v. **378**) lin. komplex, mající v $\{x(u_0)\}$ pětipřímkový styk s Ass. $C\{x\}$, náleží také osnova Ass. $C\{y\}$ do K . Vskutku dle **221** mají Ass. $C\{x\}$ a Ass. $C\{y\}$ $(s-1)$ -přímkový styk v $\{p_0\}$. Bez újmy obecnosti můžeme předpokládati, že $r \geq s+1$. Buď q ar. komplex takový, že K jest adjungován ke $\{q\}$; buď K nulová korelace o basi q . Buď v K : $x(u) \sim \xi(u)$, $y(v) \sim \eta(v)$. Je zřejmé, že $\mathcal{C}\{\xi\}$ a $\mathcal{C}\{\eta\}$ mají s -rovinový styk v $\{\xi(u_0)\}$. Avšak ze **134** a **380** vychází snadno, že $\mathcal{C}\{\xi\} = \text{Adj. } C\{x\}$, $\mathcal{C}\{\eta\} = \text{Adj. } C\{y\}$. Ježto jednak $C\{x\}$ a $C\{y\}$ mají s -bodový styk v $\{x(u_0)\}$, jednak $\text{Adj. } C\{x\}$ a $\text{Adj. } C\{y\}$ mají s -rovinový styk v $\{\xi(u_0)\}$, vidíme snadno, srovnáme-li podmínky **204** (2) a **222** (2), že Ass. $C\{x\}$ a Ass. $C\{y\}$ mají s -přímkový styk v $\{p_0\}$.

408. Buďte $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ dvě orientované regulární ar. křivky třídy $r \geq 7$ bez septemtaktických bodů o společném bodě $\{x(u_0)\} = \{y(v_0)\}$. Osnova Ass. $C\{x\}$ buď obsažena v pevném lin. komplexu; rovněž osnova Ass. $C\{y\}$. Buď $\{p_0\}$ tečna křivky $C\{x\}$ v $\{x(u_0)\}$. Buď ε normální znamení křivky $C\{x\}$. Buď x_0, x_1, x_2, x_3 lokální jehlan orientované křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Když a jen když ${}^1 x_0, x_1, x_2, x_3$ je také lokální jehlan v $\{x(u_0)\}$ pro orientovanou křivku $C\{y\}$ nebo pro křivku o opačné orientaci, ${}^2 \varepsilon$ je normální znamení křivky $C\{y\}$, mají křivky $C\{x\}$, $C\{y\}$ osmibodový styk v $\{x(u_0)\}$.

Že podmínka je nutná, vychází snadno ze **178** a **406**. Předpokládejme tedy, že je splněna, takže — volíme-li vhodně orientaci křivky $C\{y\}$ — x_0, x_1, x_2, x_3 je lokální jehlan v $\{x(u_0)\}$ i pro $C\{x\}$ i pro $C\{y\}$. Buď $\xi_0, \xi_1, \xi_2, \xi_3$ duální jehlan adjungovaný k x_0, x_1, x_2, x_3 . Ze **357**, **360** (1), **362** (3) a **406** (1) vychází po snadném počtu, že — v obvyklém označení vzhledem k $C_a x$ —

$$(1) \quad \begin{aligned} \xi_0 &= \eta |\tau|^{-\frac{3}{8}} \left[\Xi - \frac{3}{8} \frac{D\tau}{\tau} D^2 \xi - \left(\frac{3}{32} \frac{(D\tau)^2}{\tau^2} + \frac{3}{10} q \right) D\xi + \right. \\ &\quad \left. + \left(-\frac{3}{256} \frac{(D\tau)^3}{\tau^3} + \frac{9}{80} q \frac{D\tau}{\tau} + \frac{3}{10} Dq \right) \xi \right], \end{aligned}$$

$$(1) \quad \begin{aligned} \xi_1 &= \gamma |\tau|^{-\frac{1}{6}} \left[D^2 \xi + \frac{1}{2} \frac{D\tau}{\tau} D\xi + \left(\frac{3}{32} \frac{(D\tau)^2}{\tau^2} - \frac{3}{10} q \right) \xi \right], \\ \xi_2 &= -\eta |\tau|^{\frac{1}{6}} \left(D\xi + \frac{3}{8} \frac{D\tau}{\tau} \xi \right), \quad \xi_3 = \eta |\tau|^{\frac{5}{6}} \xi, \end{aligned}$$

kde napravo je dosaditi $u = u_0$. Odtud a ze **370** nalezneme (všimajice si, že $\Theta = 0$) po snadném počtu (v. **198** (2), (3)) pro oskulační kubickou křivku $C_s^{u_0}$ křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$:

$$(2) \quad C_s^{u_0} = C \begin{bmatrix} \xi_3, & \xi_2, & \frac{5}{2} \xi_1 \\ \xi_2, & \frac{3}{2} \xi_1, & \frac{9}{2} \xi_0 \end{bmatrix}.$$

Ježto také $C\{y\}$ má v $\{x(u_0)\}$ lokální jehlan x_0, x_1, x_2, x_3 a duální jehlan $\xi_0, \xi_1, \xi_2, \xi_3$ jest adjungován k x_0, x_1, x_2, x_3 , vychází ze (2), že $C_s^{u_0}$ je též oskulační kubickou křivou $C\{y\}$ v bodě $\{x(u_0)\}$. Mají tedy $C\{x\}$ a $C\{y\}$ šestibodový styk v $\{x(u_0)\}$. Snadno však nahlédneme, že tento styk je sedmibodový. Položme

$$(3) \quad \begin{aligned} Q_r^{(1)} &= 3 \xi_1 \xi_3 - 2 \xi_2^2, \\ Q_r^{(2)} &= 3 \xi_0 \xi_3 - \xi_1 \xi_2, \\ Q_r^{(3)} &= \xi_1^2 - 2 \xi_0 \xi_2 - \frac{6}{10} \xi_3^2. \end{aligned}$$

Definujeme-li $P_r^{(1)}, P_r^{(2)}, P_r^{(3)}$ jako ve **369** (1), vychází z (1) po snadném počtu — všimneme-li si, že $\Theta = 0$ — že

$$(4) \quad \begin{aligned} Q_r^{(1)} &= \frac{1}{10} |\tau|^{\frac{1}{4}} P_r^{(1)}, \\ Q_r^{(2)} &= \frac{1}{10} P_r^{(2)} - \frac{1}{40} \left(\frac{D\tau}{\tau} \right)_{u=u_0} P_r^{(1)}, \\ Q_r^{(3)} &= |\tau|^{-\frac{1}{4}} \left[\frac{1}{10} P_r^{(3)} + \frac{1}{40} \left(\frac{D\tau}{\tau} \right)_{u=u_0} P_r^{(2)} - \left(\frac{1}{100} q + \frac{1}{320} \frac{(D\tau)^2}{\tau^2} \right) P_r^{(1)} \right], \end{aligned}$$

takže dle **369** rovinové formy $Q_r^{(i)}$ ($i = 1, 2, 3$) mají s $C\{x\}$ sedmibodový styk v $\{x(u_0)\}$. Z tvaru forem $Q_r^{(i)}$ pak vychází, že mají v $\{x(u_0)\}$ také s $C\{y\}$ sedmibodový styk. Ze (3) pak snadno vychází, že, když a jen když ar. bod z náleží do $\{x_0, x_1\}$, jest $S[Q_r^{(i)}; z] x_0 = 0$ ($i = 1, 2, 3$). Užijeme-li této poznámky místo věty **175** v úvaze provedené ve **178**, nalezneme, že $C\{x\}$ a $C\{y\}$ mají v $\{x(u_0)\}$ sedmibodový styk.

Dle **178** můžeme tedy předpokládati, že

$$(5) \quad \left(\frac{d^\alpha y}{dv^\alpha} \right)_{v=v_0} = \left(\frac{d^\alpha x}{du^\alpha} \right)_{u=u_0}. \quad (0 \leq \alpha \leq 6; \quad \frac{d^0}{du^0} = \frac{d^0}{dv^0} = 1)$$

Máme ukázati, že styk křivek $C\{x\}$ a $C\{y\}$ v $\{x(u_0)\}$ jest osmibodový, tedy dle (5) a dle 179, že existují čísla a, b taková, že

$$\left(\frac{d^i y}{dv^i} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^i x}{du^i} \right)_{u=u_0} = ax(u_0) + b \left(\frac{dx}{du} \right)_{u=u_0}.$$

Ježto $C\{x\}$ je regulární, je tomu tak, když a jen když

$$(6) \quad \left(x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^2 x}{du^2} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^3 x}{du^3} \right]_{u=u_0}, \dots, \left[\frac{d^i y}{dv^i} \right]_{v=v_0} - \left[\frac{d^i x}{du^i} \right]_{u=u_0} \right) = 0,$$

$$(7) \quad \left(x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^2 x}{du^2} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^3 x}{du^3} \right]_{u=u_0}, \dots, \left[\frac{d^i y}{dv^i} \right]_{v=v_0} - \left[\frac{d^i x}{du^i} \right]_{u=u_0} \right) = 0.$$

Rovnice (6) je však splněna dle 222 (2), neboť dle 407 osnovy Ass. $C\{x\}$, Ass. $C\{y\}$ mají sedmipřímkový styk v $\left\{ \left(x, \frac{dx}{du} \right)_{u=u_0} \right\}$. Buď $\bar{\Theta}(v)$ ($\bar{\tau}(v)$) druhý (čtvrtý) unimodulární invariant orientované ar. osnovy $C_a y(v)$; jest identicky $\bar{\Theta}(v) = 0$. Buď Δ diferenciální parametr orientované ar. osnovy $C_a y(v)$. Dle (5), (6) a 363 (5) jest

$$(8) \quad \left(\Delta \bar{\tau} \right)_{v=v_0} - \left(D \bar{\tau} \right)_{u=u_0} = \left| \left(x, \frac{dx}{du}, \frac{d^2 x}{du^2}, \frac{d^3 x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{5}{6}} \left(x, \frac{dx}{du}, \frac{d^2 x}{du^2}, \frac{d^3 y}{dv^3} - \frac{d^3 x}{du^3} \right),$$

kde napravo je dosaditi $u=u_0, v=v_0$. Ježto orientované křivky $C\{x\}$, $C\{y\}$ mají týž lokální jehlan v bodě $\{x(u_0)\}$, vychází snadno ze 406 (1), že levá strana rovnice (8) je rovna nule. Totéž platí tedy i o pravé straně, z čehož vychází (7).

409. Buďte $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ dvě regulární křivky třídy $r \geq 7$ bez septemtaktických bodů. Osnova Ass. $C\{x\}$ buď obsažena v pevném lin. komplexu; rovněž osnova Ass. $C\{y\}$. Buď $\varepsilon(\varepsilon')$ normální znamení křivky $C\{x\}$ ($C\{y\}$). Buď $\{x(u_0)\}$ ($\{y(v_0)\}$) bod křivky $C\{x\}$ ($C\{y\}$). Když a jen když $\varepsilon = \varepsilon'$, existuje kolineace K ar. bodů, v níž $\{y(v_0)\} \sim \{x(u_0)\}$ a jež je taková, že, když $y(v) \sim y'(v)$ v K , křivky $C\{x\}$ a $C\{y'\}$ mají osmibodový styk v $\{x(u_0)\}$.

Vychází ze 408 stejně, jako 339 ze 338.

Projektivní křivostí ($m=3$).

410. Buď $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 7$. Osnova Ass. $C\{x\}$ neměj sextaktických přímek. Buď D diferenciální

parametr orientované ar. křivky $C_a x(u)$; buďte $q(u)$, $\Theta(u)$, $\tau(u)$ resp. její první, druhý, čtvrtý unimodulární invariant. Bud

$$T(u) = \frac{1}{6} |\Theta|^{-\frac{1}{2}},$$

$$(1) \quad H(u) = \frac{1}{36} |\Theta|^{-\frac{5}{2}} \left[-6\Theta D(\tau - D\Theta) + 8\tau D\Theta - \tau^2 + \frac{18}{5} q\Theta^2 - 7(D\Theta)^2 \right].$$

Hodnota výrazu $T(u)$ ($H(u)$) pro dané u jest křivkou $C\{x\}$ a bodem $\{x(u)\}$ úplně určena; pravíme, že $T(u)$ ($H(u)$) jest první (druhá) projektivní křivost křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$.

Bud K kolineace ar. bodů; bud $x(u) \sim x'(u)$ v K ; pak $T(u)$ ($H(u)$) jest první (druhá) projektivní křivost křivky $C\{x'\}$ v bodě $\{x'(u)\}$.

Že $T(u)$ ($H(u)$) se nemění, přejdeme-li od $C_a x(u)$ k $C_a \varphi(u)x(u)$, vychází po snadném počtu z 385, 388 a 389. Že $T(u)$ ($H(u)$) se nemění, změníme-li orientaci křivky $C\{x\}$, je zřejmé. Že $T(u)$ ($H(u)$) se nemění při kolineaci K , je zřejmé, je-li K pozitivní. Stačí tedy ukázati, že se $T(u)$ ($H(u)$) nemění při jedné negativní kolineaci, na př. při té, kterou jsme uvažovali ve 392, což je snadné.

411. Bud $C\{x(u)\}$ orientovaná regulární křivka třídy $r \geq 7$. Osnova Ass. $C\{x\}$ neměj sextaktických přísmek. Je-li $C\{x(u)\}$ pozitivně (negativně) orientována, bud $\varepsilon = 1$ ($\varepsilon = -1$). Bud s normální parametr orientované křivky $C\{x(u)\}$. Bud $T(u)$ ($H(u)$) první (druhá) projektivní křivost křivky $C\{x\}$. Bud x_0, x_1, x_2, x_3 lokální jehlan křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Bud $\xi_0, \xi_1, \xi_2, \xi_3$ duální jehlan adjungovaný k x_0, x_1, x_2, x_3 . Platí rovnice

$$(1) \quad \begin{aligned} \frac{dx_0}{ds} &= \varepsilon (x_1 + 3Tx_0), \quad \frac{dx_1}{ds} = \varepsilon (x_2 + Tx_1 + 3Hx_0), \\ \frac{dx_2}{ds} &= \varepsilon \left(x_3 - Tx_2 + 4Hx_1 + \frac{2}{5}x_0 \right), \quad \frac{dx_3}{ds} = \varepsilon \left(-3Tx_3 + 3Hx_2 + \frac{3}{5}x_1 \right); \end{aligned}$$

$$(2) \quad \begin{aligned} \frac{d\xi_0}{ds} &= -\varepsilon \left(3T\xi_0 + 3H\xi_1 + \frac{2}{5}\xi_2 \right), \quad \frac{d\xi_1}{ds} = -\varepsilon \left(\xi_0 + T\xi_1 + 4H\xi_2 + \frac{3}{5}\xi_3 \right), \\ \frac{d\xi_2}{ds} &= -\varepsilon (\xi_1 - T\xi_2 + 3H\xi_3), \quad \frac{d\xi_3}{ds} = -\varepsilon (\xi_2 - 3T\xi_3). \end{aligned}$$

Dle 395 (1) jest $\frac{d}{ds} = |\Theta|^{-\frac{1}{2}}D$; dle 394 jest $\varepsilon = \operatorname{sgn} \Theta$. Rovnice (1) obdrží se po snadném počtu ze 363 (4), 364 (1), (3), 402 (1) a 410 (1). Tento počet dá se ostatně značně zjednodušiti takto: Stačí provésti

důkaz rovnic (1) za předpokladu, že $r \geq 13$. Pak ar. křivka $C_a | \Theta|^{\frac{1}{2}} x = NC\{x\}$ je třídy 7, takže můžeme předpokládati, že $C_a x = NC\{x\}$, tedy $\Theta = e$ (v. 391), což počet zjednodušuje.

Rovnice (2) plynou z (1) dle 69.

412. Buďte $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ regulární křivky třídy $r+6$ ($r \geq 1$); osnovy Ass. $C\{x\}$, Ass. $C\{y\}$ nemějte sextaktických přímek. Křivky $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ buďte pozitivně orientovány. Buď $s(s')$ normální parametr orientované křivky $C\{x(u)\}$ ($C\{y(v)\}$). Buď $T(u)$ ($H(u)$) první (druhá) projektivní křivost křivky $C\{x\}$; týž význam měj $T'(v)$ ($H'(v)$) pro křivku $C\{y\}$. Buď $\{x(u_0)\}$ ($\{y(v_0)\}$) bod křivky $C\{x\}$ ($C\{y\}$). Když a jen když

$$(1) \quad \left(\frac{d^\alpha T}{ds^\alpha} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^\alpha T'}{ds'^\alpha} \right)_{v=v_0}, \quad \left(\frac{d^\alpha H}{ds^\alpha} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^\alpha H'}{dv^\alpha} \right)_{v=v_0}, \\ (0 \leq \alpha \leq r-1; \frac{d^0}{ds^0} = \frac{d^0}{ds'^0} = 1)$$

existuje kolineace K , v níž $\{y(v_0)\} \sim \{x(u_0)\}$, $y(v) \sim y'(v)$, a jež je taková, že křivky $C\{x(u)\}$ a $C\{y'(v)\}$ mají $(r+7)$ -bodový styk v $\{x(u_0)\}$.

Že podmínka je nutná, vychází snadno ze 178. Předpokládejme tedy, že rovnice (1) jsou splněny. Dle 404 a 405 můžeme předpokládati, že $C\{x(u)\}$ a $C\{y(v)\}$ mají sedmibodový styk v $\{x(u_0)\} = \{y(v_0)\}$; máme pak ukázati, že tento styk jest $(r+7)$ -bodový. Dokazujíce indukcí, můžeme miti za dokázáno, že styk jest $(r+6)$ -bodový, takže dle 178 můžeme předpokládati, že

$$(2) \quad \left(\frac{d^\alpha x}{du^\alpha} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^\alpha y}{dv^\alpha} \right)_{v=v_0}. \quad (0 \leq \alpha \leq r+5; \frac{d^0}{du^0} = \frac{d^0}{dv^0} = 1)$$

Ježto $C\{x(u)\}$ je regulární, jest

$$(3) \quad \left(\frac{d^{r+6} y}{dv^{r+6}} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^{r+6} x}{du^{r+6}} \right)_{u=u_0} = \lambda_0 x(u_0) + \lambda_1 \left(\frac{dx}{du} \right)_{u=u_0} + \lambda_2 \left(\frac{d^2 x}{du^2} \right)_{u=u_0} + \lambda_3 \left(\frac{d^3 x}{du^3} \right)_{u=u_0}.$$

Dle 179 stačí ukázati, že $\lambda_2 = \lambda_3 = 0$. Ukažme nejprve, že $\lambda_3 = 0$; je užitečné všimnouti si, že při tom neužijeme rovnice

$$(4) \quad \left(\frac{d^{r-1} H}{ds^{r-1}} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^{r-1} H'}{ds'^{r-1}} \right)_{v=v_0},$$

nýbrž pouze rovnice

$$(5) \quad \left(\frac{d^{r-1} T}{ds^{r-1}} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^{r-1} T'}{ds'^{r-1}} \right)_{v=v_0}.$$

Budť D diferenciální parametr orientované ar. křivky $C_a x(u)$; budť $q(u)$, $\Theta(u)$, $\tau(u)$ resp. její první, druhý, čtvrtý unimodulární invariant. Týž význam měj D' , $q'(v)$, $\Theta'(v)$, $\tau'(v)$ pro orientovanou ar. křivku $C_a y(v)$. Ježto $\Theta(u)$ obsahuje nejvýš šesté derivace ar. bodu $x(u)$, je dle (2), (5) a 410 (1)

$$0 = \left(\frac{d^{r-1} T'}{ds^{r-1}} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^{r-1} T}{ds^{r-1}} \right)_{u=u_0} = \frac{1}{6} |\Theta(u_0)|^{-\frac{1}{3}} \left[\left(\frac{d^{r-1} \tau'}{ds^{r-1}} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^{r-1} \tau}{ds^{r-1}} \right)_{u=u_0} \right],$$

$$(6) \quad \left(\frac{d^{r-1} \tau'}{ds^{r-1}} \right)_{v=v_0} = \left(\frac{d^{r-1} \tau}{ds^{r-1}} \right)_{u=u_0}.$$

Ve 363 jsme si však všimli, že $\tau - D\Theta = \tau - |\Theta|^{\frac{1}{3}} \frac{d\Theta}{ds}$ (v. 395 (1)) obsahuje nejvýš šesté derivace ar. bodu x ; odtud, ze (2) a ze (6) následuje ihned, že

$$(7) \quad \left(\frac{d^r \Theta'}{ds^r} \right)_{v=v_0} = \left(\frac{d^r \Theta}{ds^r} \right)_{u=u_0}.$$

Ježto

$$\frac{d}{ds} = |\Theta|^{-\frac{1}{3}} \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{1}{6}},$$

následuje ze (2) a (7), že

$$(8) \quad \left(\frac{d^r \Theta'}{dv^r} \right)_{v=v_0} = \left(\frac{d^r \Theta}{du^r} \right)_{u=u_0}.$$

Avšak dle 361 (5) jest

$$\frac{d^r \Theta}{du^r} = \frac{\omega}{2} \left| \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^3x}{du^3} \right) \right|^{-\frac{3}{2}} \left(x \frac{dx}{du} \frac{d^2x}{du^2} \frac{d^{r+6}x}{du^{r+6}} \right) + \dots,$$

kde vynechané členy obsahují nejvýš $(r+5)$ -té derivace ar. bodu x , takže dle (2) a (8)

$$(9) \quad \left(x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^2x}{du^2} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^{r+6}x}{du^{r+6}} \right]_{v=v_0} - \left[\frac{d^{r+6}x}{du^{r+6}} \right]_{u=u_0} \right) = 0.$$

tedy dle (3) $\lambda_3 = 0$, jak bylo tvrzeno.

K důkazu dalšího tvrzení, že také $\lambda_9 = 0$, potřebujeme již rovnice (4). Ze (2), (6), (7) a 410 (1) vychází snadno, že

$$\begin{aligned} & \left(\frac{d^{r-1} H'}{ds^{r-1}} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^{r-1} H}{ds^{r-1}} \right)_{u=u_0} = \\ & = -\frac{\operatorname{sgn} \Theta(u_0)}{6} |\Theta(u_0)|^{-\frac{1}{3}} \left[\left(\frac{d^{r-1} D'(\tau' - D'\Theta')}{ds^{r-1}} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^{r-1} D(\tau - D\Theta)}{ds^{r-1}} \right)_{u=u_0} \right] = \\ & = -\frac{\operatorname{sgn} \Theta(u_0)}{6} |\Theta(u_0)|^{-\frac{1}{3}} \left[\left(\frac{d^r (\tau' - D'\Theta')}{ds^r} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^r (\tau - D\Theta)}{ds^r} \right)_{u=u_0} \right], \end{aligned}$$

takže dle (4)

$$\left(\frac{d^r(\tau' - D'\Theta')}{ds'^r} \right)_{v=v_0} = \left(\frac{d^r(\tau - D\Theta)}{du^r} \right)_{u=u_0},$$

z čehož vychází dle (2)

$$\left(\frac{d^r(\tau' - D'\Theta')}{dv^r} \right)_{v=v_0} = \left(\frac{d^r(\tau - D\Theta)}{du^r} \right)_{u=u_0}.$$

Ze (2), (9) a (10) následuje snadno dle **363 (5)**, že

$$\left(x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^3x}{du^3} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^{r+6}y}{dv^{r+6}} \right]_{v=v_0} - \left[\frac{d^{r+6}x}{du^{r+6}} \right]_{u=u_0} \right) = 0,$$

takže také λ_2 ve (3) ještě rovnou nule.

413. Buďte $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ regulární křivky třídy $r+7$ ($r \geq 0$); osnovy Ass. $C\{x\}$, Ass. $C\{y\}$ nemějte sextaktických přímek. Křivky $C\{x(u)\}$, $C\{y(v)\}$ buděte pozitivně orientovány. Buď $s(s')$ normální parametr orientované křivky $C\{x(u)\}$ ($C\{y(v)\}$). Buď $T(u)$ ($H(u)$) prvná (druhá) projektivní křivost křivky $C\{x\}$; týž význam májí $T'(v)$ ($H'(v)$) pro křivku $C\{y\}$. Buď $\{x(u_0)\}$ ($\{y(v_0)\}$) bod křivky $C\{x\}$ ($C\{y\}$). Buď $\{p_0\}$ tečna křivky $C\{x\}$ v $\{x(u_0)\}$. Když a jen když*

$$(1) \quad \left(\frac{d^\alpha T}{ds^\alpha} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^\alpha T'}{ds'^\alpha} \right)_{v=v_0}, \quad (0 \leq \alpha \leq r),$$

$$(2) \quad \left(\frac{d^\alpha H}{ds^\alpha} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^\alpha H'}{ds'^\alpha} \right)_{v=v_0}, \quad (0 \leq \alpha \leq r-1)$$

existuje kolineace ar. bodů K , v níž $\{y(v_0)\} \sim \{x(u_0)\}$, $y(v) \sim y'(v)$ a jež je taková, že osnovy Ass. $C\{x(u)\}$, Ass. $C\{y'(v)\}$ mají $(r+7)$ -přímkový styk v přímce $\{p_0\}$.

Dokažme na př., že podmínka stačí; že je nutná, ukáže se podobně. Z (1) a (2) vychází dle **412** (dle **405**, když $r=0$), že existuje kolineace K , v níž $C\{y\} \sim C\{y'\}$ a taková, že křivky $C\{x\}$, $C\{y'\}$ mají $(r+7)$ -bodový styk v bodě $\{x(u_0)\} = \{y'(v_0)\}$. Můžeme tedy předpokládati, že $y(v_0) = x(u_0)$ a že křivky $C\{x\}$ a $C\{y\}$ mají $(r+7)$ -bodový styk v $\{x(u_0)\}$. Dle **178** můžeme předpokládati, že

$$\left(\frac{d^\alpha x}{du^\alpha} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^\alpha y}{dv^\alpha} \right)_{v=v_0}. \quad \left(0 \leq \alpha \leq r+6; \frac{d^0}{du^0} = \frac{d^0}{dv^0} = 1 \right)$$

* Rovnice (2) ovšem odpadnou pro $r=0$.

Dle 222 (2) stačí ukázati, že jest

$$(3) \quad \left(x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^2x}{du^2} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^{r+1}y}{dv^{r+1}} \right]_{v=v_0} - \left[\frac{d^{r+1}x}{du^{r+1}} \right]_{u=u_0} \right) = 0.$$

Rovnice (3) je však důsledkem rovnice $\left(\frac{d^r T}{ds^r} \right)_{u_0=u_0} = \left(\frac{d^r T}{ds^r} \right)_{v=v_0}$; stačí v úsudku, jenž nás vedl ke 412 (9), číslo r nahradit číslem $r+1$.

414. Budte $C\{x(u)\}$ ($u \in \langle a+0, b-0 \rangle$), $C\{y(v)\}$ ($v \in \langle \alpha+0, \beta-0 \rangle$) dvě regulární křivky třídy $r \geq 7$. Osnovy Ass. $C\{x\}$, Ass. $C\{y\}$ nemějte sextaktických přímek. Bud $s(u)$ normální parametr orientované křivky $C\{x(u)\}$; bud $T(u)$ ($H(u)$) prvá (druhá) projektivní křivost křivky $C\{x(u)\}$. Když a jen když existuje funkce $\varphi(v)$ třídy r v $\langle \alpha, \beta \rangle$ taková, že ${}^1 \varphi' \neq 0$ všude v $\langle \alpha, \beta \rangle$; ${}^2 \varphi(\alpha) = a$, $\varphi(\beta) = b$ (v tom případě bud $\varepsilon = 1$) nebo $\varphi(\alpha) = b$, $\varphi(\beta) = a$ (v tom případě bud $\varepsilon = -1$); ${}^3 \varepsilon s[\varphi(v)]$ jest normální parametr orientované křivky $C\{y(v)\}$; ${}^4 T[\varphi(v)]$ a $H[\varphi(v)]$ jest pořadě prvá a druhá projektivní křivost křivky $C\{y\}$: existuje kolineace ar. bodů, v níž $C\{x\} \sim C\{y\}$.

Vychází ze 411 stejně jako 344 vychází ze 341.

415. Bud $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 8$ bez septemtaktických bodů. Osnova Ass. $C\{x\}$ bud obsažena v pevném lin. komplexu. Bud D diferenciální parametr orientované ar. křivky $C_a x(u)$; bud $q(u)$ ($\tau(u)$) její první (čtvrtý) unimodulární invariant. Bud

$$(1) \quad L(u) = \frac{1}{10} |\tau|^{-\frac{1}{2}} \left[q + \frac{5}{4} \frac{D^2 \tau}{\tau} - \frac{45}{32} \left(\frac{D \tau}{\tau} \right)^2 \right].$$

Hodnota výrazu $L(u)$ pro dané u je křivkou $C\{x\}$ a bodem $\{x(u)\}$ úplně určena; pravíme, že $L(u)$ jest projektivní křivost křivky $C\{x\}$ v bodě $\{x(u)\}$.

Bud K kolineace ar. bodů; bud $x(u) \sim x'(u)$ v K ; pak $L(u)$ jest projektivní křivost křivky $C\{x'\}$ v bodě $\{x'(u)\}$.

Že $L(u)$ se nemění, přejdeme-li od $C_a x(u)$ k $C_a \varphi(u)$ $x(u)$, vychází po snadném počtu ze 385, 388 a 389. Že $L(u)$ se nemění, změníme-li orientaci křivky $C\{x\}$, je zřejmé. Že $L(u)$ se nemění kolineacemi, vidíme jako ve 410.

416. Bud $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 8$ bez septemtaktických bodů. Osnova Ass. $C\{x\}$ bud obsažena v pevném lin. komplexu. Bud s normální parametr orientované křivky

$C\{x(u)\}$, buď x_0, x_1, x_2, x_3 její lokální jehlan v bodě $\{x(u)\}$. Buď ε normální znamení křivky $C\{x\}$; buď $L(u)$ její projektivní křivost v bodě $x(u)$. Buď $\xi_0, \xi_1, \xi_2, \xi_3$ duální jehlan adjungovaný k x_0, x_1, x_2, x_3 . Platí rovnice

$$(1) \quad \frac{dx_0}{ds} = x_1, \quad \frac{dx_1}{ds} = x_2 + 3Lx_0, \quad \frac{dx_2}{ds} = x_3 + 4Lx_1, \quad \frac{dx_3}{ds} = 3Lx_2 - \frac{\varepsilon}{10}x_0,$$

$$(2) \quad \frac{d\xi_0}{ds} = -3L\xi_1 + \frac{\varepsilon}{10}\xi_3, \quad \frac{d\xi_1}{ds} = -\xi_2 - 4L\xi_2, \quad \frac{d\xi_2}{ds} = -\xi_1 - 3L\xi_3, \quad \frac{d\xi_3}{ds} = -\xi_2.$$

Dle **401** (1) jest $\frac{d}{ds} = |\tau|^{-\frac{1}{2}}D$; dle **406** jest $\varepsilon = \operatorname{sgn} \tau$. Rovnice (1)

obdrží se po snadném počtu ze **406** (1); tento počet dá se zjednodušit předpokladem $\tau = \varepsilon$ (v. **398** a **411**). Rovnice (2) vycházejí z (1) dle **69**.

417. Buď $C\{x(u)\}$ regulární křivka třídy $r \geq 7$ bez septemtaktických bodů. Osnova Ass. $C\{x\}$ buď obsažena v pevném lin. komplexu. Buď x_0, x_1, x_2, x_3 lokální jehlan orientované křivky $C\{x(u)\}$ v bodě $\{x(u)\}$. Buď $M[Q_r]$ kvadrika, mající v $\{x(u)\}$ osmibodový styk s $C\{x\}$ a nemající v $\{x(u)\}$ singulární bod. Tečná rovina kvadriky $M[Q_r]$ v bodě $\{x(u)\}$ jest Adj. $\{x_0, x_1, x_3\}$.

Stačí provést důkaz za předpokladu, že $r \geq 8$. Dle **369** a **408** (3), (4) jest

$$Q_r = \lambda_0(3\xi_1\xi_3 - 2\xi_2^2) + \lambda_1(3\xi_0\xi_3 - \xi_1\xi_2) + \lambda_2\left(\xi_1^2 - 2\xi_0\xi_2 - \frac{\varepsilon}{10}\xi_3^2\right),$$

kde $\varepsilon = \operatorname{sgn} \Theta$ a $\xi_0, \xi_1, \xi_2, \xi_3$ jest duální jehlan adjungovaný k x_0, x_1, x_2, x_3 . Měníme-li u ponechávajíce $\lambda_0, \lambda_1, \lambda_2$ pevné, jest dle **416**

$$\begin{aligned} \frac{dQ_r}{ds} = & -2L\lambda_1(3\xi_1\xi_3 - 2\xi_2^2) + (2L\lambda_2 - \lambda_0)(3\xi_0\xi_3 - \xi_1\xi_2) + \\ & + \lambda_1\left(\xi_1^2 - 2\xi_0\xi_2 - \frac{\varepsilon}{10}\xi_3^2\right) + \frac{2\varepsilon}{5}\lambda_1\xi_3^2. \end{aligned}$$

Ježto Q_r má s $C\{x\}$ osmibodový styk v $\{x(u)\}$, jest $\lambda_1 = 0$ dle **184**, takže

$$Q_r = \lambda_0(3\xi_1\xi_3 - 2\xi_2^2) + \lambda_2\left(\xi_1^2 - 2\xi_0\xi_2 - \frac{\varepsilon}{10}\xi_3^2\right).$$

Teorém nyní plyne snadno ze **270**.

417. Buďte $C\{x(u)\}, C\{y(v)\}$ dvě regulární křivky třídy $r+7$ ($r \geq 1$) bez septemtaktických bodů. Osnova Ass. $C\{x\}$ buď obsažena v pevném lin. komplexu; rovněž osnova Ass.

$C\{y\}$. Buď $s(s')$ normální parametr orientované křivky $C\{x(u)\}$ ($C\{y(v)\}$). Buď $L(u)$ ($L'(v)$) projektivní křivost křivky $C\{x(u)\}$ ($C\{y(v)\}$). Buď ϵ normální znamení křivky $C\{x\}$. Když a jen když 1° ϵ jest normální znamení křivky $C\{y\}$, 2° existuje znamení $\alpha = \pm 1$ takové, že

$$(1) \quad \left(\frac{d^i L'}{ds'^i} \right)_{v=v_0} = \alpha^i \left(\frac{d^i L}{ds^i} \right)_{u=u_0}; \quad (0 \leq i \leq r-1)$$

existuje kolineace K , v níž $\{y(v_0)\} \sim \{x(u_0)\}$, $y(v) \sim y'(v)$, a jež je taková, že křivky $C\{x(u)\}$ a $C\{y'(v)\}$ mají $(r+8)$ -bodový styk v $\{x(u_0)\} = \{y(v_0)\}$; máme pak ukázati, že tento styk jest $(r+8)$ -bodový. Dokazujíce indukcí, můžeme míti za dokázáno, že styk jest $(r+7)$ -bodový, takže dle 178 můžeme předpokládati, že

Že podmínky jsou nutné, vychází snadno ze 178. Předpokládejme tedy, že rovnice (1) jsou splněny. Můžeme předpokládati, že $\alpha = +1$; v opačném případě stačilo by změnit orientaci křivky $C\{y\}$. Dle 408 a 409 můžeme předpokládati, že $C\{x(u)\}$ a $C\{y(v)\}$ mají osmibodový styk v $\{x(u_0)\} = \{y(v_0)\}$; máme pak ukázati, že tento styk jest $(r+8)$ -bodový. Dokazujíce indukcí, můžeme míti za dokázáno, že styk jest $(r+7)$ -bodový, takže dle 178 můžeme předpokládati, že

$$(2) \quad \left(\frac{d^i x}{du^i} \right)_{u=u_0} = \left(\frac{d^i y}{dv^i} \right)_{v=v_0}. \quad (0 \leq i \leq r+6; \frac{d^0}{du^0} = \frac{d^0}{dv^0} = 1).$$

Ježto $C\{x\}$ jest regulární, jest

$$(3) \quad \begin{aligned} & \left(\frac{d^{r+7} y}{dv^{r+7}} \right)_{v=v_0} - \left(\frac{d^{r+7} x}{du^{r+7}} \right)_{u=u_0} = \\ & = \lambda_0 x(u_0) + \lambda_1 \left(\frac{dx}{du} \right)_{u=u_0} + \lambda_2 \left(\frac{d^2 x}{du^2} \right)_{u=u_0} + \lambda_3 \left(\frac{d^3 x}{du^3} \right)_{u=u_0}. \end{aligned}$$

Dle 179 stačí ukázati, že $\lambda_2 = \lambda_3 = 0$. Dle (2) a 222 (2) je však

$$(4) \quad \left(x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^2 x}{du^2} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^{r+7} y}{dv^{r+7}} \right]_{v=v_0} - \left[\frac{d^{r+7} x}{du^{r+7}} \right]_{u=u_0} \right) = 0;$$

vskutku dle 407 osnovy Ass. $C\{x\}$, Ass. $C\{y\}$ mají $(r+7)$ -přímkový styk v $\left\{ x \frac{dx}{du} \right\}_{u=u_0}$. Dle (4) jest ve (3): $\lambda_3 = 0$. Buď $\Theta(u)$, $\tau(u)$ po řadě druhý a čtvrtý unimodulární invariant orientované ar. křivky $C_\alpha x(u)$; buď D její diferenciální parametr. Týž význam měj $\Theta'(v)$, $\tau'(v)$, Δ pro orientovanou ar. křivku $C_\alpha y(v)$. Dle 379 jest identicky $\Theta(u) = \Theta'(v) = 0$. Ježto

$$\left[\frac{d^{r-1} L'}{ds'^{r-1}} \right]_{v=v_0} = \left[\frac{d^{r-1} L}{ds^{r-1}} \right]_{u=u_0},$$

soudíme snadno ze (2), **401** (1), **415** (1), že

$$(5) \quad [\Delta^{r+1} \tau'(v)]_{v=v_0} - [D^{r+1} \tau(u)]_{u=u_0} = 0.$$

Ze (2), (4), (5) a **363** (5) vychází snadno, že

$$\left(x(u_0), \left[\frac{dx}{du} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^3 x}{du^3} \right]_{u=u_0}, \left[\frac{d^{r+7} y}{dv^{r+7}} \right]_{v=v_0} - \left[\frac{d^{r+7} x}{du^{r+7}} \right]_{u=u_0} \right) = 0.$$

Je tedy také $\lambda_2 = 0$ ve (4).

418. Buďte $C\{x(u)\}$ ($u \in \langle \alpha + 0, b - 0 \rangle$), $C\{y(v)\}$ ($v \in \langle \alpha + 0, \beta - 0 \rangle$) dvě regulární křivky třídy $r \geq 8$ bez septemtaktických bodů. Osnova Ass. $C\{x\}$ buď obsažena v pevném lin. komplexu; stejně osnova Ass. $C\{y\}$. Buď ϵ normální znamení křivky $C\{x\}$; buď $L\{u\}$ její projektivní křivost. Buď $s(u)$ normální parametr orientované křivky $C\{x(u)\}$. Když a jen když ϵ jest normální znamení křivky $C\{y\}$ a mimo to existuje funkce $\varphi(v)$ třídy r v $\langle \alpha, \beta \rangle$ taková, že $1^\circ \frac{d\varphi}{dv} \neq 0$ všude v $\langle \alpha, \beta \rangle$; $2^\circ \varphi(\alpha) = a$, $\varphi(\beta) = b$ (v tom případě buď $\delta = 1$) nebo $\varphi(\alpha) = b$, $\varphi(\beta) = a$ (v tom případě buď $\delta = -1$); $3^\circ \delta s[\varphi(u)]$ jest normální parametr orientované křivky $C\{y\}$; $4^\circ L[\varphi(v)]$ jest projektivní křivost křivky $C\{y\}$: existuje kolineace ar. bodů, v níž $C\{x\} \sim C\{y\}$.